

PARTIDAGEN 2025

14-15 juni

SVENSKA FOLKPARTIETS PARTIDAG I VASA

PARTIDAGEN 2025

PARTIDAGSHANDLINGARNA INNEHÅLLER FÖLJANDE:

s. 4...	Tidsschema	s. 16...	Motioner
s. 6...	Praktisk information	s. 47...	Propositioner
s. 10...	Föredragningslista	s. 58...	Partiets stadgar
s. 12...	Förhandlingsordning	s. 64...	Partidagens ordlista
		s. 66...	Etiska riktlinjer

Korsholms nya bildningscampus i Smedsby, Matildavägen 1 D, 65610 Korsholm.

FREDAG 13.6

18.30–19.30

**PARTIDAGSSEMINARIUM: SFP:S NYA PARTIPROGRAM
– PRESENTATION AV PROPOSITIONEN**

19.30–21

**MINGELTILLFÄLLE FÖR ANMÄLDA DELTAGARE
VÄRD KORSHOLMS KOMMUN**

PRELIMINÄRT TIDSSHEMA

Aktuellt tidsschema finns alltid på
partidagssidan partidagen.sfp.fi

Partidagsplatsen, Vasa övningsskolas gymnasium, Skolhusgatan 31, 65100 Vasa.

LÖRDAG 14.6

8.00–9.15

**VÄLKOMSTKAFFE, ANMÄLNING OCH FULLMAKTS-
GRANSKNING**

8.30–9.15

KRETSVISA DELEGATMÖTEN

9.30

PARTIDAGEN INLEDS

Tal av partiordförande, undervisnings-
minister Anders Adlercreutz
Hälsningar till partidagen.

PARTIDAGEN ÖPPNAS OFFICIELLT

Partidagen öppnas officiellt.

Val av presidium och protokolljusterare.

Partidagens behörighet.

Fastställande av föredragningslista och
förhandlingsordning.

Val av utskott för partidagen.

Remittering av motioner och propositioner.

Allmänpolitiska debatten inleds.

12.30

LUNCH

13.30

ALLMÄNPOLITISKA DEBATTEN FORTSÄTTER

16.00

PARTIDAGEN AJOURNERAS FÖR UTSKOTTSARBETE

Behandling av motioner och propositioner i utskotten.

18.00

UTSKOTTSARBETET AVSLUTAS

i och med att alla motioner och propositioner slut-
behandlats i utskottet.

19.00

PARTIDAGSMIDDAG

på Åminne paviljong i Malax, Paviljongvägen 21,
66100 Malax.

SÖNDAG 15.6

8.00

KYRKOÅNGÅNG I KORSHOLMS KYRKA,

Adelcrantzgränd 1, 65380 Vasa.

Kyrkoherde Mikael Forslund.

Uppvaktning vid hjältegravarna vid Korsholms kyrka.

9.00

KRETSVISA DELEGATMÖTEN

9.30

PARTIDAGEN FORTSÄTTER

Behandling av motioner och propositioner i salen.

12.00

LUNCH

13.00

PARTIDAGEN FORTSÄTTER

Val av partiordförande.

Val av vice ordförande för partiet.

Val av partifullmäktige.

Fortsatt behandling av motioner och propositioner.

Redogörelse över partiets aktuella verksamhet.

**Notera att i detta skede
är det svårt att avgöra
vilken tid partidagen
avslutas.**

PRAKTISK INFORMATION

1. ALLMÄNT

Svenska folkpartiet samlas till partidag fredagen den 13 juni – söndagen den 15 juni 2025.

Partidagens öppningsceremoni inleds lördagen den 14 juni kl. 9.30.

Partidagsplatsen är Vasa övningsskolas gymnasium, Skolhusgatan 31, 65100 Vasa.

På fredagen kl. 18.30-19.30 ordnas ett partidagsseminarium där propositionen om SFP:s nya partiprogram presenteras. Platsen är Korsholms nya bildningscampus i Smedsby, Matildavägen 1 D, 65610 Korsholm.

Fredagen fortsätter kl. 19.30-21 med ett mingeltillfälle för anmälda deltagare. Vård är Korsholms kommun. Minglet är även på Korsholms nya bildningscampus i Smedsby, Matildavägen 1 D, 65610 Korsholm.

Lördagens middag sker på Åminne paviljong i Malax, Paviljongvägen 21, 66100 Malax.

Söndagens andakt sker i Korsholms kyrka, Adelcrantzgränd 1, 65380 Vasa. Efter andakten är det uppvaktning vid hjältegravarna vid Korsholms kyrka.

Busstransport arrangeras från centrala Vasa och närliggande hotell till fredagens seminarium och mingel, till lördagens middag samt till söndagens andakt.

Mera information om tidtabell och rutten sänds till deltagarna före partidagen, samt finns på partidagssidan.

2. ANMÄLNING

Anmälan till partidagen ska göras av varje deltagare genast vid ankomsten till partidagsplatsen på lördag morgon. Anmälan på partidagsplatsen sker på lördag kl. 8-9:15.

Fullmakter för delegaterna skickas till partikansliet på förhand, i samband med anmälan eller till partidagen@sfp.fi. För eventuella kompletteringar och för oklara fall ordnas fullmaktsgranskning i samband med anmälan på partidagsplatsen.

Delegatbyten kan göras före partidagen, men också på partidagsplatsen. Anmälan om delegatbyte ska göras så fort som möjligt till partidagen@sfp.fi eller till partidagskansliet. Undertecknad fullmakt ska kunna uppvisas för den ersättande delegaten.

Observera att förändringar till vallängden tas emot fram till kl. 11 på söndagen, varefter vallängden fastslås.

Eventuella oklara ekonomiska frågor utreds i samband med anmälningen på partidagsplatsen. Om det finns risk för att inbetalningen inte nått arrangören ska kvitto kunna uppvisas.

Eventuella anmärkningar gällande betalningar ska göras senast tre månader efter partidagen.

3. PARTIDAGSSIDAN

På partidagssidan <https://partidagen.sfp.fi> finns allt material inför partidagen samlat. För att du som delegat ska kunna anhölla om ordet i den allmänpolitiska debatten, göra ändringsförslag till motioner samt se delegatförteckningen krävs att du loggar in på sidan. Inloggningsuppgifter sänds till alla delegater per e-post 26.5.2025.

4. PARTIDAGSKANSLI

På partidagsplatsen finns ett partidagskansli som svarar på deltagarnas frågor under partidagen.

5. HANDLINGAR

Partidagshandlingarna sänds per post till de delegater som i samband med anmälningen beställt handlingar i pappersformat. Handlingarna i sin helhet finns på <https://partidagen.sfp.fi/>. Sidan uppdateras kontinuerligt så att aktuella exemplar alltid finns att tillgå.

6. DELEGATFÖRTECKNING

Den aktuella delegatförteckningen finns på partidagssidan <https://partidagen.sfp.fi/delegatfor-teckning/>. Inloggning krävs för att ta del av delegatförteckningen.

Inloggningsuppgifter sänds till anmälda deltagare per epost 26.5.2025.

7. PARTIETS OCH SVENSKA RIKS DAGSGRUPPENS VERKSAMHETSÖVERSIKTER

Partiets verksamhetsöversikt, som godkänts av partifullmäktige i maj 2025, finns tillgänglig på partidagssidan.

Svenska riksdagsgruppens verksamhetsöversikt finns också tillgänglig på partidagssidan.

8. FÖRHANDLINGSORDNINGEN OCH ORDLISTA

I partidagshandlingarna ingår en förhandlingsordning som partidagen fastställer då partidagen konstitueras. I förhandlingsordningen fastställs till exempel hur anhöllan om ordet sker samt hur motionerna behandlas under partidagen. I handlingarna finns också en ordlista för vanliga begrepp under partidagen.

9. UTSKOTTSARBETE

Behandlingen av motioner och propositioner sker i beredningsutskott, enligt den fördelning som finns angiven i handlingarna och på partidagssidan.

Delegaterna väljer själv i vilket utskott de vill delta. En delegat kan endast delta i ett utskott, inte flera. Utskottens ordförande och sekreterare gör upp en deltagarlista då arbetet inleds. Utskottets ordförande går igenom utskottets arbetssätt då utskottsarbetet inleds.

Närvaro- och yttranderätt i utskotten har, utöver delegater, partiets presidium, partistyreelse, partifullmäktige, svenska riksdagsgruppen, partiets ledamot i Europaparlamentet samt partiets tjänstemän. Enbart befullmäktigade delegater har rösträtt i utskotten.

10. RÖSTNING

Alla omröstningar på partidagen sker elektroniskt via Votech. Alla delegater bör därför ha tillgång till en smarttelefon, surfplatta eller dator med nätuppkoppling under mötesförhandlingarna. Det finns trådlöst nätverk på partidagsplatsen.

Instruktioner för röstningsförfarandet skickas ut till delegaterna på förhand per e-post.

11. LÄNK BANK

På partidagssidan <https://partidagen.sfp.fi/> finns en länkbank där bland annat länken till omröstningssystemet finns.

Inloggningsuppgifter sänds till delegater samt deltagare med yttranderätt före partidagen.

12. TRANSPORT

Transporterna till och från partidagen sköter deltagarna själva.

Busstransport arrangeras från centrala Vasa och närliggande hotell till fredagens seminarium och mingel, till lördagens middag samt till söndagens andakt.

Mera information om tidtabell och rutter sänds till deltagarna före partidagen, samt finns på partidagssidan.

13. INKVARTERING

Deltagarna sköter själv om bokning och betalning av inkvartering.

14. MÅLTIDER

Välkomstkaffe med semla serveras på partidagsplatsen på lördag morgon kl. 8-9.15.

Lunch serveras på partidagsplatsen på lördagen kl. 12:30 och på söndagen kl. 12.

På lördagen kl. 15:30 serveras eftermiddagskaffe med tilltugg.

Partidagsmiddagen på lördag kväll sker på Åminne paviljong i Malax, Paviljongvägen 21, 66100 Malax. Middagen inleds kl. 19 med skumvin och mingel. I middagspriset ingår ett glas skumvin samt två glas vin / öl. Övriga drycker kan köpas på egen bekostnad.

Klädkod: smart casual.

Middagen avslutas kl. 01.

Till middagen arrangeras transport från Vasa centrum. Likaså arrangeras transport efter middagen tillbaka till Vasa från Åminne.

Mera information på partidagssidan samt i infomålet till deltagarna.

15. KYRKO GÅNG OCH KRANSNEDLÄGGNING

Andakten sker i Korsholms kyrka, Adelcrantzgränd 1, 65380 Vasa kl. 8.00 på söndag morgon. Efter andakten är det uppvaktning vid hjältegravarna vid Korsholms kyrka.

Till andakten arrangeras busstransport från Vasa centrum. Mera information på partidagssidan samt i infomålet till deltagarna.

16. VASA PRIDE

På lördagen ordnas Vasa Pride i staden. Prideparaden startar kl. 13 från Vasa torg och går längs med Hovrättsplanaden förbi partidagsplatsen. De som vill har möjlighet att under partidagens lunch kl. 12.30-13.30 delta i paraden.

17. SOCIALA MEDIER

Partidagen kommer att synas också på sociala medier. Använd gärna hashtaggen #partidag för att tydligt knyta era inlägg till partidagen.

SFP:s hashtag är #sfprkp

Tagga även SFP i dina inlägg med @sfprkp

18. FOTOGRAFERING

Vi kommer under partidagen att fotografera och publicera bilder i våra kanaler. I samband med anmälningen har deltagarna haft möjlighet att neka publicering av foton av sig själv.

Ifall det finns frågor kring detta kan partiets kommunikationsteam kontaktas via kommunikation@sfp.fi

19. LIVESTREAM & SIMULTANTOLKNING

Partidagen direktsänds via nätet. Partidagens mötesförhandlingar simultantolkas till finska.

20. MEDIAKONTAKT & PRESSMEDDELANDEN

För ärenden som önskas förmedlas till media kan man vända sig till pressekreterare Anders Wikström anders.wikstrom@sfp.fi, 050 595 8928.

21. STÖDPERSONER

På alla partiets evenemang gäller nolltolerans för alla former av trakasserier och osakligt beteende, vilket partiets representanter bör respektera. Till varje större evenemang utses stödpersoner av båda könen för att på så sätt på förhand erbjuda ett starkare skydd mot trakasserier.

Stödpersonerna har som uppgift att ge råd och stöd till personer som upplever att de har råkat ut för mobbning, diskriminering, trakasserier eller annat ojämnt bemötande inom partiets verksamhet. Stödpersonerna har tystnadsplikt.

I samband med anmälan har alla deltagare godkänt SFP:s etiska regler.

Stödpersoner på partidagen är:

Jenni Ingo
jenni.ingo@sfp.fi
050 3442218

Anders Wikström
anders.wikstrom@sfp.fi
050 595 8928

Stödpersonerna kan även kontaktas efter partidagen.

22. PARTIDAGSINFORMATION PER WHATSAPP

Aktuell information under partidagshelgen kommer att sändas i en whatsapp-grupp. Du kan ansluta dig till whatsapp-grupp via en länk som finns i länkbanken på partidagssidan samt vid anmälningsdisken på partidagen. Länken finns också tillgänglig på delegatmöten före partidagen.

23. INFORMATION

Information om partidagsarrangemangen fås av partikansliet, partidagen@sfp.fi eller Maria Grundström, 040 734 8677, maria.grundstrom@sfp.fi

FÖREDRAGNINGSLISTA

PARTIDAGENS KONSTITUERANDE

1. Partidagen öppnas.
2. Val av ordförande och två vice ordförande för partidagen.
3. Val av sekreterare för partidagen.
4. Val av två protokolljusterare.
5. Partidagens behörighet.
6. Fastställande av föredragningslista och förhandlingsordning.
7. Beslut om tillsättande av utskott:
 - fem utskott för beredning av motioner och propositioner
 - valutskott

Partidagsdelegaterna fördelas utgående från egna preferenser på fem beredningsutskott.

Valutskottet består av kretsordföranden samt av Svensk Ungdoms, Svenska kvinnoförbundets och Svenska Seniorers ordföranden.

8. Val av utskott för partidagen samt remittering av ärenden:

Beredningsutskott 1

1. Evigt identitetskort för seniorer
2. Föreningars bankkonton
3. Bättre koordination stat – kommun för att få minst 10 % av kvotflyktingarna att integreras på svenska
4. För en gemensam religionsundervisning i grundskolan
5. Flagging med EU-flaggan
6. Fästingar
7. Skydda offren, inte förövarna!
8. Rätt till ersättning för vård av sjukt barnbarn
9. AI som en möjlighet att stärka tvåspråkigheten och flerspråkigheten i Finland
10. Rensa 50–100 meter längs Finlands vägrenar

Beredningsutskott 2

11. Grundlagsskydda aborträtten i Finland
12. Jämställdhet inom idrott som förutsättning för statligt stöd
13. Ersättning för läkemedel mot graviditetsillamående
14. Bättre vård för kvinnor med hyperemesis gravidarum
15. Öka rättvisan gällande den preventiva gynekologiska vården
16. Bevara den offentliga plastikkirurgin – en fråga om jämlik rätt till vård
17. Säkerställande av landsomfattande och svenskspråkiga apotekstjänster
18. Inför inkomstgräns för jobb under föräldraledigheten
19. Skydda minderårigas inkomster från att påverka på hushållets utkomststöd
20. AI måste börjas utnyttjas inom vården, helst igår

Beredningsutskott 3

21. Enhetliga regler för utomhusreklam vid val
22. Förbättra intresset för att skriva svenska och finska som andra inhemska språk i studentexamen
23. Bättre vägledningstjänster för svenskspråkiga unga till svenskspråkiga studier
24. Kulturtillväxt ger välmående individer och samhällen
25. Tillåta valreklam i brevlådorna under valtiden
26. Kulturella upplevelser är en förutsättning för god fostran
27. Förstärkt regionalt inflytande vid universitets- och högskolecampus
28. Motionsrätt vid ordinarie partidag
29. Stark språkkunskap är grunden för kreativitet, lärande och delaktighet i AI-eran
30. En smarttelefonfriare barndom och mer plattformsansvar

Proposition 1
Ändring av partiets stadgar

Beredningsutskott 4

31. Grundförbättra vägen från Sannäs till Ylike
32. Förenkla lagstiftningen kring skattemässiga avskrivningar
33. Sol- och vindkraft
34. Rädda Östersjön från skuggflottan
35. Skattefria resekostnadsersättningar även för resor som företas med flygplan
36. En situationsanpassad arvsskattelagstiftningsreform
37. Höjning av gränsen för mervärdesskattskyldighet
38. Grundande av kommanditbolag
39. Avskaffande av dieselskatt för bilar som konverterats till biobränsle
40. Uppvärmning av egnahemshus med biobränsleolja
41. Försörjningsberedskap i kristider

Beredningsutskott 5

Proposition 2
Partiprogram

9. Val av valnämnd
 - a) val av ordförande
 - b) val av två medlemmar

POLITISK DEBATT

10. Allmänpolitisk debatt.

BEHANDLING AV MOTIONER OCH PROPOSITIONER

11. Behandling av propositioner.
12. Behandling av motioner.

VAL UNDER PARTIDAGEN

13. Val av partiordförande 2025-2026.
14. Val av tre vice ordförande 2025-2026.
15. Val av partifullmäktige.

Partifullmäktige består av:

 - partiets presidium (4)
 - 46 ledamöter med personliga ersättare inklusive representation från de registrerade medlemsföreningar, som erhållit förbundsstatus inom partiet. Ledamöterna med personliga ersättare väljs för två år framåt, av dessa är hälften ärligen i tur att avgå.

I tur att avgå är följande:

ORDINARIE LEDAMÖTER	ERSÄTTARE
Sarah Tiainen, Karleby	Hans Snellman, Karleby
Niclas Sjöskog, Pedersöre	Carita Vik-Hästbacka, Pedersöre
Steven Frostdahl, Nykarleby	Sabina Forsbacka, Nykarleby
Christoffer Ingo, Korsholm	Alice Lillas, Korsholm
Sofia Mitts-Björklom, Korsnäs	Camilla Ribacka, Korsnäs
Jan-Anders Lundenius, Kaskö	Marjo Sjöblom, Kaskö
Eva Lillmangs, Kristinestad	Tommy Englund, Kristinestad
Barbro Kloo, Vasa	Kenth Nedergård, Korsholm
Anna Moberg-Jokinen, Hyvinge	Heidi Seppälä, Vichtis
Sebastian Ekblom, Borgå	Johan Söderberg, Borgå
Kristian Rehnström, Vanda	Håkan Blomberg, Esbo
Pia Franzén, Raseborg	Sirkkaliisa Cavinus, Raseborg
Fredrik Waselius, Grankulla	Anna Aintila, Kyrkslätt
Karin Toyoda, Helsingfors	Alexander Foy, Helsingfors
Joakim Horsma, Helsingfors	Runa Ismark, Helsingfors
Niklas Rönnberg, Helsingfors	Satu Roberg, Helsingfors
Gunilla Granberg, Pargas	Christer Friis, Pargas
Mathias Mattsson, Åbo	Johan Nyman, Åbo
Juhani Järvinen, Nakkila	Vesa Länsman, Lappland
Ulrika Wallén, Tammerfors	Pepina Malmberg, Kouvola
Emilie Jäntti, Svensk Ungdom	Ida Flemmich, Svensk Ungdom
Mi Adolfsson, Svensk Ungdom	Axel Rantanen, Svensk Ungdom
Anita Westerholm, Svenska Kvinnoförbundet	Viviann Westermark, Svenska Kvinnoförbundet

FÖRVALTNINGSÄRENDEN

16. Redogörelse över partiets aktuella verksamhet.

PARTIDAGENS AVSLUTANDE

17. Övriga ärenden.
18. Partidagen avslutas.

FÖRHANDLINGSORDNING

ALLMÄNT

- Närvaro- och yttranderätt på partidagen har, utöver delegater, partiets presidium, partistyrrelse, partifullmäktige, svenska riksdagsgruppen, partiets ledamot i Europaparlamentet samt partiets tjänstemän. Närvarorätt har alla enskilda partimedlemmar. Partidagens presidium kan även ge närvaro- och yttranderätt åt övriga.
- Delegatbyten kan ske ännu under partidagen. Förändringar till vallängden tas emot fram till kl. 11 på söndagen, varefter vallängden fastslås. Ändringar görs till partidagskansliet.
- Varje deltagare med yttranderätt erhåller ett delegatnummer. Delegaterna får en gul nummerlapp. Övriga deltagare på plats med yttranderätt får en grön nummerlapp.
- Anhållan om ordet i allmänhet sker på plats med nummerlapp.
- Anhållan om ordet i den allmänpolitiska debatten sker senast kl. 12 på lördagen. Anhållan till den allmänpolitiska debatten sker via ett formulär på <https://partidagen.sfp.fi/>. Delegaterna bör i anhållan uppge namn, delegatnummer och ämne för talturen.
- En delegat har rätt att anhålla om ordet endast en gång i den allmänpolitiska debatten. Delegaterna har möjlighet att be om replik till andras talturer.
- I den allmänpolitiska debatten kan delegaterna ställa frågor direkt till partiledningen, riksdagsgruppen och ledamot i Europaparlamentet eller ge synpunkter på politiken. Därutöver så kan delegaterna ställa frågor gällande partiets samt Svenska riksdagsgruppens verksamhetsöversikter som finns till kännedom i handlingarna.
- Tiden för varje talare är begränsad till tre (3) minuter. Replik begränsas till en (1) minut. Vid behov begränsas antalet talare vid motionsbehandlingen.
- Ifall mötet går över kl. 15 på söndagen kan taltiden begränsas ytterligare på förslag av presidiet.
- Endast delegater har förslagsrätt.
- Vid behandling av ärende som förberetts i ett partidagsutskott utgör utskottets förslag grund för behandlingen.

- Alla omröstningar på partidagen sker elektroniskt.

- Mötesspråket är svenska. Mötet simultantolkas från svenska till finska. Man har möjlighet att föra fram sin sak också på finska eller engelska.

BEHANDLING AV MOTIONER OCH PROPOSITIONER

- Motioner och propositioner behandlas i respektive utskott. Alla delegater väljer på egna preferenser i vilket utskott man vill delta. En delegat kan endast delta i ett utskott.
- Utskotten leds av en ordförande som bistås av sekreterare.
- Närvaro- och yttranderätt i utskotten har, utöver delegater, partiets presidium, partistyrrelse, partifullmäktige, svenska riksdagsgruppen, partiets ledamot i Europaparlamentet samt partiets tjänstemän. Enbart befullmäktigade delegater har rösträtt i utskotten.
- Motionerna och propositionerna fördelas på fem beredningsutskott enligt följande:

Beredningsutskott 1

- Evigt identitetskort för seniorer
- Föreningars bankkonton
- Bättre koordination stat – kommun för att få minst 10 % av kvotflyktingarna att integreras på svenska
- För en gemensam religionsundervisning i grundskolan
- Flaggning med EU-flaggan
- Fästingar
- Skydda offren, inte föröarna!
- Rätt till ersättning för vård av sjukt barnbarn
- AI som en möjlighet att stärka tvåspråkigheten och flerspråkigheten i Finland
- Rensa 50–100 meter längs Finlands vägrenar

Beredningsutskott 2

- Grundlagsskydda aborträtten i Finland
- Jämställdhet inom idrott som förutsättning för statligt stöd
- Ersättning för läkemedel mot graviditetsillamående
- Bättre vård för kvinnor med hyperemesis gravidarum
- Öka rättvisan gällande den preventiva gynekologiska vården
- Bevara den offentliga plastikkirurgin – en fråga om jämlik rätt till vård
- Säkerställande av landsomfattande och svenskspråkiga apotekstjänster
- Inför inkomstgräns för jobb under föräldraledigheten
- Skydda minderårigas inkomster från att påverka på hushållets utkomststöd
- AI måste börjas utnyttjas inom vården, helst igår

Beredningsutskott 3

- Enhetliga regler för utomhusreklam vid val
- Förbättra intresset för att skriva svenska och finska som andra inhemska språk i studentexamen
- Bättre vägledningstjänster för svenskspråkiga unga till svenskspråkiga studier
- Kulturtillväxt ger välmående individer och samhällen
- Tillåta valreklam i brevlådorna under valtiden
- Kulturella upplevelser är en förutsättning för god fostran
- Förstärkt regionalt inflytande vid universitets- och högskolecampus
- Motionsrätt vid ordinarie partidag
- Stark språkkunskap är grunden för kreativitet, lärande och delaktighet i AI-eran
- En smarttelefonfriare barndom och mer plattformsansvar

- Proposition 1** Ändring av partiets stadgar

Beredningsutskott 4

- Grundförbättra vägen från Sannäs till Ylike
- Förenkla lagstiftningen kring skattemässiga avskrivningar
- Sol- och vindkraft
- Rädda Östersjön från skuggflottan
- Skattefria resekostnadsersättningar även för resor som företas med flygplan
- En situationsanpassad arvsskattelagstiftningsreform
- Höjning av gränsen för mervärdesskattskyldighet
- Grundande av kommanditbolag
- Avskaffande av dieselskatt för bilar som konverterats till biobränsle
- Uppvärmning av egnahemshus med biobränsleolja
- Försörjningsberedskap i kristider

Beredningsutskott 5

- Proposition 2** Partiprogram

- Utskottets förslag överlämnas till partidagens sekretariat efterhand som de är färdigbehandlade, dock senast på lördag kl. 18. Utskottets förslag publiceras på <https://partidagen.sfp.fi/>, bakom inloggning.
- Ändringsförslag till utskottets förslag ska inlämnas senast kl. 9.30 på söndagen via <https://partidagen.sfp.fi/>, bakom inloggning.
- Mötesordförande kan vid särskilda fall godkänna ändringsförslag under behandlingen. Dessa ändringsförslag ska inlämnas skriftligen till presidiet på partidagen@sfp.fi.
- Alla ändringsförslag ska föreslås av en delegat, och kräver understöd av annan delegat för att upptas till behandling.

STADGEENLIGA VAL

- Valen på partidagen förbereds av en valberedning bestående av kretsordföranden samt av Svensk Ungdoms, Svenska kvinnoförbundets och Svenska Seniorers ordföranden.
- Valberedningen inleder sitt arbete i god tid före partidagen. Under partidagen fortsätter valberedningen sitt arbete som valutskott. En första presentation av läget föredras på kretsarnas och förbundens delegatmöten före partidagen.
- Valutskottets förslag publiceras kl. 11 på söndagen på <https://partidagen.sfp.fi/>, bakom inloggning.
- Val förrättas i enlighet med partiets stadgar.
- Valproceduren handhas av en valnämnd bestående av en ordförande och två medlemmar, samt en sekreterare.
- Alla val sker elektroniskt. Skilda anvisningar ges inför valen.

TIDTABELL

- Partidagen följer ett tidsschema och föredragningslista som ingår i handlingarna. Under pågående förhandlingar bör inte delegat- eller andra möten arrangeras.
- Ärende som inte slutbehandlats till kl. 15 på söndagen kan av partidagen hänskjutas till partifullmäktige för avgörande.

BEREDNINGsutskott 1

Motion 1 – Evtg identitetskort för seniorer

Vi behöver alla ett identitetskort för att sköta ärenden i samhället. Identitetskortet behövs för att sköta bankärenden, för att rösta osv. Identitetskortet skall förnyas vart femte år, vilket ställer till med besvär för många äldre. Många seniorer har begränsad rörlighet och då är det ofta svårt att få kortet förnyat. Det går visserligen att fylla i en pappersblankett, men man måste ta sig till en polisstation för att kunna slutföra ansökan. Redan att beställa tid till polisen är krångligt. Därtill behövs ett foto hos någon fotograf. Myndigheterna önskar att man ansöker om kortet digitalt, men det är svårt för många seniorer. Leveransen av kortet sker till någon butik eller kiosk, som kan vara på en svår plats. Visst tar förnyelsen av identitetskortet mycket tid av alla, men processen är svår för äldre som saknar digitala verktyg och även har en begränsad rörlighet.

Äldreombudsmannen Päivi Topo har skrivit om seniorers svårigheter med identitetskortet. Topo har nu verkat några år och har avgett sin första rapport till riksdagen. Hon skriver att polisen borde sända en påminnelse om att kortet går ut om ett halvt år. Nu gäller det för envar att själv kontrollera när kortet går ut. Topo föreslår även att polisen skulle utveckla en betald tjänst, som innebär att en polis kommer hem till äldre personer för att ta ett foto, fingeravtryck och en namnteckning.

En lättare lösning skulle vara att personkortet är i kraft en länge tid. Topo konstaterar att finska myndigheter inte vill att kortet är i kraft länge är fem år av säkerhetsskäl. I Topos rapport framkommer dock att i vissa länder i EU förblir personkortet i kraft efter en viss ålder.

Ett evigt identitetskort efter fyllda 70 år skulle minska myndigheternas arbete och alla besvär för seniorer och deras närstående. Med tanke på medelåldern i Finland skulle kortet då ofta vara i kraft 10–15 år.

Beslutsförslag

Därför yrkar vi på att SFP genom sina representanter i riksdagen och regeringen arbetar för

- att seniorer får ett evigt identitetskort efter fyllda 70 år.

Motionär

Gustav Båsk, Esbo

Björn Fant, Helsingfors

Partifullmäktiges svar

SFP anser att det är av största vikt att äldre personer har tillgång till en smidig och tillgänglig identitetshandling. Vi delar motionärernas oro över de utmaningar som seniorer möter vid förnyelse av identitetskort och anser att det behövs förbättringar för att minska den administrativa bördan för äldre.

Vi noterar att äldreombudsmannen Päivi Topo har lyft frågan och att det i andra EU-länder finns lösningar där identitetskort kan ha längre giltighetstid för äldre. Vi ser detta som en intressant modell att utreda vidare.

Samtidigt är säkerhetsaspekterna en viktig faktor i identitetsdokumentens giltighetstid. Polisen och andra myndigheter har uttryckt att en längre giltighetstid kan innebära risker, exempelvis när det gäller identifiering i digitala tjänster och förebyggande av identitetsbedrägerier.

SFP anser att en rimlig lösning vore att utreda möjligheten till en längre giltighetstid för identitetskort för äldre, exempelvis 10–15 år efter en viss ålder, men vill inte ta ställning för specifika ålder. Vi ser också positivt på initiativ som gör det lättare för äldre att förnya sina kort, såsom påminnelser från myndigheter t.ex. ett halvt år innan samt möjligheten till mobila tjänster, d.v.s. rörliga tjänster. Det noterar äldreombudsmannen också att är möjligt redan i dagens lagstiftning.

Under halvtidsöverläggningen 2025 beslöt regering att förlänga giltighetstiden för pass från 5 till 10 år.

Beslutsförslag

SFP arbetar för

- att myndigheterna förbättrar sina tjänster för äldre genom exempelvis påminnelser och bättre tillgång till assistans vid förnyelse av identitetskort
- att möjligheten att förlänga giltighetstiden för identitetskort för seniorer utreds med målet att giltighetstiden ska överstiga 10 år.

Motion 2 - Föreningars bankkonton

Bankbyråkratin har stramats till och offren på det altaret hittas bland annat i föreningsvärlden. En förening klassificeras bland bankerna som ett företag, då det finns två sorters kunder och därmed kundförhållanden och konton: privatpersoner och företag. För att öppna ett företagskonto behöver föreningen ha ett FO-nummer, och för att få ett FO-nummer ska föreningen registreras hos PRS, med den kostnadsbelagda byråkrati det förutsätter. Ett företagskonto kostar alltid mer än ett privatkonto. Kostnaderna uppgår lätt till över hundra euro i året, sammantaget. Många föreningar har inte alla år en så stor ekonomi. Det finns även lösa sammanslutningar som är temporära och därmed inte söker ett FO-nummer men behöver ha ett bankkonto, som t.ex. en skolklass som samlar pengar till något gemensamt ändamål.

Det här gör att föreningar alltmer hamnar att sköta sina penningaffärer t.ex. genom ett privat underkonto till någon styrelsemedlem. Alla förstår att detta är mycket otryggare, då pengarna då förvaltas av en enskild person. Det andra alternativet är att man håller en kontantkassa som för länge sen. Ingetdera av dessa alternativen är säkert det som ECB eftersträvat när man skapat denna situation.

Det skulle alltså behövas en tredje sorts konton med lättare byråkrati men som naturligtvis kan övervakas, och med en lägre kostnadsnivå än för företag, för tredje sektorns penningaffärer.

Beslutsförslag

SFP både nationellt och på EU-nivå arbetar för:

- att allmännyttiga föreningar ses som en tredje sorts klient i bankvärlden.
- att föreningskontot styrs till att omfattas av mindre byråkrati än företagskontona och därmed även lägre kostnader.

Motionär

Mikael Gädda och Marlene Ahlberg samt

SFP i Smedsby-Böle

Partifullmäktiges svar

Motionärerna lyfter en viktig fråga gällande den ökade bankbyråkratin som drabbar föreningslivet. Föreningar spelar en central roll i samhället genom att erbjuda gemenskap, frivilligverksamhet och stöd till olika målgrupper. Att bankernas regler och kostnader gör det svårare för föreningar att hantera sin ekonomi är en utveckling som bör granskas och åtgärdas.

Att föreningar idag klassificeras som företag i banksystemet innebär både ökad byråkrati och högre avgifter. Kravet på FO-nummer och registrering hos Patent- och registerstyrelsen (PRS) kan vara betungande för små föreningar och tillfälliga sammanslutningar. Resultatet är att föreningar i vissa fall tvingas hantera sina medel genom privata konton eller kontantkassor, som kan vara både osäkert och opraktiskt.

SFP anser att föreningar inte ska behandlas som företag i banksystemet. Det behövs en särskild kategori för allmännyttiga föreningar med enklare byråkrati och rimliga kostnader. En sådan lösning skulle underlätta föreningsverksamhet och samtidigt säkerställa att ekonomisk transparens och lagstiftning mot penningtvätt efterlevs.

SFP har tidigare lyft frågor som berör föreningslivets verksamhetsförutsättningar och anser att detta är en fråga som bör drivas både nationellt och på EU-nivå. En smidigare bankadministration för föreningar skulle stärka det finländska civilsamhället och underlätta det viktiga arbete som tredje sektorn utför.

Beslutsförslag

SFP arbetar för

- att allmännyttiga föreningar erkänns som en egen kundkategori i bankväsendet
- att föreningskonton omfattas av mindre byråkrati än företagskonton
- att föreningar erbjuds banktjänster till en rimlig kostnadsnivå.

Motion 3 - Bättre koordination stat – kommun för att få minst 10 % av kvotflyktingarna att integreras på svenska

I regeringsprogrammet nämns det att minst 10 % av kvotflyktingarna ska integreras på svenska. Detta förutsätter att av flyktingkvoten bör på förhand avdelas en kvot för flyktingar som ska integreras på svenska. För att uppnå det fint uppsatta målet bör processerna därför skötas smidigt mellan stat och kommun. Detta gynnar i längden alla.

Eftersom den kommande kvotflyktingen redan i sina första möten med finländska myndighetsrepresentanter i flyktinglägret väljer, i enlighet med självbestämmandeprincipen, vilket av våra två nationalspråk hen ska integreras på, är det av yttersta vikt att hen informeras om fördelar med de respektive språken. Då bör det framgå t.ex. vilket språk som är majoritetsspråk på den nya orten. Här skulle det vara på sin plats att statsmakten har färdigt uppgjorda "integrationspaket" med de blivande värdkommunerna för att lyfta fram bl.a. hur livet ser ut där.

Finlandssvenska kommuner (dvs. kommuner med förvaltningspråket svenska) har varit mer benägna att ta emot flyktingar än kommuner med majoritetsspråket finska. Men det har upplevts som frustrerande att inte kunna integrera de nya invånarna på svenska. Det är förvisso ingen enkel sak att klara av alla de uppgifter som hör till en lyckad integration. Tolknings-tjänster och annan tillhörande service är något som få, om någon, kommun har till förfogande på svenska. Därför behöver Migrationsverket kunna tillhandahålla denna expertis även på svenska för de finlandssvenska kommunerna.

Beslutsförslag

SFP i Pargas vill att SFP:s riksdagsledamöter och ministrar ska arbeta för

- att det klarare och tydligare ska framgå för den enskilda kvotflyktingen nyttan av att integreras på svenska
- att statsmakten ser till att Migrationsverket kan betjäna kommunerna med erforderlig service så att en lyckad integration på svenska är möjlig

Motionär

Conny Granqvist Anne Eriksson – ordförande för SFP i Pargas, sekreterare för SFP i Pargas

Partifullmäktiges svar

Motionären lyfter ett angeläget ärende om behovet av bättre koordination mellan statliga myndigheter och kommuner för att uppnå målet i regeringsprogrammet om att minst 10 % av invandrarna ska integreras på svenska.

SFP delar motionärens syn om att en fungerande språklig integration på svenska förutsätter både tydlig och lättförstådd information till nyanlända och fungerande strukturer i de mottagande kommunerna genom hela integrationsstigen. Frågan har redan behandlats vid partidagen 2024 i samband med “Motion 23 – Hur uppnå 5–10 % svenksintegrerade i enlighet med regeringsprogrammet?”. Partidagen år 2024 beslöt följande:

SFP arbetar för

- att säkerställa att en invandrare alltid ska ges en valmöjlighet i fråga om integrationsspråket, finska eller svenska
- att säkerställa tillgänglig information till nyanlända om integrationsmöjligheten på båda språken
- att skolorna har en god beredskap och tillgängliga finlandssvenska läromedel att ta emot elever med andra modersmål och annan kulturbakgrund
- att aktörer inom tredje sektorn som arbetar med integration på svenska får tillräckliga resurser
- att integrationslagen ändras så att den vuxna inflyttade ges möjlighet att studera båda språken under integrationstiden om hen önskar och har kapacitet därtill. Istället för ”finska eller svenska” skulle formuleringen vara ”finska och/eller svenska”.

Motionen stöder således ett pågående arbete inom partiet och regeringen. Motionens syfte anses därmed till stor del redan vara tillgodosett, och att inga ytterligare åtgärder behövs utöver vad som redan beslutats.

Beslutsförslag

SFP arbetar för

- att det klarare och tydligare ska framgå för den enskilda nyanlända nyttan av att integreras på svenska, genom information men också som en del av integrationsstigen
- att se till att Migrationsverket kan betjäna kommunerna med nödvändig service så att en lyckad integration på svenska är möjlig att genomföra också i praktiken.

Motion 4 - För en gemensam religionsundervisning i grundskolan

I dagens skola delas elever fortfarande upp utifrån religion och livsåskådning, vilket skapar separata undervisningsgrupper och begränsar möjligheten till dialog och förståelse mellan olika trosuppfattningar. Jag anser att detta system är föråldrat och motverkar skolans mål om inkludering och likabehandling. I en modern och jämlik skola borde alla elever få en gemensam undervisning i åskådningsämnen där de tillsammans lär sig om olika religioner, etiska frågor och mänskliga rättigheter.

Religions- och livsåskådningsundervisningen i Finland är en kvarleva från en tid då samhället var mer homogent. Idag lever vi i en mångreligiös och sekulär verklighet där skolan har en viktig uppgift i att främja interkulturell förståelse och respekt. Genom en gemensam undervisning i åskådningsämnen får alla elever likvärdig kunskap och möjlighet att tillsammans reflektera kring religionens och livsåskådningarnas roll i samhället.

Erfarenheter från skolor som testat gemensam undervisning i åskådningsämnen, såsom Cygnaeus skola i Åbo, visar att detta inte bara är genomförbart utan också pedagogiskt framgångsrikt. Eleverna har fått en bredare förståelse för olika trosuppfattningar och en starkare gemenskap i klassen. Samtidigt har reformen inneburit en effektivare resursanvändning, då skolor inte längre behöver ordna separata grupper och parallell undervisning för elever beroende på religiös tillhörighet.

Jag anser att en gemensam religionsundervisning skulle ha flera fördelar:

1. Ökad förståelse och sammanhållning – Elever får möjlighet att tillsammans lära sig om olika livsåskådningar, vilket minskar fördomar och stärker toleransen i samhället.
2. Jämlik utbildning – Alla elever får samma grundläggande kunskaper om religion och etik, oavsett bakgrund eller trosuppfattning.
3. Effektivare resursanvändning – Skolor slipper organisera separata grupper, vilket frigör resurser till annan undervisning.
4. Demokratisk fostran – En gemensam undervisning stärker skolans roll i att fostra elever till aktiva och medvetna samhällsmedborgare.
5. Anpassning till en modern verklighet – Skolan ska spegla dagens samhälle och ge eleverna verktyg att förstå olika synsätt och livsåskådningar.

För att detta ska bli verklighet krävs en förändring av lagstiftningen, som i dagsläget styr uppdelningen av åskådningsämnen efter religiös tillhörighet. Jag anser att det är dags att reformera religionsundervisningen så att den speglar vårt moderna och mångfacetterade samhälle.

Beslutsförslag

På basis av ovanstående föreslår jag:

- att SFP arbetar för att religions- och livsåskådningsundervisningen i grundskolan ska vara gemensam för alla elever

- att SFP verkar för att lagstiftningen förändras så att uppdelningen av undervisningen efter religionstillhörighet avskaffas
- att SFP betonar vikten av en undervisning i åskådningsämnen som är inkluderande, kunskapsbaserad och främjar förståelse mellan olika livsåskådningar.

Motionär

Nicke Wulff – SFP i Åbo

Partifullmäktiges svar

Motionären lyfter en viktig diskussion om hur religions- och livsåskådningsundervisningen i grundskolan kan utvecklas för att bättre spegla ett mångfaldigt och inkluderande samhälle. Detta är en fråga som kommer upp med jämna mellanrum, senast på partidagen år 2023. Det är viktigt att vi ökar förståelsen för religionens betydelse, både ur ett historiskt och kulturellt perspektiv, men också synliggör den stora roll religionen har idag på många håll. Vi delar uppfattningen om att det är även viktigt att elever har en omfattande förståelse av olika religioner, livsåskådningar och tankesätt, och att skolan ska främja förståelse, tolerans och gemenskap mellan elever med olika bakgrund. Samtidigt är det viktigt att se till att enskilda minoriteter inte känner sig utpekade, vilket både kan ske i en situation där man separeras från den övriga gruppen, men också ifall man ensam blir representant för sin tro eller kulturella hemvist i en gemensam grupp.

En arbetsgrupp utsedd av undervisnings- och kulturministeriet presenterade sin rapport under våren 2025. Gruppen hade en bred representation från både våra folkkyrkor, övriga religiösa samfund och andra aktörer. Bland rekommendationerna fanns bland annat att den egna religiösa tillhörigheten inte ska begränsa elevens rätt att välja ämne. När det gällde frågan om att ersätta religion och livsåskådning med ett nytt gemensamt ämne var arbetsgruppen ändå inte enig. Rätten till undervisning i den egna religionen ansågs viktig av flera. Det finns många aspekter att beakta, och ifall ett nytt ämne skapas behöver läroplan och läromedel tas fram med stor respekt för olika övertygelser.

Svenska folkpartiet har behandlat frågan på partidagen 2023 (Motion 44 – Ta modell av resten av Norden, förnya religionsundervisningen) och partidagen fastslog då att

SFP arbetar för

- att möjligheten att delta i religions- eller livsåskådningsundervisning inte ska vara bunden till medlemskap i ett religiöst samfund.
- att en del av undervisningen kunde ordnas gemensamt för alla.

Partidagens beslut har ännu inte förverkligats, och kan ses som ett bra första steg i en reform av ämnet. Det nuvarande systemet garanterar inte en tillräcklig nivå då tillgången på behöriga lärare inte motsvarar behovet. Arbetet behöver fortgå i dialog så att allas röster hörs.

Beslutsförslag

SFP arbetar för

- att religions- och livsåskådningsundervisningen i

- grundskolan på sikt sammanförs i ett nytt ämne
- att möjligheten att delta i religions- eller livsåskådningsundervisning inte ska vara bunden till medlemskap i ett religiöst samfund
- att en del av undervisningen kunde ordnas gemensamt för alla
- att jämlikhet i utformandet av det nya ämnet förverkligas genom att beakta minoriteternas behov och särdrag.

Motion 5 - Flaggnig med EU-flaggan

Det finns inga nationella författningar eller föreskrifter om hur EU-flaggan skall användas. Inrikesministeriet har rekommenderat att man flaggar med EU-flaggan vid sidan av den nationella flaggan när det är möjligt. Till exempel när vi firar Europadagen den 9 maj rekommenderar ministeriet flaggning också med EU-flaggan. Flaggnig med EU-flaggan anses motiverat speciellt när orsaken till flaggningen är någonting som knyter an till EU:s verksamhet eller om en allmän rekommendation ges inom EU. Om EU-flaggan används vid andra tillfällen beror det oftast på besök eller möten med deltagare från EU:s institutioner eller EU-länderna. I många länder står EU-flaggan vid sidan av den nationella flaggan utanför statliga och kommunala byggnader och institutioner.

EU har alltid varit av speciell betydelse för Finland i många hänseenden. Trots detta nära förhållande har vi inte ansätt att flaggning med EU-flaggan varit nödvändigt eller ens önskvärt. I dagens läge där EU är för oss en allt viktigare partner och EU:s betydelse för oss bara växer är det på sin plats att vi visar var vi står genom att flagga aktivt med EU-flaggan.

Beslutsförslag

- att partiet skall verka aktivt för att flaggning med EU-flaggan skall bli en normal företeelse i Finland
- att man i Finland flaggar med EU-flaggan utanför statliga byggnader och institutioner vid sidan av den finska flaggan

Motionär

Lokalavdelningen SFP i Esboviken

Anne Ahlefeldt, ordförande

Martin Heinrichs, vice ordförande

Partifullmäktiges svar

Motionärerna lyfter en symboliskt viktig fråga. Flaggnig med EU-flaggan är ett sätt att tydliggöra Finlands medlemskap och engagemang i Europeiska unionen, särskilt i en tid där internationellt samarbete är viktigare än någonsin. Partidagen 2019 har redan behandlat en motion i saken ’Motion 22 – Synliggör Europeiska unionen!’ och beslutat att:

SFP arbetar för

- att offentliga byggnader som flaggar med den finländska flaggan även parallellt flaggar med Europeiska unionens flagga där det är möjligt
- att SFP som det mest EU-vänliga partiet i Finland där det är möjligt har EU-flaggan närvarande jäm-

sides med den finländska flaggan. SFP ser positivt på att flaggning med EU-flaggan sker of-tare, särskilt vid statliga och kommunala byggnader i sam-band med med statsbesök, vid gränsövergångsställen och då det praktisk är möjligt. Europadagen är i synnerhet en av dagarna EU-flaggan ska synas i gatubilden. Det är då viktigt att flaggningen sker parallellt med den finska flag-gan, i enlighet med god flaggsed.

För att normalisera bruket av EU-flaggan bör praxis tyd-liggöras nationellt och användningen uppmuntras breda-re, i enlighet med Inrikesministeriets redan givna rekom-mendationer för statliga verk och anstalter.

Beslutsförslag
Motionen föranleder inga åtgärder.

Motion 6 - Fästingar

Sjukdomarna Borrelios och TBE, vilka sprids av fästing-arna är svåra att upptäcka och behandla.

Då fästingen är svår att upptäcka, blir den inte alltid av-lägsnad tillräckligt snabbt. Därför kan bakterien/viruset hinna sprida sig i kroppen.

Vi människor både jobbar och rör oss på fritiden i natu-ren, rastar hundar mm och är då mera utsatta för fästing-arna. Detta är en begränsning för många att röra sig fritt i naturen.

Det naturliga sättet att bekämpa fästingarna, är att mins-ka antalet värddjur.

Rådjuret är en inplanterad art, som ökat drastiskt p.g.a. våra varmare vintrar.

Dessutom har vi vitsvanshjortar, som förutom att de fung-erar som värddjur för fästingen, förorsakar många trafik-olyckor och ekonomiska förluster för trädgårdsodlare.

Beslutsförslag
Jag föreslår :

- att fästingens värddjur, rådjuren och vitsvanshjo-rarna minskas så mycket som möjligt.

Motionär
L-J Nyholm – SFP i Östra Borgå

Partifullmäktiges svar
Motionären lyfter en angelägen hälsofråga. Fästingburna sjukdomar som borrelia och TBE har ökat i Finland och utgör ett reellt hot för människor som vistas i naturen. Att begränsa värddjurens mängd, såsom rådjur och vit-svanshjortar, är ett av flera sätt att påverka fästingarnas spridning.

SFP har tidigare tagit ställning i liknande frågor. På par-tidagen 2023 godkändes ’Motion 11 – Ett åtgärdsprogram behövs för att begränsa antalet vitsvanshjortar’ med följd att

SFP arbetar för

- att stärka de konkreta åtgärderna för att minska vit-svanshjortarnas antal, inklusive numerära mål för stammens minskning och maximitätet.

På partidagen 2016 ’Motion 40 – Minska den ökande rå-djursstammen’ av samma motionär som denna inlämnade. Då beslöt partidagen att

SFP arbetar för

- att forskning gällande fästingburna infektioner ökas
- att tillgången till vaccin som minskar antalet fästing-burna infektioner förbättras.

SFP anser att viltförvaltningen i samarbete med jägaror-ganisationer bör utveckla målmedvetna metoder för att hålla dessa populationer i balans – inte enbart med tanke på trafik- och odlingsskador, utan även ur ett folkhälso-perspektiv. Rådjursstammen och vitsvanshjortstammen är i dagens läge mycket starka och avskjutningen kunde öka för att minska på den explosionsartade ökningen.

Beslutsförslag
SFP arbetar för

- att stärka de konkreta åtgärderna för att minska rådjurens och vitsvanshjortarnas antal, bland annat genom att utreda möjligheten att frångå licenskravet på vitsvanshjort.

Motion 7 – Skydda offren, inte förövarna!

Sexualbrott orsakar allvarlig fysisk och psykisk skada för offren, vilket kräver en ordentlig rättslig reaktion för att skydda deras välbefinnande och rättigheter. I Finland har straffpolitiken under lång tid fokuserat mer på gärning-spersonens rehabilitering istället för upprättelse för of-fret, vilket har lett till lindriga straff för sexualbrott. Detta är en ohållbar situation som måste förändras.

Straff för sexualbrott bör skärpas av flera viktiga skäl. Ge-nom att införa strängare straff skickar samhället en tydlig signal om att sådana handlingar inte tolereras och att rät-tvisa kommer att upprätthållas. Hårdare straff fungerar avskräckande och minskar risken för återfall. Det stärker även rättssystemets trovärdighet och visar att vi tar of-frens lidande på allvar.

Nuvarande straffpraxis innebär ofta korta fängelsestraff eller villkorliga domar för allvarliga sexualbrott. Detta skapar en känsla av orättvisa och riskerar att undermin-era förtroendet för rättsväsendet. Ett rättvist och kon-sekvent rättssystem kräver proportionerliga straff i rela-tion till brottens allvar.

Vi anser att Finland bör följa flera andra europeiska länders exempel och införa skärpta minimistraff för sex-ualbrott, särskilt vid grova fall. Det är också viktigt att förbättra stödet till brottsoffer och säkerställa att deras rättigheter står i centrum för rättsprocessen.

Beslutsförslag
Därför vill SU att SFP ska jobba för

- att minimistrafen för sexualbrott skärps för att bättre spegla brottens allvar och skydda offren.
- att rättsväsendet i större utsträckning fokuserar på att förhindra återfall genom skärpta påföljder och effektiva rehabiliteringsåtgärder.
- att brottsoffers rättigheter och stödinsatser stärks för att säkerställa deras trygghet och återhämtning.

Motionär
Svensk Ungdom
Dan Cederlöf, Förbundsordförande
Anna Oksanen, Förbundssekreterare

Partifullmäktiges svar
Sexualbrott hör till de allra allvarligaste brotten i vårt samhälle, de påverkar offrens känsla av trygghet och kan sätta spår hos offren för resten av livet. Mängden brottsanmälningar om sexualbrott har ökat i stadig takt under de senaste femton åren då tröskeln för att anmä-la sexualbrott blivit lägre, men det är värt att notera att sexualbrott är ofta dolda brott och många av brotten för-blir oanmälda. Straffskalan för sexualbrott har skärpts 2019 och igen 2023. Den 1 januari 2023 reviderades bestämmelserna om sexualbrott i strafflagen. Syftet med reformen var att stärka individens sexuella självbestäm-manderätt och skyddet av den personliga integriteten. Förslaget bereddes under ledning av justitieminister An-na-Maja Henriksson, och var på många sätt ett historiskt och avgörande inslag i Finlands strafflag.

Som motionären lyfter upp innebär ett rättvist och kon-sekvent rättssystem att straffen är proportionerliga och i relation till brottets allvar. Även efter lagreformen år 2023, där definitionen av våldtäkt baseras på samtycke, är det viktigt att följa upp hur straffen tillämpas i praktiken, att gärningspersonens rehabilitering är effektiv och att offret får det stöd och upprättelse som hen är berättigad till. En tydlig och konsekvent straffpraxis är avgörande för förtroendet för rättsväsendet och visar att samhället tar sexualbrott och brottsoffers lidande på allvar.

SFP har bland annat genom tidigare partidagsbeslut och lagstiftningsarbete konsekvent verkat för att brottsoffers rättigheter ska stå i centrum, att allvarliga brott bemöts med proportionerliga påföljder och att förebyggande in-satser samt rehabilitering utgör en naturlig del av ett fungerande rättssystem. Samhällets signal om nolltoler-ans mot sexualbrott måste vara tydlig.

Beslutsförslag
SFP arbetar för

- att minimistrafen för sexualbrott är i proportion till brottets allvar, som ett av de allvarligaste brotten i vårt samhälle
- att brottsoffers rättigheter och tillgång till stöd för-bättras
- att samhället i större utsträckning fokuserar på att förebygga brottslighet och förhindra återfall
- att man följer upp den nya lagstiftningen kring sexualbrott för att säkerställa att den tillämpade straffskalan motsvarar brottets natur.

Motion 8 – Rätt till ersättning för vård av sjukt barnbarn

I dagens läge har föräldrar rätt att stanna hemma för att vårda ett sjukt barn och få ersättning för det. Däremot saknas en motsvarande möjlighet för mor- och farföräldrar eller andra närstående anhöriga som är ute i arbetslivet. Om de vill hjälpa till vid barnets sjukdom behöver de ta ut semesterdagar eller annan ledighet, vilket skapar en onödig belastning både för dem och för familjerna.

Många föräldrar med små barn befinner sig mitt i sin kar-riär och har ofta svårt att få arbetslivet att gå ihop när barnen blir sjuka. Genom att möjliggöra att närstående, såsom mor- och farföräldrar, kan stanna hemma och få ersättning vid vård av sjukt barnbarn skulle flexibiliteten öka. Detta skulle även främja familjernas välmående, av-lasta föräldrarna och ge barnen trygg omsorg när de är sjuka.

Beslutsförslag

- Att närmaste anhöriga, såsom mor- och farföräldrar som ännu är ute i arbetslivet, ges rätt att stanna hemma för att vårda ett sjukt barnbarn och få ersättning för det.
- Att en lagändring görs för att inkludera närstående anhöriga i rätten till ersättning vid vård av sjukt barn.
- Att arbetsgivare och samhället uppmuntras att möjliggöra en mer flexibel vårdledighet för anhöriga vid barns sjukdom.

Motionär
Mathias Mattsson

Partifullmäktiges svar
Idag har föräldrar enligt lagen rätt att tillfälligt utebli från arbetet för att vårda ett plötsligt insjuknat barn under 10 år, enligt 4 kap. 6 § i arbetsavtalslagen. Däremot omfattar denna rätt inte mor- och farföräldrar, vilket kan försvåra flexibiliteten för familjer där flera generationer delar på ansvaret för barnens omsorg. Många kollektivavtal ger ar-betstagaren rätt till lön under de första vårddagarna, men detta specificeras inte i lagen.

Allt fler äldre anhöriga är idag yrkesverksamma längre upp i åren och har en viktig roll i barnbarnens vardag. Att möjliggöra vårdledighet med ersättning för mor- eller farföräldrar i särskilda situationer skulle kunna avlasta föräldrar, bidra till barns trygghet vid sjukdom och öka familjers välmående.

SFP verkar för en familjepolitik som möjliggör en smidig kombination av arbete och familjeliv. Därför bör det utre-das om och hur det vore möjligt att utvidga rätten till vård av sjukt barn så att också andra närstående, som mor- och farföräldrar, kan omfattas.

Partidagen 2022 tog beslut om

- att man utreder möjligheten för mor- och farför-äldrar eller annan närstående som är i arbetslivet att vårda sjukt barn med lön enligt samma premisser som föräldrarna

Beslutsförslag

Motionen föranleder inga åtgärder.

Motion 9 – AI som en möjlighet att stärka tvåspråkigheten och flerspråkigheten i Finland

Svenska folkpartiet har alltid varit en stark försvarare av tvåspråkigheten i Finland. Samtidigt erkänner vi att Finland är ett flerspråkigt och mångfacetterat samhälle där flera språkgrupper lever och verkar.

Tvåspråkigheten är till nytta för hela landet, men framtidens Finland byggs också på en bredare mångfald av språk och kulturer. SFP vill vara i frontlinjen i utvecklingen av ett mångfacetterat samhälle där det finns utrymme för olika språk och kulturer – och där ny teknologi stöder denna utveckling.

Den snabba globala förändringen och den teknologiska utvecklingen, särskilt artificiell intelligens och språkteknologier, erbjuder nya möjligheter att stärka svenskans ställning som andra nationalspråk samt att brett stöda språkminoriteter i Finland. Samtidigt måste vi erkänna att den tekniska utvecklingen inte i alla uppgifter kan ersätta människan och därför inte får leda till en försämring av de svenskspråkiga tjänsterna. Inför denna nya tidsperiod har SFP ändå en möjlighet att agera progressivt och öppet och se de möjligheter teknologin erbjuder – inte frukta dem.

Varför nu?

Artificiell intelligens och automatiska språktjänster har redan förändrat vårt sätt att lära oss och använda språk. Teknik för översättning och simultantolkning blir allt vanligare, vilket oundvikligen påverkar finländarnas språkval, attityder och motivation att lära sig språk. Det är viktigt att säkerställa att svenskans ställning som nationalspråk förblir stark och att utvecklingen följer språklagen och andra föreskrifter om nationalspråk, samt att digitala tjänster utvecklas samtidigt på båda nationalspråken. Samtidigt kan även rättigheterna och möjligheterna för andra språkminoriteter stärkas. Teknikens möjligheter att anpassa undervisningsinnehåll kan göra språkinlärningen mer inspirerande än tidigare.

SFP har möjlighet att påverka så att språkpolitiken – och språkundervisningen – uppdateras i takt med den teknologiska utvecklingen. På så sätt blir tvåspråkighet och flerspråkighet inte bara principer, utan en praktisk verklighet som gynnar alla som bor i Finland.

Beslutsförslag

SFP arbetar aktivt för att det i Finland genom Undervisnings- och kulturministeriets försorg inleds en grundlig utredning om hur artificiell intelligens och språkteknologier påverkar svenskans ställning samt andra språkminoriteter. I utredningen bör man granska:

1. Hur artificiell intelligens kan stöda inlärning och användning av svenska och finska på alla skolnivåer

- och inom olika delar av samhället
2. Hur teknologin kan förbättra tillgängligheten till myndighetstjänster på båda nationalspråken samt på andra språk som talas i Finland
3. Hur nya verktyg påverkar finländarnas attityder och uppskattning av språk
4. Hur teknologin kan användas för att också stöda andra språkgrupper, såsom samiska språk, tecken språk och invandrarspråkliga gemenskaper

SFP ska beakta de teman som granskas i utredningen även i sitt partiprogram.

Motionär

Päivi Puntila, Anna Korhonen och Charlotta Jakobsson – SFP i Esbo

Partifullmäktiges svar

Motionärerna lyfter fram en viktig och framåtblickande fråga om hur språkteknologi och artificiell intelligens kan användas för att främja såväl tvåspråkighet som ett bredare flerspråkigt samhälle. SFP delar synen att teknikutvecklingen, särskilt inom språkmodeller, översättningstjänster och digitalt lärande, förändrar våra sätt att använda och relatera till språk.

Det är samtidigt avgörande att den digitala utvecklingen sker i enlighet med språkliga rättigheter och lagstiftning. Språkteknologi får inte ersätta mänsklig service, de språkliga rättigheterna och den språkliga tillgängligheten ska tryggas. Rätt använd kan teknologin ge nya möjligheter för språkinlärning, flerspråkigt stöd och synliggörande av olika språkgrupper.

SFP anser att frågan om språk och teknik bör följas upp nationellt, exempelvis i samband med genomförandet av nationalspraksstrategin eller språkpolitiska åtgärdsprogram. En särskild utredning enligt motionens modell kan vara ett sätt att samla kunskap om utvecklingen.

Beslutsförslag

SFP arbetar för

- att frågan om AI:s och språkteknologins påverkan på språkens ställning, tillgänglighet och inlärning följs upp i relevanta nationella sammanhang, såsom nationalspraksstrategin
- att partiet i sitt eget programarbete beaktar den språkliga dimensionen av digitalisering och teknologisk utveckling
- att partiet utvecklar sin verksamhet så att det är lätt att fungera på sitt eget modersmål inom SFP.

Motion 10 – Rensa 50–100 meter längs Finlands vägrenar

SFP bör arbeta för att vägkanterna i Finlands skogar renas och gallras så att älgar, hjortar, renar och rådjur syns bättre. Det skulle minska antalet älgolyckor, dödsfall och personskador samt behovet av krockreparationer. Även fordonsförsäkringarna skulle bli billigare i och med fär-

re viltolyckor. Dessutom skulle skogstillväxten förbättras om vägkanterna rensades i ett område på 50–100 meter från vägen in mot skogen.

Motionär

Jari Aho, Pyhäjärvi – SFP i Uleåborg

Partifullmäktiges svar

Motionären lyfter en relevant fråga om trafiksäkerhet och viltolyckor, särskilt i relation till älg och hjortdjur. Att förbättra sikten längs vägarna kan i vissa fall minska risken för viltkollisioner. Det är därför redan idag vanligt att Trafikledsverket röjer vägkanter i begränsad omfattning för att förbättra sikten och förebygga olyckor.

Att däremot röja 50–100 meter skog längs hela det finska vägnätet vore i praktiken omöjligt att genomföra. Det skulle kräva stora markingrepp, enorma resurser och leda till betydande negativa effekter på naturen. En sådan åt-

gård skulle påverka den biologiska mångfalden, förstöra viktiga livsmiljöer för många arter och bidra till ökad fragmentering av skogslandskapet. Dessutom är det långt ifrån säkert att en sådan omfattande röjning skulle vara proportionerlig i förhållande till de olyckor man försöker förebygga.

SFP anser att arbetet för att minska viltolyckor är viktigt, men att det bör ske genom fortsatta riktade åtgärder såsom bättre viltstängsel, vägövergångar för djur, smart varningsteknik och selektiv röjning där behovet är som störst och inte genom landsomfattande skogsavverkning längs vägarna.

Beslutsförslag

SFP arbetar för

- att man underhåller vägrenarna på ett sätt som stärker trafiksäkerheten.

Tehys förändringskraftmodell till beslutsfattarna

Pengar + Arbetsvillkor + Kompetenta anställda =
Fungerande social- och hälsovårdstjänster

Pengar

- Finansieringen av social- och hälsovården måste tryggas.
- En nedskärning i vårdgarantin medför mer kostnader.
- Bättre löner och bra arbetsvillkor motarbetar vårdarbristen.

Arbetsvillkor

- Det måste finnas tillräckligt med yrkeskunniga vårdare.
- Antalet chefer inom vårdarbetet kan inte minskas mer.
- Arbetstidssystemen måste förnyas så att de stödjer välbefinnande i arbetet.

Kompetenta anställda

- Utbildningsnivån inom branschen kan inte sänkas.
- Arbetsfördelningen måste förnyas genom att utnyttja vårdarnas kunskaper fullt ut.
- Den internationella rekryteringen måste ökas med iakttagande av reglerna för etisk rekrytering.

tehy.fi/muutosvoimamalli

BEREDNINGsutskott 2

Motion 11 – Grundlagsskydda aborträtten i Finland

I mars 2024 blev Frankrike det första landet i världen som skyddade rätten till abort i sin grundlag. Denna historiska förändring, som möjliggjordes genom en omröstning i kongressen, markerar ett avgörande steg för att stärka kvinnors rättigheter globalt.

Abort, som varit lagligt i Frankrike sedan 1975, fick ett extra skydd som en direkt reaktion på den amerikanska högsta domstolens beslut att återkalla rätten till abort i USA år 2022. Det beslut som fattades av den amerikanska högsta domstolen har visat hur avgörande det är att stå upp för kvinnors rättigheter och säkerställa att dessa inte kan ifrågasättas eller inskränkas, särskilt i en tid då populistiska rörelser vinner mark. Den framstående feministen Simone de Beauvoir påpekade redan 1974 att ”det enda som krävs är en politisk, ekonomisk eller religiös kris för att kvinnors rättigheter ska ifrågasättas.”

I Finland finns det inget grundlagsskydd för aborträtten, vilket skapar en osäkerhet som kan utnyttjas av dem som strävar efter att inskränka denna rättighet. I dessa politiska tider är det av största vikt att vi tydligt stärker och skyddar kvinnors och flickors rätt till abort. Genom att införa ett grundlagsskydd skulle Finland inte bara försäkra sig om att kvinnor har kontroll över sina egna kroppar och livsval, utan också skicka en stark signal om att vi värnar om jämställdhet och motverkar diskriminering.

Dessutom skulle Finlands åtagande att skydda aborträtten i grundlagen visa vårt stöd för den internationella rörelse som syftar till att skydda kvinnors rättigheter globalt. Vi kan inte ta dessa rättigheter för givna; vi måste aktivt försvara dem för att förhindra att de ifrågasätts eller tas ifrån oss av tillfälliga politiska strömningar.

Svenska Kvinnoförbundet anser att grundlagsskyddet för aborträtten är en grundpelare för att säkerställa att kvinnor och flickor alltid har kontroll över sina egna kroppar och sina livsval.

Beslutsförslag

Svenska Kvinnoförbundet yrkar därför på att SFP genom sina representanter i riksdagen och regeringen arbetar för:

- att rätten till abort skrivs in i Finlands grundlag, för att säkerställa att kvinnors och flickors rättigheter skyddas och inte kan inskränkas av framtida politiska förändringar.

Motionär

Svenska Kvinnoförbundet

Anita Westerholm, ordförande

Agneta Udd-Saarela, generalsekreterare

Partifullmäktiges svar

SFP värnar starkt om kvinnors rätt till självbestämmande och har konsekvent försvarat rätten till laglig och trygg

abort. Den nyligen uppdaterade abortlagen i Finland, som trädde i kraft i september 2023, är ett viktigt steg mot att stärka kvinnors rättigheter genom att möjliggöra abort fram till graviditetsvecka 12 utan krav på särskilda skäl eller läkarutlåtanden. Den reformen motsvarar SFP:s partidagsbeslut i ämnet från år 2017.

Motionären lyfter fram den försämrade situationen i världen när det gäller kvinnors reproduktiva rättigheter.

Ett av de främsta målen med Finlands globala utvecklingspolitik är att säkra flickors och kvinnors mänskliga rättigheter. Det här inkluderar deras sexuella rättigheter och rätten till trygga aborter. Den målsättningen har funnits med länge, och ingår också i det nuvarande regeringsprogrammet.

Motionären lyfter en viktig fråga om hur vi långsiktigt kan skydda dessa rättigheter. Frankrikes beslut att skriva in rätten till abort i sin grundlag, på förslag av President Emmanuel Macron, är ett historiskt exempel på hur lagstiftning av grundlagsnatur kan användas för att skapa en mer robust skyddsmekanism.

I Finland skyddas aborträtten idag genom lag. Att ändra grundlagen är en lång process som kräver bred politisk och parlamentarisk enighet. Europaparlamentet har så sent som i april 2024 krävt att aborträtten införlivas i EU-stadgan om de mänskliga rättigheterna. Det är viktigt att det offentliga samtalet om kvinnors reproduktiva rättigheter hålls levande. När grundlagen revideras nästa gång behöver även frågan om kvinnors rätt till abort inkluderas.

Trygga säkra aborter handlar om kvinnors rätt att bestämma om sin kropp, att besluta om när vi får barn. Säkra aborter handlar också om att stoppa farliga och övervakade aborter som hotar kvinnors liv och hälsa.

Beslutsförslag

SFP arbetar för

- att rätten till abort skrivs in i Finlands grundlag, för att säkerställa att kvinnors och flickors rättigheter skyddas och inte kan inskränkas av framtida politiska förändringar.

Motion 12 – Jämställdhet inom idrott som förutsättning för statligt stöd

Idrottsgrenar som är populära för kvinnor får endast en bråkdel av det finansiella stödet i jämförelse med grenar som är populära för män. Samtidigt är det vanligt att kvinnor förfördelas finansiellt inom idrottsgrenar som både kvinnor och män deltar i.

Sexuella trakasserier inom idrott och motion är fortfarande alltför vanliga och behöver uppmärksammas metodiskt. Jämställdhet i beslutsfattande och resursfördelning är avgörande för en rättvis och inkluderande idrottsmiljö. Sexuella trakasserier och våld inom idrott och motion måste elimineras.

Båda dessa ovannämnda fenomen är viktiga utmaningar för idrottsrörelsen – sexuella trakasserier och jämställd-

het i beslutsfattandet – och de måste beaktas när man ger resurser till idrottsförbund.

Beslutsförslag

Svenska Kvinnoförbundet yrkar på att SFP genom sina representanter i riksdagen och regeringen arbetar för:

- att en förutsättning för att få statligt stöd är att idrotts- och motionssammanslutningar jobbar på att förebygga och stoppa våld, sexuella trakasserier och annan olämplig behandling av kvinnor vid idrottsutövande.
- att koppla idrottsförbundens och motionsfrämjande organisationers allmänna stöd till jämställdhetsmål och ansvarskriterier och övervaka dem striktare än tidigare vid beviljande av statligt stöd.
- att statligt stöd och ingripande finns för att förhindra våld, sexuella trakasserier och annan olämplig behandling av flickor och kvinnor inom idrotten, då dessa fenomen observeras.
- att statligt stöd som delas till idrottsförbund ska fördelas jämnt till kvinnors och mäns idrott.

Motionär

Svenska Kvinnoförbundet

Anita Westerholm, ordförande

Agneta Udd-Saarela, generalsekreterare

Partifullmäktiges svar

Svenska folkpartiet står fast vid att jämställdhet inom alla samhällssektorer är en förutsättning för ett rättvist och hållbart samhälle. Motionen lyfter fram viktiga frågor kring både strukturell ojämlikhet i resursfördelning och den oacceptabla förekomsten av sexuella trakasserier inom idrotten. Dessa är utmaningar som måste tas på allvar.

Staten delar årligen, via undervisnings- och kulturministeriet, ut drygt 2 miljoner euro i idrottsstipendier. Stödet går till ungefär 250 idrottare. Sedan år 2018 har ministeriet fördelat stipendier till ungefär lika många kvinnliga som manliga idrottare. Förändringarna syns också i att i det finländska olympiska laget i de två senaste sommar-OS ingått flera kvinnor än män.

Ett viktigt sätt att främja jämställdheten inom idrotten är genom det allmänna understödet till idrottsfrämjande organisationer. Det finns specifika ansvarskriterier som ministeriet gjort och jämställdhetskriteriet ingår i den här helheten som förnyades år 2021. Kriterierna för jämlikhet och jämställdhet är följande:

Verksamheten är jämställd, tillgänglig och öppen för alla grupper i befolkningen.

Jämställdhet och lika möjligheter beaktas i organisationens styrning, beslutsfattande och urval av personer till beslutsfattande organ, samt i dess verksamhet för medlemmar och andra intressenter. Säkerställa att det andra nationella språket beaktas på lämpligt sätt (t.ex. i kommunikation, material och tjänster). Organisationer är skyldiga att ha en aktuell jämställdhets- och likabehandlingsplaner.

Jämställdhets- och likabehandlingsplaner är ett minimikrav, de övriga ger högre poäng.

Ansvarskriterierna inverkar med 15 procent på den beviljade summan och jämställdhet är en av dem. För att överhuvudtaget ha en möjlighet att få understöd bör också vissa åtgärder – som att organisationerna har jämställdhets- och likabehandlingsplaner – vara uppfyllda.

Under minister Sandra Bergqvists tid som minister har undervisnings- och kulturministeriet dessutom beviljat medel till projekt som främjar jämställdhet och jämlikhet, till exempel i projekt som gjorts av Finlands Svenska Idrott, MonaLiikkuu och Suomen Monikulttuurinen Liikuntaliitto FIMU ry. Minister Bergqvist har också beviljat Piikkari-priset för främjande av jämställdhet inom idrott.

Även internationellt sker mycket där Finland dels kan påverka, dels få stöd för jämställdhetsarbetet inom idrott. Inom EU antogs år 2023 en resolution om jämställdhet där bl.a. ekonomiska frågor inom idrott ingår så som lika lön, ett transparent understödssystem, att öka de kvinnliga ledarnas och tränarnas andel samt bekämpandet av sexuella trakasserier och hatprat. Också Europarådet har, med stöd av Finland, varit aktivt gällande den här frågan.

Det internationella nätverket för kvinnlig motion och idrott (IWG) håller sin nästa världskonferens i Birmingham sommaren 2026. Minister Bergqvist har träffat finländska aktörer för att planera Finlands deltagande i konferensen.

Inom idrottspolitiken har man i årtionden genom projekt, rekommendationer och utbildning försökt öka kvinnornas andel inom idrottsrörelsens ledaruppgifter. Trots det är det, som Kvinnoförbundet skriver, ett problem att så få, endast knappt en tredjedel av styrelsemedlemmarna är kvinnor i de hundra idrottsorganisationer som får mest statsstöd och det finns fortfarande organisationerna som helt saknar män eller kvinnor i sina styrelser. Utvecklingen går åt rätt håll, men allt för långsamt.

En fråga som inte tas upp i motionen är den olika behandlingen av män och kvinnor i media som följer sportfrågor. Antalet artiklar eller inslag, innehållet och bildval sker ofta mycket olika inom kvinno- och mansdominerad idrott och gällande kvinnliga och manliga idrottare. Det här är en fråga som är svår att komma åt med direkt politiska beslut, men där det är viktigt att med ett långsiktigt påverkansarbete förändra situationen.

När det gäller sexuella trakasserier, ofredande och osakligt beteende upprätthåller Befolkningsförbundet en tjänst vid namn ”Du är inte ensam”. Tjänsten är till för idrottsutövare i alla åldrar.

Beslutsförslag

SFP arbetar för

- att fördelningen mellan könen inom den operativa ledningen och inom de styrande organen i idrottsrörelserna ska bli mera jämlik
- att stöden till manliga och kvinnliga idrottare fördelas jämnt
- att Finland fortsätter att vara en aktiv aktör och påverkare i internationella fora där jämställdhetsfrågor inom idrott behandlas
- att mediebevakning av kvinnlig och manlig idrott ska bli mera jämställd.

Motion 13 – Ersättning för läkemedel mot graviditetsillamående

Graviditetsillamående är en vanlig åkomma som drabbar många gravida kvinnor. För vissa är det så allvarligt att de inte kan arbeta, ta hand om sig själva eller ens klara av att äta på grund av det intensiva illamåendet. Den fysiska och psykiska påfrestningen kan leda till depression och annan ohälsa, vilket i sin tur kan påverka både den gravida kvinnan och hennes omgivning negativt.

Vid graviditetsillamående rekommenderas i första hand, innan mediciner rekommenderas, många olika sedvanliga åtgärder såsom måltidsomläggning, vätskeintag, ätande av ingefära samt undvikande av triggers. Ofta upplever de väntande mödrarna råden som kränkande och att illamåendet inte tas på allvar samt att den vägledning och det stöd de får från rådgivningen är otillräcklig. När inget av de sedvanliga åtgärderna ger resultat påbörjas äntligen medicineringen.

Läkemedlet Xonvea är ett läkemedel explicit för lindrande av graviditetsillamående. Xonvea är avsedd för behandling av graviditetsillamående och -kräkningar hos kvinnor som inte svarar på sedvanlig behandling. Xonvea har funnits tillgängligt på den finska marknaden sedan 2023. Läkemedlet är en viktig behandling för många gravida kvinnor, men dess kostnad är hög – över 30 € för 20 tabletter. Doseringen är 2–4 tabletter per dag dvs. förpackningen räcker högst 10 dagar. En dos på fyra tabletter i dagen betyder ca 6 förpackningar per månad och ger en räkning på 900€ efter fem månaders användning, vilket innebär en stor ekonomisk belastning under en redan utmanande period.

Trots att läkemedlet Xonvea är godkänt för försäljning, ger FPA i nuläget inte ersättning för detta läkemedel. Detta innebär att många kvinnor, som lider av graviditetsillamående tvingas stå för hela kostnaden själva. Att stå för hela kostnaden själv kan vara en orimlig börda särskilt för dem som inte har möjlighet att arbeta eller på annat sätt få inkomst under graviditeten.

Efter att en medicin introducerats på marknaden och efter att innehavaren av försäljningstillstånd ansökt om grundersättning brukar det ta två år innan tillstånd om ersättning beviljas. För Xonvea är innehavaren av försäljningstillstånd CampusPharma AB. Motionären var i kontakt med CampusPharma på våren 2024 och fick svaret att företaget inte ansökt om subvention för Xonvea i Finland. Företaget motiverade detta med att Läkemedelsprismyndigheten kräver att sjukdomstillståndet ska vara svårt och långvarigt och att graviditetsillamående inte räknas som en långvarig sjukdom. FPA:s uppgift igen är att verkställa läkemedelsprismyndigheten Hilas beslut om ersättningsgilla läkemedel.

Graviditetsillamående är en ofta förbisedd åkomma, men för många kvinnor innebär det allvarliga konsekvenser för deras hälsa och livskvalitet. Det är inte acceptabelt att kvinnor som lider av denna åkomma ska behöva bära en ekonomisk börda som inte är deras ansvar. Genom att erbjuda ersättning för läkemedel som lindrar graviditetsillamående kan vi stödja blivande mödrar.

Svenska folkpartiet har alltid arbetat för en mer jämlik och rättvis vård, och denna motion är ett steg i rätt riktning för att förbättra den gravida kvinnans situation och säkerställa att alla kvinnor får den hjälp de behöver under graviditeten.

Beslutsförslag

Jag föreslår att SFP arbetar för:

- att FPA ska bevilja ersättning för Xonvea, så att gravida kvinnor inte behöver bära den fulla kostnaden för ett nödvändigt läkemedel.

Motionär

Cecilia Achrén – SFP i Korpo

Partifullmäktiges svar

Gemensamt svar på ’Motion 13 – Ersättning för läkemedel mot graviditetsillamående’ och ’Motion 14 – Bättre vård för kvinnor med hyperemesis gravidarum’.

Svaret finns under följande motion,

Motion 14 – Bättre vård för kvinnor med hyperemesis gravidarum

Motion 14 – Bättre vård för kvinnor med hyperemesis gravidarum

Ärligen drabbas cirka 700 kvinnor i Finland av extremt graviditetsillamående, hyperemesis gravidarum (HG). Detta tillstånd kännetecknas av allvarligt illamående i kombination med kräkningar upp till tiotals gånger per dygn. HG är så pass allvarligt att kvinnan ofta behöver sjukhusvård snabbt för att inte riskera uttorkning eller andra problem som följer av diagnosen.

Redan det illamående som en majoritet drabbas av under de tidiga graviditetsveckorna är illa, men att gå med förlovande illamående i närmare 10 månader är påfrestande. För en del lättar illamåendet vid HG vid mitten av graviditeten men många dras med symtomen fram till förlossningen, ibland även en tid efter.

Att få rätt och tillräcklig vård kan vara utmanande och kvinnan kan ofta behöva vara sin egen främsta förespråkare för att tas på allvar av vården och samhället. Vårdpersonal har inte alltid tillräcklig kunskap om diagnosen och sjukdomsbilden vilket leder till att vårdåtgärder sätts in först när symtomen har blivit allvarliga och har stor påverkan på den gravida kvinnan. När man behöver vården som mest, främst för sin egen del men också med tanke på det ofödda barnet, vill man inte att vårdpersonalen förminskar symtomen och bortförklarar allvaret bakom diagnosen.

Hyperemesis gravidarum drabbar inte bara kvinnan som upplever symtomen utan också hennes närstående. Vissa kvinnor som drabbas av HG behöver sjukhusvård flera gånger under graviditeten. En graviditet ska vara fylld av förväntan och spänning inför ett nytt skede i livet, inte oro över om kvinnan med HG ska behöva vara sjukskriven och få sjukhusvård för uttorkning eller undernäring.

De två mediciner som finns tillgängliga i Finland och som motverkar symtomen av hyperemesis gravidarum hjälper tyvärr inte alla kvinnor som tar medicinen. Dessutom är dessa mediciner dyra och ingår inte i FPA:s högkostnads-skydd eller ersättningssystem för läkemedel.

Svenska Kvinnoförbundet anser att för att kvinnor med extremt graviditetsillamående ska bli tagna på allvar och få bättre vård behöver något göras. I nuläget finns ingen god medicinsk praxis rekommendation för behandlingen av HG. God medicinsk praxis-rekommendationerna är oberoende nationella behandlingsrekommendationer som baserar sig på evidensbaserade forskningsresultat. Dessutom behöver behandlingen göras tillgänglig för alla drabbade att använda oavsett socioekonomisk ställning.

Beslutsförslag

Svenska Kvinnoförbundet yrkar därför på att SFP genom sina representanter i riksdagen och regeringen arbetar för:

- att hyperemesis gravidarum ska få en god medicinsk praxis rekommendation.
- att tillgången till läkemedel mot hyperemesis gravidarum inte ska vara beroende av ekonomisk situation. Medicinering och vård av extremt graviditetsillamående skall ingå i högkostnadsskyddet och i ersättningssystemet för läkemedel.

Motionär

Svenska Kvinnoförbundet

Anita Westerholm, ordförande

Agneta Udd-Saarela, generalsekreterare

Partifullmäktiges svar

Gemensamt svar på ’Motion 13 – Ersättning för läkemedel mot graviditetsillamående’ och ’Motion 14 – Bättre vård för kvinnor med hyperemesis gravidarum’.

Motionärerna lyfter viktiga frågor som rör en ofta förbisedda del av mödrahälsovården, det vill säga extremt graviditetsillamående (hyperemesis gravidarum). Det påverkar inte bara kvinnans hälsa, utan också arbetsförmåga, vardagsliv och psykiskat välmåendet, ibland under hela graviditeten.

Trots att illamående är vanligt under graviditet är det tydligt att vi ännu inte alltid tar dessa symptom på tillräckligt stort allvar. Tillgången till stöd och behandling varierar, och det finns i dag varken en god medicinsk praxis-rekommendation för extremt graviditetsillamående eller ersättning från FPA för nyare läkemedel som kan lindra symtomen. Att kvinnor i dessa situationer måste bära hela kostnaden själva är orimligt, särskilt när sjukdomen förhindrar arbete och i vissa fall kräver upprepad sjukhusvård. SFP delar uppfattningen att situationen behöver förbättras.

Vi stöder att en evidensbaserad behandlingsrekommendation för extremt graviditetsillamående utarbetas inom ramen för nationella medicinska riktlinjer. Vi ser det också som angeläget att tillgång till läkemedel (såsom Xonvea eller andra dylika) inte ska vara beroende av ekonomisk situation, och att relevanta läkemedel, när de är medi-

cinskt motiverade, ska kunna omfattas av ersättningssystemet eller högkostnadsskyddet.

Vi noterar att beslut om läkemedelssubventioner i Finland fattas av Läkemedelsprismyndigheten (Hila) efter att tillverkaren lämnat in en ansökan. Även om SFP inte kan styra dessa beslut direkt, kan vi driva på att även vårdbehov under graviditet beaktas bättre genom att till exempel se över möjligheterna att påverka att graviditet skulle räknas inom ramen för de kriterier som Läkemedelsprismyndigheten beviljar läkemedelssubventioner för.

Beslutsförslag

SFP arbetar för

- att hyperemesis gravidarum ska få en god medicinsk praxis rekommendation
- att det finns god vård för extremt graviditetsillamående
- att tillgången till läkemedel mot extremt graviditetsillamående inte ska vara beroende av ekonomisk situation.

Motion 15 – Öka rättvisan gällande den preventiva gynekologiska vården

För att stärka kvinnors hälsa och välmående i Finland är det avgörande att säkerställa jämlik och tillgänglig gynekologisk vård för alla kvinnor. Att erbjuda gratis gynekologbesök regelbundet skulle inte bara minska ekonomiska hinder utan också bidra till tidigare upptäckt och förebyggande av allvarliga hälsoproblem, såsom hormonella obalanser, endometrios, förlossningsrädsla (som kan börja långt före en eventuell graviditet), bröstcancer och fertilitetsproblem innan det är för sent.

I dag tvingas kvinnor betala själva för sin gynekologiska hälsa i preventivt syfte, medan det till exempel inom tandvården fungerar rättvist för alla, både inom preventiv och akut vård. Kostnaderna betungar i synnerhet dem som arbetar inom lågavlönade och kvinnodominerade yrken. Jämlikheten är ett viktigt steg mot att garantera att alla kvinnor, oavsett socioekonomisk bakgrund, har möjlighet att få den vård de behöver.

Dessutom behöver Finland tydliga och faktabaserade nationella rekommendationer om gynekologisk vård. I nuläget finns det ingen allmän rekommendation att alla kvinnor ska besöka en gynekolog, även om de inte har några symtom. En riktgivande rekommendation om fem års intervaller förekommer. Då kvinnan inleder sitt sexliv, börjar fundera på att bilda familj eller då klimakteriet börjar är skeden i livet då hälsoproblem eller okunskap kan vara avgörande för kvinnans framtid.

För många är det oklart hur ofta det rekommenderas att kvinnan besöker gynekologen och vad alla kvinnor har rätt till inom den offentliga vården. En nationell standard skulle skapa enhetlighet och trygghet i vården, och samtidigt bidra till en mer effektiv resursfördelning. Att alla kvinnor kallas till livmoderhalscancerscreening och mammografi ersätter inte ett besök där den gynekologiska hälsan som helhet behandlas.

För att uppnå större rättvisa är det också nödvändigt att förbättra utbildningen av vårdpersonal och läkare inom kvinnohälsa. Ett fördjupat fokus på gynekologi, fertilitet, klimakteriet och sexualitet i medicinsk utbildning skulle säkerställa att vårdgivare är bättre rustade att möta kvinnors olika behov genom hela livet. Detta skulle inte bara förbättra vårdkvaliteten utan också främja ökad förståelse för kvinnors hälsa i samhället och sannolikt ha en positiv effekt på den sjunkande nativiteten i vårt land.

Därför yrkar Svenska Kvinnoförbundet på att SFP genom sina representanter i riksdagen och regeringen arbetar för:

Beslutsförslag

- att garantera offentlig preventiv gynekologisk vård för alla kvinnor under alla livsskeden.
- att Finland beslutar om tydliga och faktabaserade rekommendationer om den gynekologiska vården, och förbinder sig att följa dem.
- att hälsovårdare och läkare får en heltäckande utbildning i kvinnohälsa (gynekologi, fertilitet, klimakteriet, sexualitet).

Motionär

Svenska Kvinnoförbundet
Anita Westerholm, ordförande
Agneta Udd-Saarela, generalsekreterare

Partifullmäktiges svar

Tillgången till förebyggande vård är en grundläggande del av ett jämlikt och fungerande hälso- och sjukvårdssystem. Som motionären lyfter upp existerar det en riktgivande rekommendation om att besöka gynekologen med fem års intervaller, men nationella rekommendationer saknas. Detta innebär i sin tur att tillgången till gynekologisk vård varierar mycket beroende på region och socioekonomiska faktorer. Preventiv gynekologisk vård ska inte vara en fråga om ekonomi. För att främja jämlikhet och kvinnors hälsa måste vården vara tillgänglig för alla oavsett inkomst eller socioekonomisk ställning.

Gynekologisk hälsa är en fråga som berör olika livsskeden. Tillgänglig vård och tydliga nationella riktlinjer skulle stärka kvinnors hälsa, möjliggöra tidigare diagnoser och insatser samt leda till bättre långsiktiga hälsoresultat. En förbättrad medicinsk utbildning och förståelse inom gynekologi och kvinnohälsa behövs för att minska kunskapsluckor i bemötandet och ge vårdpersonal de verktyg som krävs för att stöda kvinnor genom livets olika skeden.

SFP har i flera sammanhang betonat att primärvården måste stärkas, och att vården ska vara högklassig, jämlik och utgå från individens behov oavsett kön, ålder eller livssituation. Regeringen Orpo har arbetat för att Kela-ersättningarna ska bli mer riktade och höjas, särskilt för tjänster som gynekologer, ögonläkare, fysioterapi och tandvård.

Beslutsförslag

- SFP arbetar för
- att garantera offentlig preventiv gynekologisk vård för alla kvinnor under alla livsskeden

- att det finns goda nationella rekommendationer om den gynekologiska vården och att de efterlevs
- att vårdpersonal får en heltäckande utbildning och fortbildning i kvinnohälsa.

Motion 16 – Bevara den offentliga plastikkirurgin – en fråga om jämlik rätt till vård

Regeringens förslag på nedskärningar i plastikkirurgin inom den offentliga vården är oroväckande. I nuläget utförs plastikkirurgi inom den allmänna sjukvården enbart på remiss och av uttalat medicinska skäl. Den offentliga plastikkirurgin innefattar bröstförminskning av hälso-skäl, lymfom, korrigering av hängbuk och rekonstruktion av bröst då bröstvävnad som angripits av cancer har opererats bort, ibland även i preventivt syfte. Operationer vid hudcancer, brännskador, korrigering av ärr och fotsår hos diabetiker förekommer också. Livshotande fall inom plastikkirurgin utförs även alltid på den offentliga sidan. Enbart estetiska operationer finansieras inte med skatte-medel.

Regeringen vill spara på flera områden inom vården i Finland. Detta ska bland annat göras genom att begränsa tjänsteutbudet inom den specialiserade sjukvården. Ett av de områden som riskerar nedskärningar är plastikkirurgin. Nedskärningar inom dessa tjänster inom den offentliga sektorn tvingar människor som behöver plastikkirurgiska ingrepp att söka vård inom den privata sektorn, något som inte alla har råd med.

Regeringens planerade åtgärder inom plastikkirurgin riktar sig särskilt mot vård som kvinnor och könsminoriteter behöver, vilket rubbar jämställdhet i rätten till vård. Plastikkirurgin ska behandlas på samma sätt som alla andra kirurgiska specialiteter. Genom att skära ner på dessa viktiga ingrepp inom den offentliga vården utsätter man människor för allvarliga hälsorisker och förvärrar deras lidande.

Beslutsförslag

- Därför yrkar Svenska Kvinnoförbundet på att SFP genom sina representanter i riksdagen och regeringen arbetar för:
- att möjlighet till plastikkirurgi av medicinska skäl inom den offentliga vården måste fortgå som tidigare.

Motionär

Svenska Kvinnoförbundet
Anita Westerholm, ordförande
Agneta Udd-Saarela, generalsekreterare

Partifullmäktiges svar

Vi delar motionärens oro. Precis som motionären lyfter fram handlar plastikkirurgi inom den offentliga vården om medicinskt motiverade ingrepp som påverkar hälsa och livskvalitet. SFP anser att det vore både orättvist och kortsiktigt att skära i en vårdform som i stor utsträckning berör kvinnor och som i många fall är avgörande för fysisk hälsa, psykologiskt välmående och rehabilitering. Det handlar även om att ge vård som förebygger andra medi-

cinska eller psykologiska problem som dessutom i längden ofta är det förmånligare alternativet för samhället.

I planen för de offentliga finanserna 2025-2028 framgår att vissa behandlingar och åtgärder, såsom plastikkirurgi som närmar sig estetik och sterilisering, lämnas utanför det offentliga tjänsteutbudet. Avgränsningarna skulle inte gälla fertilitetsbehandling och abort. Avsikten var att ytterligare avgränsning av tjänsteutbudet inom den specialiserade sjukvården, utöver de som överenskommits i regeringsprogrammet, skulle minska finansieringen med 10 miljoner euro år 2026, 30 miljoner euro år 2027 och 70 miljoner euro år 2028.

I vårens halvtidsöversyn som gäller planen för de offentliga finanserna 2026-2029 har regeringen dock fattat beslut om att i stället för ovanstående nedskärningar rikta anpassningsåtgärderna till andra ändamål. Det innebär att avgränsningen av vissa behandlingar och åtgärder inom plastikkirurgin inte förverkligas.

Beslutsförslag

- SFP arbetar för
- att bevara plastikkirurgi av medicinska skäl inom den offentliga vården på minst nuvarande nivå.

Motion 17 – Säkerställande av landsomfattande och svenskspråkiga apotekstjänster

Apotekens ekonomiska situation har blivit stramare och mer polariserad under de senaste 20 åren på grund av nedskärningar som riktats mot apoteken. Utvecklingen har varit särskilt utmanande för små apotek i mindre kommuner.

Entreprenörsdrivna apotek har en offentlig tjänsteuppgift att ansvara för öppenvårdens läkemedelsförsörjning och läkemedelssäkerhet i sitt område. De är en central del av hälso- och sjukvården och försörjningsberedskapen. Apoteket är en lågtröskeltjänst där vem som helst kan få gratis hälsorådgivning utan tidsbokning.

För närvarande finns det ett omfattande apoteksnätverk i Finland, men dess bevarande är inte självklart. Ytterligare nedskärningar skulle äventyra apotekens lönsamhet och i värsta fall skulle små apotek måsta stänga. Detta kan leda till att det närmaste apoteket kan finnas i en annan kommun där inte betjäning på svenska är självklart.

För oss i Österbotten är det viktigt att vi kan få service på svenska eftersom apotekspersonalen allt oftare deltar i rådgivning när det gäller mediciner, att följa ordinationer och att kunna svara på frågor om eventuella biverkningar.

Alla har rätt att få sakkunnig och forskningsbaserad läkemedelsrådgivning på sitt modersmål. Därför måste det säkerställas att reformerna inom apotekssektorn inte äventyrar det landsomfattande apoteksnätverket och tillgången till tjänster.

Beslutsförslag

- Därför föreslår jag:
- att SFP jobbar för att ett landsomfattande och tillgängligt apoteksnätverk säkerställs i hela Finland och att tillgången till svenskspråkiga apotekstjänster garanteras.

Motionär

Gunilla Jusslin

Partifullmäktiges svar

Ett fungerande apoteksnätverk är en grundförutsättning för en tillgänglig och jämlik hälso- och sjukvård. Apoteken har en viktig roll både vad gäller läkemedelsförsörjning och rådgivning, och även inom den förebyggande vården, särskilt på glesbygden där tillgången till vård ofta är begränsad. I glesbygden kan apoteket ofta vara den enda tillgängliga kontakten med vårdrelaterad expertis. SFP inser vikten av att servicen är tillgänglig och fungerar likvärdigt på våra båda nationalspråk.

Ur ett språkligt perspektiv är en minskad tillgång till svenskspråkig apoteksservice ytterst oroande. När apotek försvinner från enspråkigt svenska och tvåspråkiga orter eller när personalbristen gör det svårt att upprätthålla service på svenska, hotas individens rätt till information och rådgivning på sitt modersmål. SFP har konsekvent betonat vikten av att trygga tillgången till hälsotjänster på svenska.

Utöver sin vårdfunktion har apoteken också en viktig roll för samhällets beredskap. I en krissituation är apoteken avgörande för att upprätthålla tillgången till läkemedel och trygg rådgivning.

SFP jobbar även i regeringen Orpo för att apoteksregleringen reformeras ansvarsfullt och stegvis så att högklassiga och trygga apotekstjänster säkerställs i hela Finland, enligt regeringsprogrammet.

Beslutsförslag

- SFP arbetar för
- att ett landsomfattande och tillgängligt apoteksnätverk säkerställs i hela Finland
 - att tillgången till svenskspråkiga apotekstjänster garanteras
 - att tillgången till receptbelagda mediciner tryggas i hela Finland, även i glesbygden.

Motion 18 – Inför inkomstgräns för jobb under föräldraledigheten

Föräldrapenning kan betalas till en förälder som är barnets vårdnadshavare eller åt en person som rätten till föräldrapenning har överlåtit. Pengen betalas ut för ett barn under sammanlagt 320 vardagar och den betalas ut enbart för måndag-lördag. Därför kan man jobba på söndagar och söckenhelger utan att inkomsterna påverkar bidraget.

Under vårdledigheten kan man tjäna fritt men under föräldraledigheten obegränsat endast på söndagar. Även lite arbete under måndag-lördag sänker dagpenningen för dessa dagar till miniminivån, 31,99 euro / dag. FPA har inte fastslagit en minimitid för tiden som påverkar bidraget, vilket betyder att även minsta lilla arbete sänker bidraget till miniminivån.

Det nuvarande systemet med att enbart kunna jobba under söndagar exkluderar föräldrar som har möjlighet att jobba endast under vardagar. Det finns även föräldrar som istället för att göra en hel arbetsdag vill dela upp arbetstimmarna över flera dagar. Det nuvarande systemet möjliggör inte att ta emot arbete vilken dag som helst och gör det oerhört svårt för småföretagare att upprätthålla sin verksamhet. Småföretagare behöver ofta jobba under föräldraledigheten vilket i praktiken innebär arbete som inte görs på söndagar såsom varubeställningar, redovisning eller att ta emot samtal från kunder. FPA:s praxis leder till lösningar som straffar dem som arbetar på vardagar och belönar dem som kan arbeta på söndagar.

Det nuvarande systemet att under föräldraledigheten endast få arbeta på söndagar och söckenhelger utan att det påverkar bidraget är föråldrat och behöver förnyas. Genom att fastställa en inkomstgräns för arbete under föräldraledigheten kan man reglera och begränsa antalet arbetsdagar eller egentligen -timmar för föräldrar med rätt till föräldrapenning.

Beslutsförslag

Undertecknad föreslår:

- att SFP arbetar för att det införs en inkomstgräns på arbete under föräldraledigheten, istället för det nuvarande systemet att endast få arbeta på söndagar och söckenhelger utan att inkomsterna påverkar bidraget.

Motionär

Cecilia Achrén – SFP i Korpo

Partifullmäktiges svar

Motionären lyfter en viktig problematik i hur dagens system för föräldrapenning hanterar förvärvsarbete. I nuläget påverkar även mycket små inkomster under måndag-lördag rätten till ersättning, medan arbete på söndagar inte påverkar bidraget alls. Detta skapar en ojämlik situation för föräldrar gällande möjligheterna att kombinera arbete och föräldraledighet, i synnerhet för småföretagare och andra som har behov av mer flexibilitet i arbetsvardagen.

SFP anser att bidragssystem ska vara rättvisa, jämställda och flexibla, att de ska beakta familjers mångfald samt stödja företagande. I dagens läge sänker även en liten mängd arbete under vardagar bidraget till miniminivå. En inkomstgräns istället för en specifik begränsning på dagar kunde därför bättre avspegla företagares förutsättningar för att säkerställa en lämplig nivå av social trygghet, även under föräldraledigheten. En sådan modell kunde bättre motsvara dagens arbetsliv och ge småbarnsföräldrar bättre möjligheter att upprätthålla sin yrkesverksamhet i viss utsträckning utan att förlora hela sin trygghet.

SFP har länge arbetat för att förbättra familjeledigheten i Finland – senast under förra regeringsperioden i regering-en Marin, då en omfattande reform av familjeledigheten genomfördes. Att se över arbetsmöjligheterna under föräldraledigheten vore ett naturligt nästa steg för att säkra att systemet beaktar de omständigheter nutida familjer möter.

Vi ser positivt på att frågan utreds vidare. Samtidigt är det dock viktigt att syftet med föräldrapenningen bevaras, vilket är att genom ledigheten skapa möjligheten för föräldern att ge barnet omsorg och en trygg start i livet.

Beslutsförslag

SFP arbetar för

- att utreda möjligheten att införa en rimlig inkomstgräns för arbete under föräldraledigheten.-

Motion 19 – Skydda minderårigas inkomster från att påverka på hushållets utkomststöd

I dagsläget påverkar minderårigas inkomster som är regelbundna och större än vad som betraktas som små inkomster, hushållets rätt till utkomststöd.

Detta är en orättvis situation där ekonomiskt utsatta familjer kan straffas för sina barns arbetsvilja. I värsta fall är det mer ekonomiskt lönsamt att barnet i en ung ålder flyttar hemifrån för att behålla sin lön och så att familjen kan hålla sitt stöd. Den logiska slutsatsen som kan dras från finska lagen är att omyndiga barn förväntas försörja sina föräldrar.

Om ett minderårigt barn har inkomster som är regelbundna och större än vad som betraktas som små inkomster, beaktas inkomsterna men högst till beloppet av barnets grunddel och övriga grundutgifter. Dessutom påverkas också utkomststödet om barnet har ett jobb som varar över 3 månader.

Om inkomsterna och tillgångarna är större än de godtagbara utgifterna kan du alltså inte få utkomststöd.

Det är av yttersta vikt att lagstiftningen förändras så att minderårigas förvärvsinkomster inte påverkar föräldrarnas utkomststöd. Detta skulle minska risken för utsatta familjers barn att bli marginaliserade och främja incitamenten för att skaffa arbetserfarenhet.

Beslutsförslag

Därför vill SU att SFP ska jobba för

- att SFP arbetar för att minderårigas sommarjobb och kortvariga arbetsinkomster inte påverkar hushållets rätt till utkomststöd
- att SFP arbetar för en lagändring som tydligt skyddar minderårigas rätt att behålla sina inkomster utan att familjens utkomststöd påverkas
- att SFP verkar för att socialt utsatta familjer inte avskräcks från att låta sina barn arbeta, genom att trygga en rättvis och förutsägbare ekonomisk situation

Motionär

Svensk Ungdom

Dan Cederlöf, Förbundsordförande

Anna Oksanen, Förbundssekreterare

Partifullmäktiges svar

Att unga söker sig till sommarjobb och andra kortvariga arbeten är positivt. Arbetserfarenhet i tidig ålder bidrar till framtida sysselsättning och ger unga en känsla av självständighet och ansvar. Samtidigt får ungdomar från familjer med knappa resurser särskilt mycket nytta av den ekonomiska självständighet ett jobb kan erbjuda.

Regeringen Orpo reformerar den sociala tryggheten så att systemet är enklare och i högre grad uppmuntrar till arbete. Här ingår även totalreform av utkomststödet, där större tonvikt läggs på individens förmåga att klara sig självständigt, och karaktären av att stöd ska beviljas som ett alternativ i sista hand betonas. SFP har under beredningen hållit framme att nivån för stödet ska hållas på en mänsklig nivå.

Förutsägbarhet, rättvisa och social trygghet måste också gälla barn och unga i familjer som lever på sociala bidrag. En justering av lagstiftningen skulle förbättra jämlikheten och minska risken för marginalisering bland ungdomar i socioekonomiskt mindre bemedlade hushåll.

SFP betonar vikten av att det alltid ska löna sig att arbeta, oavsett ålder och bakgrund. Partiet lyfter särskilt fram att unga ska få möjlighet att växa genom ansvar, arbetslivserfarenhet och ekonomisk självständighet.

Beslutsförslag

SFP arbetar för

- att minderårigas kortvariga och tillfälliga arbetsinkomster inte påverkar hushållets rätt till utkomststöd. Det ska vara möjligt att ta emot t.ex. ett sommarjobb som minderårig
- att främja ungas möjlighet till arbete utan att det medför konsekvenser för familjens ekonomiska situation då det gäller familjer som får utkomststöd.

Motion 20 – AI måste börjas utnyttjas inom vården, helst igår

AI, eller om vi ska vara helt korrekta, språkmodellerna, har blivit så pass tillförlitliga att man har börjat implementera dem inom samtliga branscher. Inom juridiken har de använts redan länge. Vården, som främst sköts av den offentliga sektorn, sackar som så ofta annars efter.

När vi nu ska spara en massa pengar inom vården så finns det egentligen två ställen vi kan spara: personal och köptjänster. Vi borde alltså gå in för att AI ska ersätta köptjänsterna från den privata sektorn så långt det bara går. Ge t.ex. en version av Microsoft copilot tillgång till patientregistret och den kommer kunna diagnostisera patienter baserat på deras symptom minst lika tillförlitligt som en mänsklig läkare. Även de har nämligen länge använt sig av sökmotorer för att ställa sina diagnoser, och det vi idag kallar AI är inget annat än google 2.0.

Beslutsförslag

SFP ska arbeta för att:

- Lagstiftningen uppdateras så fort som möjligt så att den möjliggör för välfärdsområdena att börja implementera AI som ett effektivt verktyg för att diagnostisera, skicka remisser, förnya recept o.s.v.

Motionär

Jens Antus

Partifullmäktiges svar

Motionären lyfter en aktuell och viktig fråga om att ta till vara artificiell intelligens och språkmodellernas potential inom hälso- och sjukvården. SFP delar uppfattningen att vården i Finland behöver bli effektivare och att digitala verktyg och teknologi, inklusive AI, kan bidra till att frigöra resurser, minska byråkrati och förbättra tillgängligheten till vård.

Samtidigt kräver användningen av AI i vården särskilt noggrann reglering. Det måste säkerställas att patienternas grundläggande fri- och rättigheter tryggas, däribland behöver det ses till integritet, dataskydd och rättssäkerhet. Tekniken ska stöda, inte ersätta, det medicinska yrkeskunnandet.

SFP anser att lagstiftningen och den digitala infrastrukturen bör utvecklas så att välfärdsområdena har möjlighet att pröva och implementera AI-lösningar där det är lämpligt, exempelvis i icke-akut vårdbedömning, receptförnyelse och remisshantering. Finland bör ta en ledande roll i att utveckla etiskt hållbara modeller för AI i offentlig sektor.

Beslutsförslag

SFP arbetar för

- att lagstiftningen möjliggör en trygg och ansvarsfull användning av AI och annan teknologi inom vården
- att välfärdsområdena ska ha förutsättningar att nyttja AI för att effektivisera vårdkedjor, frigöra tid för direkt klient- och patientarbete och minska belastningen i arbetet.

BEREDNINGsutskott 3

Motion 21 – Enhetliga regler för utomhus-reklam vid val

Kommunerna har för närvarande inga lagstadgade skyl-digheter att ordna valreklam. Den kommunala praxisen för valreklam har grundat sig på rekommendationer från kommunernas centralorganisation och har tillämpats sedan 1970-talet. Grunden för rekommendationen har ursprungligen varit behovet av att enhetliggöra valreklam- en, stads- och landskapsbildsmässiga skäl samt miljöns renlighet. Valreklamen har blivit en tradition som fort- farande kan anses ha ett informationsvärde. (Kommun- förbundets allmänna cirkulär 9/2024: Kommunernas valmyndigheters uppgifter i kommun- och välfärdsområ- desvalen, valfinansiering och valens utomhusreklam)

I den modell som baserar sig på rekommendationer har kommunerna dock mycket olika sätt att ordna utomhus- reklam i samband med val, och i vissa kommuner varierar även praxis mellan olika val. I vissa kommuner erbjuds ingen utomhusreklam alls, medan man i andra änden av skalan ser exempel där kommunen ordnat hela utom- husreklamen och partierna endast behöver leverera affi- scherna till staden, som sedan klistrar och placerar dem på plats.

Informationen om valreklamen kommer ofta sent och är svår att hitta, vilket försvårar planeringen av valreklam. Partier av olika storlek har också olika resurser för att ordna valreklam i kommunerna, vilket ökar ojämlikheten mellan partierna i den valreklam kommunerna erbjuder.

Jag föreslår att det genom lagstiftning ska fastställas tyd- liga riktlinjer för hur utomhusreklam vid val ska ordnas i kommunerna, helst så att varje kommun erbjuder ställ- ningar och bakskvivor färdigt åt varje parti som ställer upp kandidater. I en idealisk situation skulle partierna endast behöva leverera affischerna till kommunen, som då skulle sköta uppsättningen av affischerna. På så sätt skulle alla partier som ställer upp kandidater ha lika möjligheter att utnyttja de erbjudna utomhusreklamplatserna.

Beslutsförslag

Jag vill att SFP arbetar för

- att kommunernas praxis för utomhusreklam vid val enhetligas genom lagstiftning.

Motionär

Jari Aho, Pyhäjärvi – SFP i Uleåborg

Partifullmäktiges svar

Motionärens redogörelse om gällande läge med valaffi- scheringen är klargörande och överensstämmande med verkligheten.Kommunerna är inte skyldiga enligt lag att tillhandahålla ställningar för valaffischer, men förfaran- det bygger på etablerad praxis och kan variera från kom- mun till kommun.

Detta har aktualiserats i de senaste valen då det framkom- mit att några kommuner inte mera ställt ut ställningar till partiernas och valmansföreningarnas användning. Det

finns en överhängande risk att detta fenomen kommer att bli mer utbrett. Den främsta orsaken till detta är sannolikt kommunernas allt stramare ekonomiska situation och be- hovet av att hitta besparingar.

Den parlamentariska arbetsgruppen för att utveckla vissa praxis vid val och röstning, där partiernas partisekretera- re är medlemmar, har diskuterat denna fråga och övervägt möjligheten att via lag förplikta kommunerna att tillhan- dahålla affischställningar.

Arbetsgruppen har poängterat att den möjlighet som kom- munerna erbjuder partierna och valmansföreningarna med valaffischställningarna är viktig med tanke på valets synlighet och kandidaternas rättvisa. Arbetsgruppen har lyft fram en oro om att en minskning av antalet ställning- ar på vissa orter också sätter medborgarna i en ojämlik position.

Arbetsgruppen har tillsammans med justitieministeriet dock valt att förespråka att det nuvarande tillvägagångs- sättet, som grundar sig på Kommunförbundets rekom- mendationer och riktlinjer, ska fortsätta. Det vill säga att kommunerna även i fortsättningen själva kan bestämma hur de vill organisera sina affischställningar. Detta alter- nativ är även kostnadsneutralt. Dock har det konstaterats att det finns utrymme för ytterligare preciseringar av re- kommendationerna till kommunerna om affischställning- arna och deras vikt för demokratin i landet.

Beslutsförslag

Motionen föranleder inga åtgärder.

Motion 22 – Förbättra intresset för att skriva svenska och finska som andra inhemska språk i studentexamen

Allt färre gymnasiestuderande väljer att avlägga student- examen i det andra inhemska språket, vilket har negativa konsekvenser i synnerhet för det svenskspråkiga Finland. En medverkande faktor kan vara att personer som har avlagt studentexamen i Finland förefaller trots utmärkta vitsord ha enbart begränsad nytta av denna när man behö- ver bevisa sina formella kunskaper i svenska eller finska inför arbetslivets krav.

I dagsläget är man ofta tvungen att trots studentexamen med utmärkta vitsord i respektive språk även påvisa sina kunskaper med en avgiftsbelagd (153, 176 eller 200 euro) allmän språkexamen (YKI, Lag om allmänna språkexami- na 12.11.2004/964 samt Statsrådets förordning om all- männa språkexamina 16.12.2004/1163) eller numera på vissa villkor avgiftsfri språkexamen för statsförvaltning- en (VKT, Lag om de språkkunskaper som krävs av offent- ligt anställda 6.6.2003/424 samt Statsrådets förordning om bedömning av kunskaper i finska och svenska inom statsförvaltningen 12.6.2003/481). Dessa examina ordnas i utbildningsstyrelsens regi.

Enligt den senare nämnda förordningen 4 kapitlet avkrävs inte examen av dem som har avlagt studentexamen med

vissa villkor och vitsord. Den logiska grundtanken är att högre vitsord medför högre behörighet. För de högre vits- orden i studentexamen gällande modersmålet kan man er- hålla utmärkt förmåga att använda språket i tal och skrift. Däremot medför inte ens det högsta vitsordet i studentex- amen i den långa lärokursen i det andra inhemska språket högre behörighet än god förmåga att förstå språket, så- ledes formellt inte förmåga att använda språket i tal och skrift, vilket utgör den första frågeställningen. Är detta rimligt?

Den andra frågeställningen handlar om att med student- examen formellt påvisa kunskaper i svenska och finska i enlighet med färdighetsskalan A1-C2 för den gemensam- ma europeiska referensramen för språk (CEFR) i stället för en allmän språkexamen. En sådan möjlighet förefaller saknas i Finlands lagstiftning i dagsläget, vilket är beklag- ligt, eftersom exempelvis behörighet för vissa yrken som är reglerade på EU-nivå förutsätter språkkunskaper i en- lighet med CEFR-skalan.

Ett exempel på detta är kravnivå B1 i enlighet med punkt 8 i lokförardirektivets 2007/59/EG bilaga VI som i Finland är infört i lagen om transportservi- ce 24.5.2017/320 77 § 3 mom. samt vidare i punkt 7.2 i Transport- och Kommunikationsverkets anvisning TRA- FICOM/503002/03.04.02.01/2023.

Reglerna kan medföra att en person med avlagd stu- dentexamen är behörig att delta i utbildningen men kan därefter med vunnen yrkesexamen inte formellt utöva yrket utan allmän språkexamen trots att hen har avlagt studentexamen med högsta möjliga vitsord i språket. En- ligt Transport- och Kommunikationsverkets tolkning kan examen dessutom behöva upprepas vart tredje år. Detta försätter dem med svenska som modersmål i en sämre situation jämfört med de finskspråkiga och förorsakar en extra utgift för arbetsgivaren. Är detta rimligt med tanke på att överhuvudtaget inget formellt krav på upprätthå- landet av kunskapsnivån i modersmålet förutsätts i det aktuella fallet?

På vilka principer grundar sig denna betydande nedvär- dering av gymnasiets lärokurser och studentexamens betydelse? Kunde man öka intresset för att skriva provet i svenska och finska som det andra inhemska språket i studentexamen genom att främst med de högre vitsorden även bevisa förmåga att använda språket i tal och skrift? Kunde studentexamen även på vissa villkor och med vissa högre vitsord ersätta allmän språkexamen?

Genom en ändring av de generella principerna och lag- stiftningen kunde vi förmodligen:

- a) Erhålla fler både formellt och praktiskt behöriga personer för yrkeslivet;
- b) Undvika kostnaderna de i många fall onödiga exami- na medför, både för samhället och individen;
- c) Sannolikt få fler ungdomar att intressera sig för både den långa lärokursen i det andra inhemska språket och därtill att avlägga studentexamen i språket med strävan till högsta möjliga vitsord.

I en kommande utredning av frågan borde man även ta ställning till studentexamina som har avlagts före dagens lagstiftning.

Beslutsförslag

SFP arbetar för att med gott vitsord avlagd studentexa- men i det andra inhemska språket kunna ersätta både språkexamen för statsförvaltningen och allmän språkex- amen med målet att förbättra intresset för gymnasiets språkkurser och studentexamen och därigenom erhålla förbättrade levnadsvillkor för både kommande generatio- ner och de som tidigare ha avlagt studentexamen.

Motionär

Anders Järvenpää, Lokförare – SFP i Åbo

Partifullmäktiges svar

Motionären lyfter en viktig fråga om vikten av att fler stu- derande väljer att skriva svenska och finska som andra inhemska språk i studentexamen. Det är avgörande att det finns tillräckligt många personer med dokumenterade språkkunskaper i både svenska och finska för att trygga en fungerande tvåspråkighet i Finland. Det är viktigt också att den dokumenterade språkkunskapen återspeglar det verkliga kunnande i språket.

SFP har länge arbetat för att förbättra de språkliga rät- tigheterna och för att sänka tröskeln för att styrka sin språkliga kompetens. En viktig del i detta arbete är att språkexamen för statsförvaltningen (VKT), som påvisar utmärkta kunskaper i finska eller svenska, kan avläggas avgiftsfritt av dem som har avlagt studentexamen eller högskoleexamen eller som för närvarande studerar för en högskoleexamen fr.o.m. 28.6.2024. Detta är ett resul- tat av aktivt arbete av SFP i regeringen och riksdagen och är något som skrevs in redan i regeringsprogrammet på förslag av SFP. Det var undervisningsminister Anna-Maja Henriksson som förde fram propositionen till riksdagen. Avgiftsfriheten minskar den ekonomiska bördan för dem som behöver bevisa sina språkkunskaper och sänker trös- keln för att uppnå formell språklig behörighet inom den offentliga förvaltningen.

Statsrådets förordning om bedömning av kunskaper i fin- ska och svenska inom statsförvaltningen innehåller redan i dagens läge möjlighet att bevisa sina språkkunskaper på jämförande nivå som CEFR, genom studentexamen i an- dra inhemska språket. Denna förordning kan också enligt Traficoms anvisningar användas för att bedöma språk- kunskapen, ifall bedömaren anser att betyget inte är för- åldrat.

Möjligheterna för att styrka och bevisa sina språkkunska- per ska vara lätt och SFP jobbar också för att det ska vara smidigt och lätt att bevisa sina språkkunskaper i det andra inhemska språket.

Även om en del av problematiken därmed har åtgärdats, kvarstår behovet av att stärka intresset för att skriva det andra inhemska språket i studentexamen. SFP anser att det är viktigt att höja studentexamens status som ett bevis på språklig kompetens och att fler unga uppmuntras att avlägga provet i svenska eller finska.

Beslutsförslag
SFP arbetar för

- att intresset för att skriva det andra inhemska språket i studentexamen stärks
- att det ska vara lätt att styrka sina kunskaper inom det andra inhemska språket
- att möjligheterna att förbättra erkännandet av studentexamen som språklig kompetens utreds vidare.

Motion 23 – Bättre vägledningstjänster för svenskspråkiga unga till svenskspråkiga studier

Vägledning och tjänster efter grundläggande utbildning till andra stadiets studier bör förbättras, för de svenskspråkiga ungas del. I praktiken söker alla unga under 18 år till utbildning, tack vare utvidgad läroplikt, men problemet är att de inte hålls vid studier på grund av olika utmaningar och brist på svenskspråkiga tjänster som skulle stöda och vägleda den unga tillbaka till svenskspråkiga studier.

Det finns ett verkligt behov att få vägledning som behövs vid rätt tidpunkt på sitt modersmål. Ifall saken inte åtgärdas, missar vi förutom de unga som kan tappa sin svenskspråkiga identitet, också finansieringen till finskspråkiga utbildningsarrangörer då vi inte har service och tjänster att erbjuda.

Beslutsförslag
Yrkar på att SFP genom sina representanter i riksdagen och regeringen arbetar för att: Finansieringsförslag till regeringen där ekonomiska resurser beaktas och öronmärkas för svenskspråkiga tjänster för unga.

Motionär
Peter Rolin – Stor-Alberga

Partifullmäktiges svar
Utbildning och kompetens är avgörande för barn och ungas framtid och för att det ska finnas kompetent arbetskraft. Stödtjänster bör finnas genom hela utbildningsvägen från småbarnspedagogik till tredje stadiet, likvärdigt på båda nationalspråken. Det är ytterst viktigt att unga får rätt stöd, på rätt språk och vid rätt tidpunkt.

Enligt Ungdomsbarometern 2024 tror unga fortsättningsvis på utbildningens betydelse, samtidigt som ungas framtidstro har försvagats markant. Satsningar på skolan och den grundläggande utbildningen är därför centrala för att det ska finnas förutsättningar för fortsatta studier och arbetsliv.

SFP har länge lyft fram behovet av jämlika utbildningsmöjligheter, en trygg skolstig och tillgången till tjänster på svenska. En förbättring av vägledningstjänsterna och studiehandledningen är ett konkret sätt att säkerställa att unga inte faller mellan stolarna och att fler kan söka sig till passande fortsatta studier.

Beslutsförslag
SFP arbetar för

- att det finns tillräckliga resurser för goda svenskspråkiga vägledningstjänster för unga.

Motion 24 – Kulturtillväxt ger välmående individer och samhällen

Kulturen framställs ofta i debatten som en försumbar utgift, som lätt kan strykas till förmån för viktigare ändamål. Då bortser man helt från den sysselsättande effekt kulturen har, där stora projekt ofta skapar kringverksamhet som ringar på vattnet. Kulturen ökar både individernas välmående, och ökar ett områdes attraktionskraft.

Unicef och Världsbanken har i en rapport 2021 konstaterat att för varje arbetsplats i en kreativ sektor uppstår 1,7 nya arbetstillfällen.

Enligt Taloustutkimus rapport från år 2022 genererar varje euro som kulturen får i understöd 14 euro i avkastning.

Business Finlands rapport (november 2023) visar att det år 2022 i Nyland inom kreativa branscher fanns totalt 18 294 företag, som sysselsatte 35 593 personer, och hade en sammanlagd omsättning på 9 735 000 euro.

I Finland är de kreativa branschernas andel av bnp endast 3,1 procent, klart under EU:s genomsnitt som är 4,4 procent.

I Helsingfors har projektet De kreativa branschernas tillväxt skapat en dialog mellan ekonomiska instanser och aktörer på kulturfältet, som lett till en lista på nio steg som kunde öka effekten av de resurser som satsas, och skapa innovativ tillväxt. Det senaste decenniet har många synliga satsningar, både offentliga och privata, gett en positiv uppfattning om staden; biblioteket Ode, Dansens Hus, Amos Rex, och det planerade nya arkitektur- och designmuseet. En fortsättning av synliga projekt behövs, men också vattnandet av gräsrötterna som ger grogrund för nya initiativ.

Det offentligas roll är framförallt att stöda, initiera, kommunicera och avlägsna hinder. Staden, kommunen och staten kan aktivt bidra till tillväxt genom att erbjuda mötesplatser, sammanföra olika aktörer, erbjuda hjälp och rådgivning och göra tomma utrymmen tillgängliga till låga priser. Det offentliga kan också hjälpa till att navigera i djungeln av tillstånd och regler, för att avlägsna byråkratiska hinder.

Beslutsförslag
Därför yrkar SFP i Sydvästra Helsingfors på att SFP genom sina representanter på såväl nationell som kommunal nivå arbetar för:

- att stöda nyckelsatsningar inom kultur, som att stärka infrastrukturen när det gäller producentskap, erbjuda utrymmen för aktörer inom olika sektorer, skapa mötesplatser för korsbefruktnin mellan sek-

torer och ge stöd för smidigare utnyttjande av existerande stödformer.

Motionär
SFP i Sydvästra Helsingfors
Jockum Backman, ordförande
Henrika Zilliacus-Tikkanen, sekreterare

Partifullmäktiges svar
Motionären lyfter fram kulturens centrala roll för såväl individens välbefinnande som för samhällets ekonomiska och sociala utveckling. Flera rapporter visar tydligt på kulturens sysselsättande effekt och förmåga att skapa tillväxt samtidigt som den bidrar till att stärka attraktionskraften, välmåendet och gemenskapen i våra städer och regioner.

SFP anser det vara viktigt att samarbetet mellan kultursektorn och andra samhällssektorer utvecklas. Kulturella mötesplatser som teatrar, museer och parker behöver tillgängliga och hållbara infrastrukturlösningar för att fungera effektivt. En välutvecklad infrastruktur, inklusive kollektivtrafik och offentliga utrymmen, gör kultur tillgänglig för fler människor och skapar dynamiska stadsmiljöer.

På partidagen 2023 togs beslut om att arbeta för att höja kultursektorns andel av statsbudgeten till 1 procent och att främja kulturexport. Partidagen tog också ett beslut om att uppdatera partiets kulturpolitiska program, vilket gjordes under året 2024. Investeringar i kultur är investeringar i samhällets framtid och tillväxt. SFP vill värna om det fria kulturlivet och skapa långsiktiga förutsättningar för kulturell och kreativ tillväxt i hela samhället.

Beslutsförslag
SFP arbetar för

- att utveckla samverkan mellan kultursektorn och andra samhällssektorer
- att det finns utrymmen för kulturutövning inom olika kultursektorer som kan användas med låg tröskel.

Motion 25 – Tillåta valreklam i brevlådorna under valtiden

Valarbetet är idag dyrt och många kan inte satsa stora pengar på sin kampanj. Nuförtiden finns det inte så många gratis reklamkanaler till förfogande för kandidaterna. Detta medför stora problem att få sin röst hörd, det politiska budskapet framfört och öka allmänt informationen om landets/kommunens/välfärdsområdets aktuella politiska kärnfrågor.

Att distribuera valannonser till brevlådor är idag ett av de få sätten att göra reklam till låg kostnad. Det är ett bra sätt att berätta för många människor om kandidaten, deras värderingar och mål. Många hushåll har bestämt sig för att de inte vill ha gratisreklam genom att sätta upp en skylt på dörren eller brevlådan som förbjuder spridning av annonser. I detta sammanhang skiljer man inte på kommersiell eller annan reklam.

Det är viktigt att medborgarna får information om de politiska frågor som är aktuella i ett kommande val också på tryckt material. Informationen kan inte koncentreras till digitala plattformar.

På detta sätt kan den röstberättigade bilda sig en uppfattning om de olika partiernas ståndpunkter. Detta kan också leda till att allmänhetens intresse för politiken och det politiska systemet ökar.

Beslutsförslag

- att valreklam i postlådor under valtiden (en månad innan valen) inte skall klassas som reklam
- att SFP arbetar för att utdelning av valreklam i postlådor är tillåten under valtiden före valen

Motionär
Lokalavdelningen SFP i Esboviken
Anne Ahlefelt, ordförande
Martin Heinrichs, vice ordförande

Partifullmäktiges svar
Precis som motionären lyfter fram är det idag många som väljer att inte ta emot reklam i sina postlådor eller brevkast. Dessa ”ingen reklam”-skyltar omfattar i praktiken all typ av icke-personlig utdelning både kommersiell, politisk eller annan. Någon särskild lag som uttryckligen förbjuder utdelning av politisk reklam finns inte, men det ses i stor utsträckning som en etablerad och respekterad praxis att följa mottagarens önskemål. Det är med andra ord tillåtet att dela ut valreklam i postlådor och brevkast som har information om att reklam inte önskas.

Partiet ger rådet i valkampanjer att politisk reklam såsom broschyrer och flyers inte ska delas ut i postlådor och brevkast som uttryckligen har information om att reklam inte önskas. Detta råd ges inte utgående från lagparagraf, utan uppfattas som en oskriven regel i samhället.

Politisk reklam som delas ut till mottagare som inte önskar reklam kan lätt orsaka mera skada till partiet och enskilda kandidater än ge positiva fördelar. Även under vårens valkampanj har partikansliet mottagit negativ respons av väljare då det i deras postlådor delats ut politisk reklam, fastän de har märkt ut att de inte vill motta reklam.

Beslutsförslag
Motionen föranleder inga åtgärder.

Motion 26 – Kulturella upplevelser är en förutsättning för god fostran

Kulturen är något som förstärker vår intellektuella kraft och gynnar ungas välmående. Kulturella upplevelser har en positiv inverkan på den psykiska hälsan och kan bidra till att minska stress och utmattning. Man har genom studier kunnat bevisa att kultur har många positiva effekter som är bestående om kulturupplevelserna är återkommande.

Trots kulturens positiva effekter på livskvalitén, har inte alla möjlighet att ta del av den på grund av höga priser

och snävt utbud. Speciellt barn och unga som fortfarande bor hemma, har svårt att ta del av kulturupplevelser ifall deras föräldrar eller vårdnadshavare har råd till det. Därför är det ytterst viktigt att barn och unga får ta del av kulturupplevelser i skolan, både i ett lärande syfte och för underhållning.

År 2017 startades projektet “Konsttestarna”, som gav alla Finlands åttondeklassister möjligheten att ta del och uppleva kultur t.ex. genom att avgiftsfritt gå på teater. Vi föreslår att den möjligheten skulle erbjudas alla klasser i grundskolan, från årskurs 1-9, så att alla elever åtminstone en gång om året få ta del av kulturupplevelser, någondera i skolan genom t.ex. gästspel, eller utanför skolan genom t.ex. konstutställningar eller konserter och skådespel. Kulturen hör till allmänbildningen och av den orsaken borde det ordnas kulturella upplevelser för alla årskurser i grundskolan så att alla från en ung ålder får möjlighet att lära sig om och upptäcka kulturen oavsett hemmets ekonomiska situation.

Beslutsförslag

Därför vill SU att SFP ska jobba för

- att alla elever i grundskolan har möjlighet till kulturella upplevelser varje år.

Motionär

Svensk Ungdom

Dan Cederlöf, Förbundsordförande

Anna Oksanen, Förbundssekreterare

Partifullmäktiges svar

En grundläggande uppgift för skolan är att ge barn och unga möjlighet att utveckla sitt eget skapande och ta del av kulturella upplevelser. Kultur har en stor betydelse för barns och ungas välmående, utveckling och psykiska hälsa. Forskning visar att kulturupplevelser främjar kreativitet, minskar stress och stärker inlärninng. Som motionären lyfter upp är tillgången till kultur fortfarande ojämlig, särskilt bland barn och unga från hushåll med begränsade resurser. Till exempel projektet Konsttestarna har stärkt ungas kulturella delaktighet och välmående, samtidigt som det gett skolorna nya lärmiljöer och integrerat kultur i undervisningen genom gemensamma upplevelser. Det offentliga stödet till konst- och kultur ska särskilt uppmärksamma barn och ungas möjligheter att ta del av konst och kulturverksamhet.

SFP vill att alla barn och unga ska ha möjlighet att ta del av och bekanta sig med kultur som en naturlig del av sin uppväxt. På partidagen 2023 godkändes motioner med fokus på konstfostran i småbarnspedagogiken och på att lyfta kulturens status i utbildningen. Att erbjuda kulturupplevelser i grundskolan, både inom och utanför klassrummet, är ett konkret sätt att stärka bildningen och främja jämlikhet.

Beslutsförslag

SFP arbetar för

- att alla elever i grundskolan har möjlighet till kulturella upplevelser, såsom att delta i minst ett kultur-evenemang utanför skolan varje år.

Motion 27 – Förstärkt regionalt inflytande vid universitets- och högskolecampus

Regionalt förankrade universitets- och högskolecampus spelar en avgörande roll för utvecklingen av våra regioner. I Svenskfinland finns flera nationellt betydande produktions- och exportkluster som är beroende av vetenskaplig forskning. Tillgången till vårdpersonal och kompetenta lärare på alla stadier är ett existensvillkor för svenskan i Finland.

Erfarenheterna visar att ett starkt och tydligt regionalt ledarskap och inflytande vid universiteten och högskolorna är avgörande för att upprätthålla attraktiva utbildningar, god samhällsförankring och långsiktig regional utveckling. Svenska folkpartiet har i 50 år framgångsrikt drivit en universitetspolitik som bygger på trepunktsmodellen med svensk universitetsutbildning i Helsingfors, Åbo och Vasa. Universiteten kompletteras av en regionalt bred yrkeshögskoleutbildning.

Åbo Akademi och Yrkeshögskolan Novia är framstående exempel på aktörer som både är nationellt viktiga och regionalt betydelsefulla. Det regionala inflytandet inom dessa institutioner har bidragit till att dämpa diskussioner om alternativet med ett utökat organisatoriskt samarbete med vårt geografiskt närmaste universitet, Umeå universitet. De aktuella förändringarna inom Åbo Akademi, där det lokala ledarskapet i Vasa försvagas, riskerar dock att återuppväcka denna diskussion, särskilt eftersom Österbotten inte haft tillräckligt inflytande i Åbo Akademis beslutande organ.

Enligt universitetslagen (558/2009) har Åbo Akademi ett särskilt ansvar för att tillgodose behovet av svenskspråkig utbildning i Finland. Lagen betonar även vikten av att universitetens förvaltning ska vara demokratisk och ta hänsyn till olika intressenters representation. Det är därför av yttersta vikt att säkerställa att regionala campus, såsom Åbo Akademi i Vasa, har ett reellt inflytande i beslutsprocesser som påverkar deras verksamhet och utveckling.

Därför är det angeläget att SFP aktivt verkar för att stärka de regionala utbildningsscampusens inflytande, ledarskap och resurser. Detta inkluderar att partiet bör främja strategiska samarbeten mellan regionala campus och andra utbildningsinstitutioner, inklusive internationella partnerskap, för att stärka de regionala campusens profil och attraktionskraft.

Beslutsförslag

- att SFP i sitt nya partiprogram förbinder sig till trepunktsmodellen med Helsingfors, Åbo och Vasa som universitetsstäder
- att SFP i sitt nya partiprogram stadgar att partiet aktivt ska verka för att stärka regionalt inflytande och lokalt ledarskap vid högskolor och universitetscampus i Finland.
- att SFP i sitt nya partiprogram stadgar att partiet aktivt ska stödja och främja strategiska samarbeten mellan regionala campus och andra nationella samt internationella utbildningsinstitutioner.

- att SFP i sitt nya partiprogram stadgar att partiet ska arbeta för att regionala högskole- och universitetscampus ges tillräckliga resurser och mandat för att säkra långsiktig hållbar utveckling och god samhällsförankring.

Motionär

SFP i Österbotten, kretsstyrelsen genom ordförande Samuel Broman

Partifullmäktiges svar

Motionären lyfter flera viktiga och välformulerade poänger om behovet av starka, regionalt förankrade universitets- och högskolecampus, inte minst ur ett svenskspråkigt perspektiv. Frågor som rör utbildningens regionala förankring och långsiktig hållbarhet är centrala för SFP. Vi uppskattar att motionären lyfter dessa viktiga frågor.

Vi vill ändå vänligt påpeka att denna motion i sin nuvarande form hänvisar till innehållet i SFP:s partiprogram, som kommer att behandlas separat som en proposition på partidagen. Alla partidagsombud har där möjlighet att föreslå ändringar och tillägg till partiprogrammet då partiprogrammet behandlas. Därför är det inte möjligt att behandla beslutsförslagen i denna motion eftersom partiprogrammet hanteras i en annan beslutsprocess.

Vi uppmuntrar motionären att föra fram sina förslag direkt i behandlingen av det nya partiprogrammet, där de har möjlighet att påverka helheten.

Beslutsförslag

Motionen föranleder inga åtgärder.

--

Motion 28 – Motionsrätt vid ordinarie partidag

Enligt partiets stadgar 7 § mom. 9 stadgas att

“Motionsrätt vid ordinarie partidag har kretsstyrelserna, kommunorganisationerna, partiets medlemsföreningar och deras medlemmar samt därtill medlemsförbunden Svensk Ungdom, Svenska Kvinnoförbundet och Svenska Seniorer i Finland.”

Vilket leder till att förbundens regionföreningar inte har motionsrätt på motsvarande sätt som partiets kretsar eller regionföreningar.

Om medlemskap stadgas i både § 4 och § 7 och vi finner att detta är något otydligt formulerat.

Eftersom medlemmar i förbundens regionföreningar inte behöver vara medlem i någon av partiets lokalavdelningar kan nämnda moment leda till att medlemmar i förbundens regionföreningar inte har motionsrätt vid ordinarie partidag trots att de via förbunden är medlemmar i partiet på ett motsvarande sätt som medlemmar i partiets lokalavdelningar.

Detta medför att medlemmar i förbundens regionföreningar inte har i en likvärdig ställning som medlemmar i partiets lokalföreningar.

Beslutsförslag

att partiets stadgar ändras så att även förbundens regionföreningar och medlemmar får motsvarande motionsrätt som partiets lokalavdelningar och deras medlemmar.

Motionär

Gunilla Jusslin

Björn Fant

Kjell Wennström

Partifullmäktiges svar

Partiets organisation består av medlemsföreningar och medlemsförbund, och dessa har olika ställningar inom partiet. Medlem i partiets medlemsföreningar (lokalavdelningar och specialföreningar) har valt att vara medlem i SFP och därmed ha möjlighet att direkt påverka partiets politik, exempelvis på partidagen.

Förbundens lokala och regionala föreningar är medlemmar i förbunden och kan därmed påverka förbundens politik. Förbundet kan sedan som medlemsförbund i partiet påverka partiets politik.

I motionen noterades helt korrekt att paragraf 4 om medlemskap i partiets stadgar är otydlig och kunde förtydligas. Paragrafen kunde tydligare omformuleras så att skillnaden mellan medlemsförening och medlemsförbund framkommer, samt om medlemsförbundens status.

Beslutsförslag

SFP arbetar för

- att partidagen 2026 behandlar en stadgeändring som klargör paragraf 4 om medlemskap i partiet.

Motion 29 – Stark språkkunskap är grunden för kreativitet, lärande och delaktighet i AI-eran

Motion 29 – Stark språkkunskap är grunden för kreativitet, lärande och delaktighet i AI-eran

I takt med att artificiell intelligens utvecklas och teknologin förändrar vår vardag är det viktigare än någonsin att inse språkets betydelse för människans tänkande, kreativitet och samhälleliga delaktighet. SFP vill vara en progressiv föregångare som i det internationaliserande Finland ser språkutvecklingens möjligheter och stärker nationalspråkens och flerspråkighetens ställning i framtidens Finland.

Bakgrund

Forskning visar att en stark grundläggande språkförmåga, särskilt om den utvecklas i småbarnsåldern, är grunden för allt lärande och kreativt tänkande. Språket är inte bara ett verktyg för kommunikation, utan också ett sätt att begreppsliggöra världen, utveckla fantasin och delta i samhället. I synnerhet i AI-eran är det uppenbart att kritiskt tänkande, etisk reflektion och samhälleligt engagemang förutsätter djupgående språklig kompetens – förmågan att använda och förstå språk på ett rikt och nyanserat sätt.

SFP erkänner att språkkunskaper är både en individuell

rättighet och en nationell konkurrensfördel. I framtiden behöver Finland starkare tvåspråkighet och flerspråkighet, där barn som talar svenska, finska eller andra språk får en stabil språklig grund för lärande och delaktighet. Att utveckla språkliga färdigheter tidigt skulle också minska risken för att unga hamnar utanför fortsatta studier, motverka segregation och minska samhällelig polarisering.

Mål

SFP:s mål är att säkerställa att alla barn i Finland har rätt och möjlighet att i småbarnsåldern lära sig ett språk särskilt väl – det språk som kommer att vara deras skolspråk och som ger dem förutsättningar för flerspråkighet och fullvärdig samhällsdelaktighet. Särskilt barn med invandrarbakgrund ska erbjudas stöd för att stärka sitt skolspråk både före och under skolgången.

Beslutsförslag

SFP arbetar aktivt för att Finland ska införa ett nationellt program med målet att stärka barns språkliga färdigheter och minska inlärningsklyftor relaterade till språk redan från småbarnspedagogiken. Programmets åtgärder omfattar följande:

- Mätning av ordförråd och språkliga färdigheter.**
Barns ordförråd och språkutveckling ska systematiskt följas upp inom småbarnspedagogiken och i skolestadierna. Målet är att ta fram tydliga mätverktyg för att testa ordförråd och tidigt identifiera barn som behöver extra språkligt stöd.
- Stärkande av språkinläring genom individuella stödprogram**
Individuella program för att stärka språkkunskaperna erbjuds, där ny teknologi används, exempelvis avatar-lärare och AI-baserade lärlösningar. Dessa möjliggör personliga inlärningsvägar och stärker undervisningens kvalitet för alla språkgrupper.
- Säkerställande av att barn med invandrarbakgrund deltar i småbarnspedagogik**
Alla barn i invandrarfamiljer ska få delta i småbarnspedagogik, där deras framtida skolspråk utvecklas redan före grundskolan. Detta stöder både lärande och jämlik delaktighet i samhället samt påverkar möjligheterna till fortsatta studier på lång sikt.
- Pedagogiska lösningar som stöder flerspråkighet**
Pedagogiska modeller utvecklas och god praxis delas, som stöder utvecklingen av flerspråkighet på basen av en stark grundläggande språkförmåga. På så sätt tryggas ett tvåspråkigt och flerspråkigt Finland även i framtiden.

SFP beaktar tryggandet av barns språkliga färdigheter i sitt partiprogram.

Motionär

Päivi Puntila – SFP i Esbo

Anna Korhonen – SFP i Esbo

Charlotta Jakobsson – SFP i Esbo

Partifullmäktiges svar

Motionärerna lyfter en viktig fråga om språkets roll i lärande, jämlikhet och samhällsdelaktighet, särskilt i en tid av teknologisk förändring. SFP delar uppfattningen att

en stark språklig grund är avgörande för individens möjligheter till utveckling, utbildning och aktivt deltagande i samhället.

Språk är inte enbart ett kommunikationsverktyg. Det formar tankeförmåga, kreativitet och kritiskt tänkande. I detta sammanhang är det särskilt viktigt att se språkfärdighet som något som också möjliggör flerspråkighet. Att bygga vidare på ett starkt skolspråk ger barn och unga förutsättningar att lära sig flera språk och därmed stärka sin roll i ett mångspråkigt samhälle.

SFP anser att barns språkutveckling, oavsett språkbakgrund, bör stödjas tidigt – särskilt i småbarnspedagogiken. Barn från språkminoriteter, inklusive barn med invandrarbakgrund, ska ges rättvisa förutsättningar att utveckla goda färdigheter i det språk som fungerar som deras skolspråk.

Motionens förslag om ett nationellt språkprogram är ambitiöst och ligger i linje med SFP:s långsiktiga språk- och utbildningspolitiska mål.

Beslutsförslag

SFP arbetar för

- att barns språkliga färdigheter stärks genom tidiga insatser i småbarnspedagogiken
- att även barn från språkminoriteter får stöd i att utveckla ett starkt skolspråk som grund för flerspråkighet och delaktighet
- att utveckla pedagogiska modeller som främjar flerspråkighet.

Motion 30 – En smarttelefonfriare barndom och mer plattformsansvar

Föräldrar för i dag en ständigt hårdnande kamp mot telefontittandet hos våra barn och det eviga scrollandet på sociala medier. En färsk utredning från utbildningsdepartementet i Sverige (2025) visar att barn riskerar utveckla ett beroende i sin telefonanvändning med nedsatt kontroll, nedprioritering av andra intressen och aktiviteter samt fortsatt användning trots negativa konsekvenser som följd. Undersökningen visar också att barn på digitala medier kan utsättas för mobbning och andra kränkningar. Barnens liv på skärmar innebär mycket stillasittande och ögon, kroppshållning, koncentrationsförmåga och sömn tar stryk. Det säger sig självt att det inte är hälsosamt att sitta timtals böjd över sin mobil i stället för att läsa en bok, vara ute, leka och träffa kompisar. Vi kan i högsta grad också titta oss själva i spegeln, har vår tid på telefon blivit viktigare än att kommunicera med och läsa för våra barn? Vårt mål måste vara att barnens barndom ska bli längre, hälsosammare och tryggare. Därför bör vi begränsa bovarna i dramat, smarttelefonerna och de sociala medieplattformarna.

I Esbo, som också har utmaningen med 10 000 barn med främmande modersmål, skrev till exempel Länsiväylä redan 2023 om den drastiskt sjunkande läskunnigheten bland speciellt pojkar. Den sjunkande läsförmåga är dock

inte bara ett nationellt, utan också internationellt fenomen. Då läsandet utmanas av snabba dopaminkickar via sociala medier och spelande, är det inte konstigt att förstå vad barnen hellre väljer och av vad de snabbt blir beroende av. Barnens språk förändras också till det sämre eftersom man tenderar skriva talspråk och förkortningar då man använder telefon för kommunikation. Att läsa en bok lockar heller inte lika mycket som snabba videon som TikToks algoritmer plockar fram för våra barn. Att de sociala plattformarna dessutom plockar fram i huvudsak negativt, utseendefixerat och våldsbejakande material leder till psykiskt illamående bland unga och speciellt flickor. Att utföra ”utmaningar” som Tiktok uppmanat till, som polisen tror låg bakom en skolbrand några Esbopojkar förorsakade ifjol, kan leda till en livslång belastning i form av till exempel ersättningsansvar.

Finland har i många år placerat sig på första plats och högst i EU:s ranking av medlemsländernas framsteg inom digitalisering (Europeiska kommissionens index för digital ekonomi och digitalt samhälle DESI). Att vara först och störst innebär också ansvar. Här har framstegen tyvärr inte varit lika snabba och frågan är om vi inte är för sent ute. Telefon- och sociala medieanvändningen är djupt rotad också i barnens liv. Telefonen behövs i skolan, bland kompisarna för att inte frysas ut och för kommunikation i olika sammanhang. Det kommer alltså att krävas en enorm insats av såväl samhället, som skolor och föräldrar för att förändra redan invanda mönster och attityder. Här har Villmanstrands stad och Hjärnförbundet varit föregångare (yle.fi, 2024), och tagit fram riktlinjerna för att hjälpa vårdnadshavare begränsa barns och ungdomars smarttelefonanvändning. Även ett lagförslag om skolpersonalens rätt att begränsa elevernas telefonanvändning i skolorna är på gång.

Vi undertecknare vill att Finland även ska vara föregångare i att begränsa barns användning av smarttelefoner och sociala medier. Lagen som införs om användning av telefoner i skolorna måste vara tillräckligt tydlig, finns det inte hälsomässiga eller andra vägande skäl, ska mobilerna inte användas i skolan. Det måste också införas riktlinjer om hur åldersgränserna för vissa sociala medier kan garanteras genom till exempel identifiering. Även vi föräldrar måste göra allt för att medverka till en hälsosammare användning av digitala verktyg och medier. Till exempel den svenska utredningen som nämns ovan visar nämligen att i synnerhet barns användning av digitala verktyg för annat än lärande i skolan har negativa följder. Dessutom vill vi att det ska arbetas för att de sociala medieplattformarna tar ett större ansvar för sitt innehåll och sätt att presentera det.

Beslutsförslag

Därför föreslår vi att SFP, svenska riksdagsgruppen och partiets ledamöter i välfärdsområdena arbetar för:

- att lagen om mobilbegränsning eller förbud i skolor - na blir tillräckligt tydlig
- att se till att elevvärden har bättre beredskap för mobil- och spelberoende barn
- att främja städers, kommuners och organisationers beredskap att göra fritiden för barn och ungdomar mer meningsfull
- tydligare verifiering av åldersgränser för vissa digi-

- tala tjänster
- att sociala mediebolag ska tvingas ta större ansvar när det gäller innehåll i deras medier och presentationssätt

Motionär

Anna Korhonen – SFP i Esbo

Päivi Puntila – SFP i Esbo

Eva-Lena Gästrin – SFP i Esbo

Charlotta Jakobsson – SFP i Esbo

Partifullmäktiges svar

Digitalisering och ny teknologi erbjuder stora möjligheter i undervisningen, men samtidigt har oron vuxit för de negativa effekterna av skärmanvändning, särskilt när det gäller mobiltelefoner och sociala medier. Den ökande digitaliseringen har på många sätt förändrat skolmiljön och den omfattande skärmanvändningen, både i skolan och på fritiden, kan ha negativ påverkan på barns koncentration och inläring.

I december 2024 godkände regeringen, med undervisningsminister Anders Adlercreutz i spetsen, ett lagförslag om att begränsa användningen av telefoner och mobila enheter i skolorna. Enligt förslaget är telefoner och andra mobila enheter förbjudna på lektionerna, förutom om läraren ger lov att använda dem i undervisningssyfte. Lagen innebär alltså inte att man skulle vända ryggen till digitala verktyg i skolan, eller förminska behovet av digital kompetens. Istället förpliktas skolor att via sina ordningsregler definiera hur telefoner får användas under raster och hur de ska förvaras under skoldagen. Riksdagen fattar beslut om lagen under våren 2025. Enligt förslaget ska lagen träda i kraft den 1.8.2025.

Både nationellt och internationellt diskuteras nu mer aktiva insatser för att minska barns skärmtid. Samtidigt krävs bredare insatser på kommunal och statlig nivå både för att skapa alternativa fritidsmöjligheter för barn och unga, och för att identifiera och erbjuda stöd för barn med skärmberoende. Ökad skärmtid går ut över barn och ungas övriga fritidssysselsättning, såsom hobbyer och motion. Mindre rörelse i vardagen kan på lång sikt ha allvarliga konsekvenser för barnens och de ungas hälsa. SFP anser det vara viktigt att ge unga tillgång till meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter. SFP har redan länge arbetat för att alla barn ska ha möjlighet till minst en hobby som bidrar till en värdefull fritid

Digitala aktörer måste ta ansvar för hur deras tjänster påverkar barns hälsa och utveckling, och det behövs nationella och europeiska regler för att säkerställa barns rätt till en trygg digital miljö. Utmaningarna är globala och ibland rätt svårlösta och därför är det viktigt att det existerar ett internationellt samarbete för att hantera dessa ärenden. Sociala medieplattformars algoritmer måste främja välbefinnandet hos barn och unga i stället för att bara sträva efter att maximera användningstiden och göra innehållet så beroendeframkallande som möjligt. Meta har exempelvis ett försök på instagram med sk. Teen accounts för unga under 16 år, där innehållet och vem som kan kontakta de unga begränsas. För att ändra inställningarna på dessa Teen accounts krävs föräldrarnas godkännande. Försöket utvidgas nu även till Finland. Tillsammans

inom EU behöver vi ställa högre och strängare krav för sociala medier.

SFP vill att Finland ska vara världens barnvänligaste land, där varje barn får växa upp i trygghet, med jämlika möjligheter till vård, utbildning, en meningsfull fritid och fria från psykisk ohälsa.

Beslutsförslag

SFP arbetar för

- att mobilförbud i skolorna blir tillräckligt tydligt
- att elevvården har bättre beredskap för att stöda mobil- och spelberoende barn
- att sociala medieplattformar ska tvingas ta större ansvar när det gäller innehåll och åldersgränser
- att man tar fram nationella skärmtidsrekommendationer för barn och unga.

BEREDNINGSKOTT 4

Motion 31 – Grundförbättra vägen från Sannäs till Ylike

Från motorvägsrampen (riksväg 7, E18) i Sannäs till Byvägen i Ylike, är vägen inte grundförbättrad på 20 år. Det har påtalats tidigare, men vägen är fortfarande i mycket dåligt skick. Sannäsvägen och Ylikevägen hör till statens vägar.

Riksdagen har beviljat julklappspengar år 2024 för en sträcka på 2 km längs Ylikevägen.

Beslutsförslag

Vi föreslår

- att SFP påskyndar staten att grundförbättra Sannäs – Ylikevägen
- att SFP arbetar för, att få resten av Ylikevägen samt Sannäsvägen från motorvägsavtaget mot Sannäs asfalterad samtidigt då maskinerna ändå är på plats

Motionär

SFP i östra Borgå r.f.
Annette Forsblom, ordförande
Tove Munkberg, viceordförande
Robert Holmberg, sekreterare
Stefan Malin, skattmästare
Lars-Johan Nyholm, styrelsemedlem

Partifullmäktiges svar

SFP delar motionärens oro för det eftersatta vägunderhållet. Särskilt på mindre, men för lokalsamhället viktiga, vägavsnitt. Vårt vägnät är fortsatt i stort behov av grundreparationer och regelbundet underhåll. SFP har länge varit ett av de partier som tydligast lyft fram reparationsskulden i vår infrastruktur, i synnerhet när det gäller vägnätet.

Vi har även kunnat påverka i regerings- och riksdagsarbetet. I statsbudgeten för 2025 fick vi med 400 000 euro för vägavsnittet Mt 11861 Ylikevägen, specifikt för beläggningsarbete mellan Örnviksvägen och Hyssvägen samt förbättring av vägkurvan vid korsningen till Bosgårdintie. Det här visar att vårt påverkansarbete bär frukt, också när det gäller mer lokala behov.

Trygga och fungerande vägar är avgörande, inte bara för vardagen i hela landet utan också för näringslivet. I ett avlångt och exportberoende land som Finland är välfungerande väginfrastruktur en förutsättning för tillväxt och ett fungerande samhälle.

Samtidigt vill vi påminna om att partidagsmotioner inte är det mest ändamålsenliga verktyget för att påverka enskilda vägar i kommunerna. Det mest verkningsfulla sättet att driva sådana frågor är via SFP i hemkommunen eller genom andra lokala beslutsfattare. Det ger också möjlighet till mer direkt inflytande och lösningar som är förankrade i den lokala verkligheten.

Under partidagen 2023 behandlades en liknande motion rörande en enskild väg i Borgå. Då konstaterades också

att partidagen är forumet för övergripande politiska linj dragningar, inte för beslut om enskilda vägar. Partidagen besitter inte heller nödvändigtvis den bästa kunskapen för att bedöma behovet för de enskilda vägarna.

Enligt partidagens beslut 2023 arbetar SFP för:

att fortsättningsvis göra sitt yttersta för att Finland ska fortsätta att i rask takt beta av reparationsskulden, även på mindre trafikerade landsvägar.

Beslutsförslag

Motionen föranleder inga åtgärder.

Motion 32 – Förenkla lagstiftningen kring skattemässiga avskrivningar

Finlands lagstiftning kring avskrivningar är inte försvarbar nationalekonomiskt, vi slösar på resurser både vad kommer till arbetstid och till underhåll av programvara. Detta kan lösas väldigt enkelt genom att slopa skattemässiga avskrivningar som endera inte alls syns i bokföringen (hyllavskrivningar) eller som bokslutsdispositioner (skattemässiga överavskrivningar). Alla företag gör avskrivningar och nu är det hög tid att lagstiftningen följer med utvecklingen och tillåter planenliga avskrivningar som avdragsgilla också i beskattningen.

Tillåta att planenliga avskrivningar är lika med skattemässiga avskrivningar

Fördelar med att slopa hyllavskrivningar:

- Bokföringen motsvarar siffrorna i skattedeklarationen
- Bolagets nettoförmögenhet motsvarar siffrorna i skattedeklarationen
- Ingen sidobokföring behövs för att hålla reda på hyllavskrivningarna
 - För hyllavskrivningarna görs endast i skattedeklarationen
- Byråkratin (tidsbesparing) förenklas hos de som bokför, (för hyllavskrivningarna påverkar endast nettoförmögenheten och beskattningsbart resultat,)
- Tidsinbesparing hos de som granskar (revisorer och skattegranskare)
- Skattedeklarationen förenklas, vilket också medför att underhållet av programvaran kring skattedeklarationen blir mycket enklare

Fördelar med att slopa skattemässiga överavskrivningar

- Få bokföringsprogram klarar av att göra skattemässiga överavskrivningar, utan dessa bokförs manuellt
- Tidsinbesparing hos de som granskar (revisorer och skattegranskare)

Neutralt

- Statens inkomster kommer att erhållas under en annan tidsperiod, men slutsumman förändras inte

Nackdelar

- Inga nackdelar

Övriga noteringar (egna praktiska tankar)

- Bolag som har ett inventariespecifikt anläggningsregister med korrekta värden

- Vid försäljning av en inventarier bokförs eventuellt vinst eller förlust I samband med avyttringen
- Bolag (gäller mikrobolag) som inte har ett inventariespecifikt anläggningsregister, utan inventarierna finns som samlad klumpsumma i balansen. Dessa bolag gör en restvärdesavskrivning på värdet i balansen.
- Vid försäljning minskas värdet på inventarierna, ingen skattemässig vinst eller förlust uppstår. Undantag om värdet på inventarierna blir negativt vid försäljning redovisas denna summa som vinst.

Beslutsförslag

Besluta att planenliga avskrivningar i bolagets bokföring också är skattemässiga avskrivningar i beskattningen.

Motionär

Dennis Barman

Partifullmäktiges svar

Motionären lyfter ett relevant och konkret förslag om att förenkla den nuvarande lagstiftningen kring skattemässiga avskrivningar. I dag krävs det att företag, utöver sina planenliga avskrivningar i bokföringen, även hanterar särskilda skattemässiga avskrivningar såsom hyllavskrivningar eller skattemässiga överavskrivningar. Detta skapar dubbelarbete och onödig byråkrati för företag, redovisningsbyråer, revisorer och skattegranskare.

SFP ser i grunden positivt på att avskrivningssystemet moderniseras, så att de planenliga avskrivningarna i företagets bokföring även kan godkännas direkt i beskattningen. En sådan förenkling skulle kunna bidra till mer överskådliga skattedeklarationer, minska behovet av manuell bokföring och förbättra transparensen i företagens redovisning. Det skulle dessutom innebära en tydligare koppling mellan den bokförda verkligheten och beskattningsgrunden.

Det är dock viktigt att väga dessa fördelar mot vissa överväganden ur statsförvaltningens perspektiv. I dagens system fungerar de skattemässiga avskrivningsreglerna som ett verktyg för staten att styra tidpunkten för när avdrag görs, vilket är betydelsefullt för att upprätthålla ett stabilt och förutsägbart inflöde av skatteintäkter. En total övergång till fria planenliga avskrivningar riskerar att förskjuta skatteintäkterna till senare år, vilket kan påverka statsbudgeten på kort sikt.

Det finns även en risk att en helt öppen modell med avdragsgilla planenliga avskrivningar försvårar skattekontrollen och ökar aggressiv skatteplanering. Om varje företag tillåts göra avskrivningar enligt egna principer, minskar jämförbarheten och transparensen, vilket i sin tur kan leda till ökad granskning och administrativ belastning för Skatteförvaltningen.

SFP anser att förslaget förtjänar en noggrann utredning. Syftet bör vara att minska byråkratin och förenkla deklarationen för företagen, särskilt små och medelstora, utan att försvaga beskattningssystemets rättssäkerhet eller äventyra statens möjligheter till kontroll.

Beslutsförslag
SFP arbetar för
- att lagstiftningen om skattemässiga avskrivningar förenklas så att de bättre speglar de planenliga avskrivningarna i företagets bokföring - att en reform av de skattemässiga avskrivningarna genomförs som också säkerställer stabila och förutsägbara skatteintäkter och en fungerande skattekontroll - att särskilt små och medelstora företags administrativa börda minskas genom tydligare och enklare avskrivningsregler.

Motion 33 – Sol- och vindkraft

Klimatförändringen gör att behovet av fossilfri energi blir allt större. Sol och vindkraft uppfyller kraven rätt väl, då de är färdigt byggda och fungerar väl. I byggnadsskedet går det dock åt mycket material och energi. En annan nackdel är att stora anläggningar med solpaneler lätt förstör miljön i öppna landskap med åkrar och ängar.

Däför borde man placera dem på undanskymda platser och utom synhåll från landsvägar och bosättning.

Nya kraftledningsgator är också stora ingrepp i naturen. Därför skulle det vara förnuftigt att utnyttja de redan befintliga kraftledningarna.

Beslutsförslag
Jag föreslår :
att sol- och vindkraftverk placeras utanför städer och tätorter

Motionär
L-J Nyholm – SFP i Östra Borgå

Partifullmäktiges svar
SFP anser att utbyggnaden av förnybar energi är nödvändig för att nå klimatmålen och stärka Finlands energisäkerhet. Sol- och vindkraft är centrala delar av lösningen. Det är dock viktigt att de planeras klokt och med hänsyn till både miljön och människors närmiljö.

Motionären lyfter en viktig poäng om att placeringen av sol- och vindkraftverk påverkar landskapet och naturvärden. Vi delar synen att det behövs god planering för att motverka oskäliga följder. Att utnyttja befintliga kraftledningsgator och elinfrastruktur är något vi ser som positivt, särskilt eftersom ny dragning av elöverföring ofta innebär stora ingrepp i naturen och omfattande averkning av skog, speciellt om anläggningarna placeras långt ifrån där elen används. Enligt SFP:s energipolitiska program arbetar vi för att anslutningsledningarna ska vara en del av miljökonsekvensbedömningen när sol- och vindkraftverk planeras och att markägarnas ställning vid dragning av nya linjegator stärks. Enligt programmet vill vi dessutom uppmuntra till att linjedragningarna koordineras.

Enligt regeringsprogrammet arbetar regeringen också

för smidiga processer när det gäller korridorer för energiöverföring.

Det är viktigt att kommunerna har en stark roll i beslutsfattandet kring nya vind- och solkraftsprojekt. Det stärker den sociala acceptansen och ger möjlighet till lokal påverkan. Därför är det viktigt att till exempel fastighetsskatteintäkterna från energiproduktionen bör tillfalla kommunen, vilket gynnar det lokala samhället.

Solkraft ska placeras varsamt och dess lokala miljöpåverkan bör minimeras. Vi bör i större utsträckning ta till vara redan bebyggda miljöer som exempelvis hustak, industribyggnader och parkeringsplatser där solkraften kan integreras utan att konkurrera med naturområden eller matproduktion.

Beslutsförslag
Motionen föranleder inga åtgärder.

Motion 34 – Rädda Östersjön från skuggflottan

Den ryska skuggflottan har blivit ett växande hot i Östersjön. Genom att mörklägga sina positionssystem och kringgå sanktioner transporterar dessa fartyg rysk olja under radarn. Skuggflottans närvaro är en konkret fara för både miljön och säkerheten.

Fartygen är tekniskt bristfälliga och utgör en påtaglig risk för oljeutsläpp i ett redan hårt belastat innanhav. Samtidigt används skuggflottan som täckmantel för hybridpåverkan och sabotage, till exempel mot undervattenskablar och annan kritisk infrastruktur i Östersjöregionen. Flera incidenter med skadade kablar och gasledningar har kopplats till ryska fartygsrörelser.

För att värna Östersjöns ekologiska hållbarhet och vår gemensamma säkerhet krävs gemensamma åtgärder mot denna illegitima verksamhet. Finland måste vara drivande inom EU och Östersjösamarbetet för att skydda vårt hav och vår infrastruktur.

Beslutsförslag
Därför vill Svensk Ungdom att Svenska folkpartiet ska arbeta för:
- att Finland inom ramen för EU och regionala samarbeten motarbetar de säkerhets- och miljörisker som skuggflottan utgör i Östersjön - att Finland verkar för ökad övervakning och bättre skydd av kritisk infrastruktur i Östersjöregionen - att Finland verkar för att den ryska skuggflottans verksamhet i Östersjön upphör

Motionär
Svensk Ungdom
Dan Cederlöf, Förbundsordförande
Anna Oksanen, Förbundssekreterare

Partifullmäktiges svar
Motionären lyfter en ytterst aktuell och allvarlig fråga som berör både säkerhetspolitik och miljöskydd. Den rys-

ka skuggflottans närvaro i Östersjön utgör ett reellt hot – inte bara genom risken för oljeutsläpp från undermåliga fartyg, utan också som en potentiell aktör för hybridpåverkan mot kritisk infrastruktur.

SFP delar motionärens oro. Finland bör vara en stark röst inom EU och Östersjösamarbetet för att bekämpa denna typ av olaglig verksamhet. Det krävs ökad övervakning, samordnad säkerhetspolitik och tydlig beredskap för att skydda både havsmiljön och samhällsfunktioner.

Beslutsförslag
SFP arbetar för
- att Finland inom EU och regionala samarbeten aktivt motverkar de säkerhets- och miljörisker som den ryska skuggflottan innebär i Östersjön - att övervakningen av och skyddet för kritisk infrastruktur i Östersjöregionen stärks - att den ryska skuggflottans verksamhet i Östersjön upphör - att Finland i samarbete med likasinnade kartlägger möjligheter att ingripa i sjöfart som kan vara till fara för miljö och infrastruktur i Östersjön.

Motion 35 – Skattefria resekostnadsersättningar även för resor som företas med flygplan

Finland är ett till ytan stort land med behov av goda kommunikationsförbindelser, såväl inom landet som till utlandet. Trots att Finlands befolkning är förhållandevis liten, lyckas vi ändå producera högkvalitativa produkter och tjänster. Dessa produkter och tjänster måste även säljas och marknadsföras och det finns behov av att nå ut till nya kunder och marknader. Vi hoppas på fred i Ukraina och därpå följande uppbyggnadsperiod där även finländska företag är med. I takt med att världen krymper och kommunikationerna globalt blir bättre, blir behovet av goda förbindelser bara större och en viktig faktor gällande vår nations konkurrenskraft. Därför måste vi arbeta för att det skall bli möjligt att få kilometerersättningar även för arbetsresor som företas med flygplan.

De beslut som skatteförvaltningen årligen fattar gällande maximibeloppen för färdkostnadsersättningar, innehåller idag ett flertal olika farkoster, såsom bil, motorbåt, snöskoter, terränghjuling, motorcykel, moped samt kategorin annat fordon. För år 2025 är den högsta kilometerersättningen 149 cent per kilometer, detta gäller för motorbåt med en motor på över 50 hk. Den lägsta, för kategorin annat fordon, är 14 cent per kilometer. Eftersom flygplan inte specificeras skilt, så hamnar de i denna kategori. För att förbättra förutsättningarna för effektiva kommunikationer behöver detta ändras. Kostnadsnivån för att färdas med flygplan är högre än endast 14 cent per kilometer. En rimlig jämförelse är motorbåt med över 50 hk motor, det vill säga kilometerersättningen borde ligga på ungefär samma nivå, alltså 149 cent per kilometer. Detta görs bäst genom ett tilläggsmoment till Inkomstkattelagens 73 §, Skattefria resekostnadsersättningar, där de olika fordonstyperna definieras. På så sätt är det den folkvalda lagstiftaren som beslutat om saken. I de

nuvarande besluten från skatteförvaltningen definieras följande typer: bil, motorbåt (max 50hk), motorbåt (över 50hk), snöskoter, terränghjuling, motorcykel, moped och annat fordon. Till denna lista tilläggs flygplan.

Beslutsförslag
Svenska folkpartiet skall verka för:
att uppdatera Inkomstkattelag 1535/1992, avsnitt om resekostnadsersättningar, 73 § Skattefria resekostnadsersättningar, till att precisera att skattefri kilometerersättning skall kunna betalas för resor som företas med flygplan. Detta görs genom att lägga till ett moment med en lista på fordonstyper som det skall beslutas om kilometer-ersättningar för: Bil, motorbåt (max 50hk), motorbåt (över 50hk), snöskoter, terränghjuling, motorcykel, moped, flygplan samt annat fordon.

Motionär
Håkan Lövdahl – SFP i Östra Helsingfors

Partifullmäktiges svar
Motionären lyfter vikten av goda kommunikationer, särskilt för näringslivet. Vi delar uppfattningen om att mångsidiga kommunikationsmöjligheter är avgörande för konkurrenskraften och företagsutvecklingen i hela landet.

Arbetsgivaren kan i dagens läge betala skattefria ersättningar för arbetsresor till anställda. Den nuvarande modellen för kilometerersättning gäller främst situationer där den anställda använder sitt eget fordon i arbetet så som bil, motorcykel eller annat transportmedel. I teorin kan ersättning ges även för eget flygplan, främst när man själv äger och använder planet i tjänst.

Motionen klargör inte i vilket syfte privatflyg skulle behöva användas i stället för kommersiella alternativ, som redan kan dras av i beskattningen. SFP ser det som en bättre användning av offentliga resurser att stöda fungerande flygfält och kommersiella flygförbindelser, så att fler kan ta del av dessa möjligheter när det finns behov att resa med flyg.

Utöver de praktiska och skattemässiga aspekterna måste också klimatpåverkan vägas in. Flygresor har ett betydande klimatavtryck, och det är viktigt att skattesystemet inte uppmuntrar till ökad användning av mindre energieffektiva färdmedel utan mycket goda skäl.

Med dessa motiveringar ser vi inte ett behov av att utvidga systemet för kilometerersättning till att omfatta flygplan i lagstiftningen.

Beslutsförslag
Motionen föranleder inga åtgärder.

Motion 36 – En situationsanpassad arvsskatte-lagstiftningsreform

Om modellen för arvskatteuppbörden har det debaterats flitigt om i medierna. Arvs- och gåvoskatten i dess nuvarande form eller den sk. överlåtelsemodellen. Vilken modell är bäst, vilken väg skall vi i framtiden gå?

Man kan med fog fråga sig: varför skall vi ha en arvsskatt över huvudtaget? Räcker det inte till med att man betalar inkomstskatt, övelätelseskatt på inkomster som räknas till kapitalinkomstslaget och dessutom en i mitt tycke alltför hög fastighetsskatt. Detta gäller alla nu levande generationer som arbetar- och förvärver fast egendom. .

Ser det som oskäligt att dessutom behöva utsätta arvtagarna för dessa skattepålagor.

Ovanstående talar ju skarpt för överlåtelsemodellen. När arvet realiseras så betalar man gällande skatt på överlåtelsevinsten. Vad är då anskaffningsvärdet? Inget alls, 20%/40% eller värdet som togs upp i bouppteckningen – fast skatt ej betalas just då, så måste väl den ärvda egendomen ha ett värde. Eller fortsätter fastighetsbeskattningen som om ingenting hänt? Ändras bara betalarens uppgifter?

I vårt moderna samhälle har vi vant oss vid flexibla och individuella regler.

Alla har inte möjlighet att motta ett arv som består av tx. fast egendom, i synnerhet fastighet med tillhörande fastighetsskatteskyldighet.

I ett sådant läge hamnar arvtagaren tämligen fort avyttra arvet, till den delen åtminstone. Att uppta lån för att mäta med arvet är ingen gångbar lösning – såvida man inte väntar sig, att en snabb värdeökning kan komma i en snar framtid. Den ärvda egendomen står i beråd att planläggas med märkbart högre bygggrätt.

Så det troliga utfallet är avyttring. Med påföljd att nuvarande arvsskatten blir lika med överlåtelseskatten.

Villket ju då drabbar en redan i trång ekonomisk situation varande arvinge(ar) extra hårt. 16% skatt blir 30/34% skatt direkt. Ett avsevärt ekonomiskt bakslag. Arvlåtaren har säkert inte avsett att arvet skall ge upphov till ett sådant, för arvtagaren(na) ofördelaktigt utfall.

Av det myckna som här framförts; så föreslår jag att man stiftar en skattelag som möjliggör ett eget val, enligt den specifika situation som arvtagarna befinner sig i.

Vill man besitta arvet och har råd därtill, så godtar man en högre premie för möjligheten. Den som ej är i en sådan position, betalar arvskatten direkt till ett lägre belopp – en skälig premie också det!

Beslutsförslag

Motionären föreslår, att SFP arbetar i regering och riksdag, för

- att stifta en situationsanpassad arvskattelag
- att skattesatserna för relaterade skatter inte höjs

- att direkta skatten på arv eller gåva inte höjs, snarare justeras nedåt

Motionär

Kurt Wikström, kassör, medlemssekreterare – SFP i Esboviken rf

Partifullmäktiges svar

Vi delar motionärens syn på att arvsbeskattningen i vissa fall kan slå orättvist, särskilt när arvet består av fastigheter eller annan svårsåld egendom. I Finland beskattas arv som överstiger 20 000 euro, med olika nivåer beroende på släktskapsförhållande.

Ett steg i rätt riktning är att betalningstiden för arvsskatt förlängts från två till tio år från och med årsskiftet 2024. Det innebär att det dröjer längre innan en obetald arvsskatt går till utsökning.

SFP:s mål är att stegvis avskaffa arvs- och gåvoskatten. Vi vill ersätta arvsskatten med beskattning av överlåtelsevinst enligt den modell som redan används i Sverige. Vi ska börja med att se över skatten vid generationsväxlingar inom företag och jordbruk.

Vi anser däremot att en helt individualiserad arvsskatt som motionären föreslår skulle bli alltför komplex att lagstifta om och riskerar att skapa kryphål. Samtidigt som vi vill göra arvsskatten mer rättvis kommer vi fortsätta värna om en stabil skattebas som är nödvändig för att trygga den gemensamma välfärden.

På partidagen 2016 behandlades: Motion 4 – Tillämpningen av beskattning av värdepapper i samband med dödsfall.

Där beslöt partidagen att SFP arbetar för att SFP även i fortsättningen jobbar för att arvsskatten ersätts med en överlåtelseskatt då arvet realiseras.

Beslutsförslag

Motionen föranleder inga åtgärder.

Motion 37 – Höjning av gränsen för mervärdes- skattskyldighet

SFP bör arbeta för att gränsen för mervärdesskattskyldighet höjs till 30 000 euro. På så sätt kan småföretagare bättre försörja sig själva på heltid och även få resurser att anställa personal. Denna förändring skulle med säkerhet skapa tusentals nya arbetsplatser i Finland.

Motionär

Jari Aho, Pyhäjärvi – SFP i Uleåborg

Partifullmäktiges svar

Motionären lyfter en viktig fråga som berör småföretagares verksamhetsförutsättningar. Frågan om var gränsen för mervärdesskattskyldighet ska gå har länge diskuterats i Finland. Momsregistreringsgränsen påverkar inte bara företagens administrativa börda, utan kan också påverka

deras tillväxtmöjligheter och viljan att ta nästa steg som arbetsgivare.

I Finland har det under lång tid funnits en särskilt lättnad för moms skyldighetens nedre gräns för de minsta företagarna. Syftet är att förenkla vardagen för småföretagare och minska tröskeln för att inleda företagsverksamhet. Från och med årsskiftet 2025 höjdes gränsen för momsplikt från 15 000 till 20 000 euro, en reform som SFP understödde i riksdagen. Syftet med denna höjning är just att förbättra småföretagarnas möjligheter att verka och växa utan att den administrativa bördan blir för tung i ett tidigt skede.

Idén om att ytterligare höja gränsen till 30 000 euro är i sig värd att diskutera, särskilt med tanke på jämförbara nivåer i vissa andra EU-länder. Samtidigt är det viktigt att vi först utvärderar effekterna av den nyligen genomförda höjningen. En för snabb ytterligare ändring kan leda till snedvridningar, exempelvis att företag delar upp sin verksamhet för att undvika momsplikt eller att gränsen påverkar konkurrensen mellan företagare på ett oönskat sätt.

SFP anser därför att den nya gränsen på 20 000 euro bör utvärderas innan ytterligare åtgärder övervägs.

Beslutsförslag

Motionen föranleder inga åtgärder.

Motion 38 – Grundande av kommanditbolag

SFP bör arbeta för att det ska bli enklare att grunda ett kommanditbolag (KB) och att skyddet för egendom i dessa förbättras. För en småföretagare är det ofta inte förmånligt eller ens möjligt att grunda ett aktiebolag. Det räcker med två delägare för att grunda ett kommanditbolag, medan ett aktiebolag kräver minst tre delägare. Ett aktiebolag medför dessutom mer byråkrati i och med skyldigheten att hålla bolagsstämmor.

Motionär

Jari Aho, Pyhäjärvi – RKP Oulu

Partifullmäktiges svar

Motionären lyfter fram frågan om kommanditbolagets (Kb) grundande och dess fördelar jämfört med aktiebolag för småföretagare. Det är korrekt att olika företagsformer lämpar sig för olika behov, och att kommanditbolag kan vara en lämplig form för vissa mindre verksamheter.

Samtidigt har lagstiftningen redan idag relativt låga trösklar för att grunda både kommanditbolag och aktiebolag. Till exempel kräver aktiebolag numera inte längre ett minimiantal av tre grundare, utan kan grundas av en enda person. Dessutom finns det inte heller krav på grundkapital i aktiebolag mera. Kravet på bolagsstämma i aktiebolag är i praktiken ofta enkelt att uppfylla, särskilt i små bolag där ägarna själva utgör styrelsen.

SFP anser att det i nuläget inte föreligger något tydligt behov av att ändra lagstiftningen kring kommanditbola-

gets grundande eller egendomsskyddsnivå. Den nuvarande lagstiftningen erbjuder tillräcklig flexibilitet för olika typer av företagare att välja den bolagsform som passar deras behov bäst.

Beslutsförslag

Motionen föranleder inga åtgärder.

Motion 39 – Avskaffande av dieselskatt för bilar som konverterats till biobränsle

SFP bör arbeta för att dieselskatten tas bort för begagnade person- och paketbilar som konverterats till att gå på biobränsle. En person- eller paketbil som drivs med biogas släpper ut 90 % mindre avgaser än om den körs på diesel eller bensin. Även RE85 etanolbensin minskar utsläppen med 90 % jämfört med traditionell bensin. Biogasdrivna fordon kan skapa 10 000 nya jobb i Finland. Jordbrukare får extra inkomster genom att leverera gräs, halm och gödsel till biogasproduktion. Dessa åtgärder skulle på ett betydande och kostnadseffektivt sätt minska trafikens utsläpp. Staten bör stöda installation av konverterings-satser för person- och paketbilar som byggs om till att gå på biogas eller etanol.

Motionär

Jari Aho, Pyhäjärvi – SFP i Uleåborg

Partifullmäktiges svar

Motionären lyfter en angelägen fråga om främjande av klimatvänliga alternativ inom vägtrafiken. SFP delar uppfattningen att utsläppsminskningar inom transportsektorn är viktiga och att biobränslen spelar en roll i omställningen.

Dieselskatten (bränsleskattekomponenten och drivkraftsskatten) är dock i Finland inte kopplad till bränslets ursprung utan till fordonets typ. Att slopa dieselskatten för fordon som konverterats till biobränslebruk skulle kräva en fullständig omarbetning av nuvarande skatte- och uppföljningssystem samt betydande resurser för tillsyn och verifiering.

I dagens läge prioriterar staten andra styrmedel för att minska utsläppen från transportsektorn, såsom investeringsstöd för biogasproduktion, laddinfrastruktur och andra incitament för nya fordon med låga utsläpp.

SFP anser därför att även om avsikten är god, så är det inte realistiskt eller ändamålsenligt att införa ett generellt undantag från dieselskatt för konverterade fordon.

Beslutsförslag

SFP arbetar för

- att utveckla miljövänliga bränslen
- att biobränslens beskattning reflekterar deras miljöpåverkan.

Motion 40 – Uppvärmning av egnahemshus med biobränsleolja

SFP bör arbeta för att det ska vara möjligt att värma egnahemshus med miljövänlig biobränsleolja, exempelvis raps- eller rybsolja. Biobränsleolja minskar utsläppen med 90 % jämfört med fossila eldningsoljor. Det är helt orimligt att fungerande oljevärmesystem ska rivas ut och staten dessutom ska betala 4 000 euro i ”rivningsstöd”. Ett fungerande oljevärmesystem kan uppgraderas genom att byta brännardel i oljepannan till en som lämpar sig för biobränsle och justera inställningarna därefter. Biobränsleolja för uppvärmning skapar arbetstillfällen både för jordbrukare och servicetekniker. Företaget Oilon Oy i Lahtis tillverkar oljebrännare. Biobränsleolja ger tillräcklig uppvärmning även i -40 till -50 graders kyla.

Motionär

Jari Aho, Pyhäjärvi – SFP i Uleåborg

Partifullmäktiges svar

Motionären lyfter upp ett alternativ till traditionell uppvärmning. Biobränsleolja, som raps- eller rybsolja, har i vissa fall potential att minska utsläppen jämfört med fossila uppvärmningsformer.

Samtidigt är statens klimatpolitik tydligt bunden på att fasa ut oljeuppvärmning till förmån för mer energieffektiva lösningar såsom jordvärme, fjärrvärme och luftvärmepumpar. Stöden för att slopa oljeuppvärmning bygger på denna långsiktiga inriktning.

Det är också viktigt att beakta att storskalig produktion av biobränsle från raps eller rybs skulle kräva betydande mängder odlingsmark, som också behövs för livsmedelsproduktion och biologisk mångfald. Därför lämpar sig denna lösning inte som bred samhällelig uppvärmningsstrategi.

SFP anser därför att det i nuläget inte finns skäl att ändra riktningen i statens klimat- och energipolitik.

Beslutsförslag

Motionen föranleder inte åtgärder.

Motion 41 – Försörjningsberedskap i kristider

SFP bör arbeta för att stärka den inhemska försörjningsberedskapen så att bensin kan framställas av torv och biodiesel av trä i kristider – ifall importen av råolja från arabstater skulle påverkas av krig eller andra kriser.

Motionär

Jari Aho, Pyhäjärvi – SFP i Uleåborg

Partifullmäktiges svar

Motionären lyfter ett relevant tema om nationell försörjningsberedskap i krissituationer. Det är viktigt att Finland har tillgång till tillräckliga energiresurser också vid störningar i den globala råoljetillgången.

Redan idag omfattar Finlands försörjningsberedskap flera energiformer och drivmedelslager, och det finns planer för alternativa lösningar vid kris. Produktionen av bränsle från torv och trä är dock inte ändamålsenliga lösningar ur teknisk, ekonomisk eller hållbarhets synvinkel. Framställning av bensin från torv är mycket resurskrävande och klimatbelastande, och tillverkning av biodiesel från trä är för tillfället begränsad och lämpar sig inte för bred nödförsörjning.

SFP arbetar för att främja försörjningsberedskapen på många plan och att myndigheterna med hjälp av en tillräcklig resursering ser till att Finlands försörjningsberedskap är på god nivå i alla situationer.

Beslutsförslag

Motionen föranleder inte åtgärder.

Hållbara lösningar för ett åldrande Finland

Behöver du mer information och analys om pensionssystemet – eller en expert till ditt evenemang? Ta gärna kontakt!

JANNE PELKONEN
chef för samhällsövervakning
janne.pelkonen@tela.fi
050 559 5894

TURKKA SINISALO
specialist på samhällsövervakning
turkka.sinisalo@tela.fi
044 493 1882

WWW.TELA.FI

PARTIDAGEN 2025 PROPOSITIONER

PROPOSITION 1

Om ändring av partiets stadgar

Partidagen 2024 beslöt att partidagen 2025 ska behandla en stadgeändring som slår fast partiets namn på enaresamiska, skoltsamiska och nordsamiska. Begreppet verksamhetsberättelse ändras till verksamhetsöversikt på uppmaning av partiets revisorer.

Partistyrelsen föreslår för partidagen att partiets stadgar ändras enligt bifogat förslag

STADGAR för Svenska folkpartiet i Finland r.p.

Godkända av partidagen 2023

Stadgeändring till partidagen 2025

§ 1 NAMN, HEMORT OCH VERKSAMHETS-OMRÅDE

Föreningens namn är Svenska folkpartiet i Finland r.p., Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p..

Föreningens namn översatt till enaresamiska är Suomá ruátáláš aalmugpiäládáh, till skoltsamiska Lää'dd ruõc-claž meerpeällök och till nordsamiska Suoma-ruottelaš álbmotbellodat.

Föreningens hemort är Helsingfors stad och dess verksamhetsområde omspannar hela landet.

Föreningens språk är svenska.

§ 2 ÄNDAMÅL

Svenska folkpartiets uppgift är att samla landets svenska och tvåspråkiga befolkning för att, inom ramen för Finlands demokratiska och parlamentariska statsskick på hävdvunnen nordisk rättsgrund, befästa landets självständighet och trygghet, förbättra medborgarnas materiella och andliga livsvillkor samt utveckla samhället i riktning mot ökad rättvisa och inre sammanhållning. Svenska folkpartiet vill bevaka den svenska befolkningens rättigheter, värna dess egenart, främja dess kulturella och sociala liv och trygga dess utkomst.

Dessutom vill Svenska folkpartiet främja goda relationer mellan den svenska och finska befolkningen i landet genom kulturell växelverkan, saklig information och förbättrade språkkunskaper.

Svenska folkpartiet vill på grundvalen av individens frihet, privat äganderätt, fri företagsamhet och ändamålsenlig samhällsplanering verka för kulturellt, socialt och ekonomiskt framåtskridande.

§ 3 VERKSAMHETSFORMER

För att fullfölja sina syften

- 1) deltar partiet som politisk organisation i det statliga och kommunala livet samt i olika samhällsliga organisationers verksamhet,
- 2) bedriver partiet medborgerlig och politisk upplysningsverksamhet genom möten, konferenser, kurser och publikationer
- 3) uppbär partiet för sin verksamhet avgifter av sina medlemmar och tar också emot testamenten och donationer, samt
- 4) kan partiet anordna lotterier och penninginsamlingar, utöva förlagsverksamhet samt förvärva fastigheter.

Partiet utverkar vid behov de tillstånd som behövs för ekonomisk verksamhet.

§ 4 MEDLEMSKAP

En registrerad förening kan bli medlem i partiet efter en skriftlig ansökan till partistyrelsen som beviljar medlemskap. Sådana medlemsföreningar är partiets lokalavdelningar, dess ungdomsorganisation, dess kvinnoorganisation, dess seniorförbund samt lokala, regionala och riksomfattande specialföreningar. Innan partistyrelsen beviljar en lokal eller regional specialförening medlemskap i partiet ska ett utlåtande om ärendet begäras från de berörda lokalavdelningarna och kretsstyrelserna.

Medlemmarna i medlemsföreningarna ska vara finska medborgare, eller sådana utlänningar som har sin hemort i Finland och uppfylla de krav för utländska medlemmar som ställs i medlemsföreningens stadgar.

§ 5 VERKSAMHETENS ORGANISERING

Partiet utövar sin verksamhet dels genom sin partidag, sitt partifullmäktige, sin partistyrelse och dess utskott, dels genom medlemsföreningarna. I kommuner (Helsingfors undantaget) där partiet har flera lokalavdelningar, bildar dessa en kommunorganisation tillsammans med Svensk Ungdoms, Svenska Kvinnoförbundets och Svenska Seniorers lokala och regionala avdelningar på orten.

Riksdagsledamöter som är medlemmar i Svenska folkpartiets medlemsföreningar bildar svenska riksdagsgruppen. Svenska riksdagsgruppen kan även anta andra riksdagsledamöter som medlemmar till gruppen.

Lokalavdelningarna och de lokala och regionala specialföreningarna i Helsingfors, Nylands, Egentliga Finlands och Vasa valkretsar bildar i respektive valkrets kretsorganisation. Lokalavdelningarna i de övriga valkretsarna bildar tillsammans en kretsorganisation, Svenska folkpartiets Samkrets. Kretsorganisationernas stadgar fastställs av partistyrelsen.

§ 6 PARTIETS ORGAN

Partiets organ är partidagen, partifullmäktige, partistyrelsen och utskott som utsetts av partistyrelsen (i fortsättningen utskotten).

Partiets beslutanderätt utövas av partidagen, partifullmäktige och partistyrelsen.

Partistyrelsen leder partiets verksamhet i enlighet med partiets stadgar och partidagens och partifullmäktiges beslut, anvisningar och föreskrifter.

Partiets presidium består av partiordförande samt partiets tre viceordförande.

§ 7 PARTIDAGEN

Ordinarie partidag hålls årligen före juni månads utgång. Extra partidag hålls när partistyrelsen anser att det finns skäl till det. Extra partidag ska även hållas när minst hälften av partifullmäktiges medlemmar yrkar på detta för behandling av ett uppgivet ärende.

Partistyrelsen sammankallar partidagen samt bestämmer tid och plats för partidagen.

Kallelse till partidagen ska ingå i de svenska tidningar i landet som partistyrelsen beslutar om, och dessutom ska kallelsen skriftligen sändas till alla medlemsföreningar minst tolv veckor före ordinarie partidag och minst två veckor före extra partidag.

Partidagen består av ombud som partiets medlemsföreningar utser bland sina medlemmar eller bland partimedlemmar som är bosatta på föreningens hemort. Föreningarna har rätt till ett ombud för de första 150 medlemmarna, därefter ett ombud för varje påbörjat 75-tal medlemmar.

Medlemsantalet bestäms utgående från de redovisningar av medlemmar som gjorts till partistyrelsen senast fyra veckor före partidag. Medlemsavgifter för senast föregående kalenderår ska vara ombesörjda till partistyrelsen senast fyra veckor före partidagen. Varje medlemsförening är dock berättigad att utse minst ett ombud. Kretsorganisationerna jämte Svensk Ungdom, Svenska Kvinnoförbundet och Svenska Seniorer i Finland utser därutöver 3 (tre) ombud per krets eller organisation.

Ombuden kan delta i partidagen genom datakommunikation eller annat tekniskt hjälpmedel under pågående möte. Ombudens deltaganderätt ska verifieras genom pålitlig identifiering.

Möjlighet till deltagande utan fysisk närvaro på partidagen, ska nämnas i kallelsen.

Partidagen är beslutför då minst 50 ombud är närvarande. Beslut fattas med enkel majoritet, om inte i dessa stadgar bestämmes något annat. Vid lika röstetal avgör ordförandens röst, utom vid val, då lotten avgör. Omröstning ska förrättas med slutna sedlar, om minst tio ombud yrkar på det.

Motionsrätt vid ordinarie partidag har kretsstyrelserna, kommunorganisationerna, partiets medlemsföreningar och deras medlemmar samt därtill medlemsförbunden Svensk Ungdom, Svenska Kvinnoförbundet och Svenska Seniorer i Finland.

Motioner ska inlämnas till partistyrelsen senast tolv veckor före partidagen. Partistyrelsens propositioner samt motioner och partifullmäktiges yttrande över dessa motioner ska sändas ut till ombuden senast 10 dagar före partidagen.

Partistyrelsen beslutar om principerna för offentligheten vid förhandlingarna på partidagen.

Närvaro- och yttranderätt på partidagen har, utöver ombuden, partiets presidium, partifullmäktige, svenska riksdagsgruppen, partiets europarlamentariker samt partiets tjänstemän. Närvarorätt har alla enskilda partimedlemmar. Partidagens presidium kan även ge närvaro- och yttranderätt åt övriga.

§ 8 ÄRENDEN VID PARTIDAGEN

Vid ordinarie partidag ska följande ärenden behandlas:

- 1) Öppning av partidagen
- 2) Val av ordförande, två viceordförande för mötet och av sekreterare
- 3) Val av två protokolljusterare
- 4) Frågan om mötets behörighet
- 5) Fastställande av föredragningslista och förhandlingsordning
- 6) Tillsättande av partidagsutskott och val av medlemmar i dessa
- 7) Ta del av redogörelse över partiets aktuella verksamhet
- 8) Allmänpolitisk debatt
- 9) Propositioner till partidagen
- 10) Motioner till partidagen
- 11) Val av
 - a) partistyrelsens ordförande, som kallas partiordförande
 - b) tre viceordförande i partistyrelsen, vilka kallas partiets viceordförande
 - c) partifullmäktige
- 12) Övriga eventuella val.
- 13) Frågor som väckts under partidagen och som partidagen med tre fjärdedels majoritet beslutar behandla.

Vid extra partidag behandlas endast de ärenden för vilka den är sammankallad.

§ 9 VAL UNDER PARTIDAGEN

För de val som förekommer vid partidagen, tillsätter denna en valnämnd som består av en ordförande och två ledamöter.

Som vallängd används en förteckning över röstberättigade ombud på partidagen som gjorts upp av partidagens sekretariat.

Rösträtt får inte utövas genom fullmakt.

Partiordförande väljs genom majoritetsbeslut. Om fler än två kandidater nomineras och ingen får över hälften av de angivna rösterna verkställs en andra valomgång mellan de två kandidater som fått de flesta rösterna i den första omgången.

Om minst en femtedel av de röstberättigade ombuden på partidagen kräver det utses de tre viceordförandena enligt proportionellt valsätt. Varje röstberättigat ombud ska då rösta på minst två och högst tre på förhand nominerade kandidater, och ska bland dessa märka ut de två kandidater som ombudet helst önskar se invald, genom att teckna bokstäverna A och B vid deras namn i den ordning som föredras. Om valsedeln upptar en kandidat som inte nominerats är valsedeln ogiltig.

Val av 46 ledamöter i partifullmäktige förrättas vid ordinarie partidag. Kandidaterna nomineras med personliga ersättare. Endast personer som är valbara enligt partiets stadgar kan nomineras.

De ledamöter, med ersättare, som väljs för två år kan utses enligt ett proportionellt valsätt om minst en femtondedel av de röstberättigade ombuden på partidagen kräver det. Varje röstberättigat ombud ska då rösta på högst tjugotre (23) och minst femton (15) på förhand nominerade kandidater, var och en med högst en personlig ersättare.

Ombud ska bland dessa märka ut de tre kandidater som ombudet helst önskar se invalda, genom att teckna bokstäverna A, B och C vid deras namn i den ordning som föredras. Om valsedeln upptar en kandidat som inte nominerats är valsedeln ogiltig.

Vid uträknandet av valresultat vid ABC-val tilldelas den kandidat och ersättare som märkts ut med bokstav A 6 röster, med B 3 röster och C 2 röster samt övriga kandidater var och en 1 röst. Om två kandidater får samma röstetal bestäms deras inbördes ordningsföljd genom lottning. I det fall att en kandidat nominerats med flera än en ersättare vid röstningen tecknas även ersättarens namn, varvid denne får det röstetal som ges respektive kandidat.

Vid uträknandet av valresultatet vid AB-val tilldelas den kandidat som märkts ut med bokstaven A 6 röster, med B 3 röster samt övriga kandidater var och 1 röst. Om två kandidater får samma röstetal bestäms deras inbördes ordningsföljd genom lottning.

Om en ledamot eller ersättare som valts i partifullmäktige för två år avgår före mandattidens utgång, förrättas fyllnadsval på närmast följande partidag. I det fallet att flera än en post är ledig väljs partifullmäktigeledamöterna enligt ABC-röstning i respektive grupp.

Ersättare för personliga ersättare väljs enligt majoritetsbeslut en för en.

§ 10 PARTIFULLMÄKTIGE

Partifullmäktige består av totalt 50 ledamöter samt 46 ersättare enligt följande:

- partiordförande (1)
- partiets viceordförande (3)
- 46 ledamöter med personliga ersättare inklusive representation från de registrerade medlemsföreningar, som erhållit förbundsstatus inom partiet. Medlemmarna jämte ersättarna är valda för två år så att hälften av ledamöterna med personliga ersättare årligen är i tur att avgå.

Partidagen väljer partifullmäktige och personliga ersättare för dem som är i tur att avgå. Valen förrättas enligt § 9, val under partidagen, med beaktande av stadgarna 9 § första moment.

Partifullmäktige utser inom sig ett presidium bestående av fullmäktigeordförande samt en (1) viceordförande för ett verksamhetsår.

Partifullmäktige är beslutför då minst hälften av dess medlemmar och ordföranden eller viceordförande är närvarande. Beslut fattas med enkel majoritet om inte i dessa stadgar bestäms något annat. Vid lika röstetal avgör ordförandens röst, utom vid val, då lotten avgör.

Partifullmäktige sammankommer minst två gånger per verksamhetsår på kallelse av partistytrelsen. Kallelse ska skriftligen delges partifullmäktige senast två veckor före den för mötet utsatta dagen. Partifullmäktigemöte som fastställer bokslut, beviljar ansvarsfrihet och väljer revisor ska sammankomma före utgången av maj månad.

Ledamöterna kan delta i partifullmäktige genom data-kommunikation eller annat tekniskt hjälpmedel under pågående möte. Ledamöternas deltaganderätt ska verifieras genom pålitlig identifiering. Möjlighet till deltagande utan fysisk närvaro på partifullmäktigemöte, ska nämnas i kallelsen.

Partifullmäktige har rätt att låta sig företrädas av en representant vid kretsstyrelsemöten och kretsmöten, vid kommunorganisations möten och styrelsemöten, samt vid lokalavdelningarnas styrelsemöten och lokala möten. Representanten har yttranderätt men inte rösträtt.

Partifullmäktige är särskilt skyldiga att:

- bereda partiets politik på lång sikt utgående från partiets program och stadgar, samt ta initiativ som främjar partiets ändamål.
- behandla på initiativ av partistytrelsen centrala politiska program
- avge yttrande till partistytrelsen om propositioner vilka ska föreläggas partidagen
- på partistytrelsens beredning behandla yttrande över motionerna och förelägga dem för partidagen
- välja tolv (12) medlemmar till partistytrelsen
- behandla partistytrelsens **verksamhetsberättelse verksamhetsöversikt**
- fastställa bokslut för föregående räkenskapsår samt ta del av revisionsberättelse
- bevilja ansvarsfrihet för partistytrelsen och andra ansvarsskyldiga.
- fastställa medlemsavgifterna för följande kalenderår
- välja en revisor godkänd av Centralhandelskammaren (CGR-revisor) samt en ersättare för denna.

Partiets medlemsföreningar jämte deras medlemmar har rätt att inlämna initiativ till partifullmäktige.

Partistytrelsen samt finansutskottets ordförande har närvaro- och yttranderätt på partifullmäktiges möten. Svenska riksdagsgruppen, partiets ministrar, partiets europaparlamentariker samt partiets tjänstemän har rätt att närvara och yttra sig vid partifullmäktiges möten, om inte partifullmäktige bestämmer något annat för ett visst fall.

§ 11 PARTISTYTRELSEN

Partistytrelsen består av:

- partiordförande
- partiets viceordförande (3)
- tolv (12) övriga medlemmar som utsetts av partifullmäktige.

Övriga medlemmar väljs, om inte annat bestäms:

- en medlem från Svenska riksdagsgruppen
- en medlem från varje kretsstyrelse (5)
- en medlem från varje registrerad medlemsförening som erhållit förbundsstatus (3)

- tre övriga medlemmar

Fullmäktiges ordförande, partiets ministrar och europaparlamentariker samt finansutskottets ordförande har närvaro- och yttranderätt på styrelsens sammanträden.

Partisekreteraren fungerar som föredragande.

Partistytrelsens mandat är ettårigt.

På partistytrelsen ankommer att fungera som det operativa organet som sköter löpande ärenden med uppgift att:

- fastställa partiets åsikt i aktuella politiska, organisatoriska och finansiella frågor, om inte i dessa stadgar har fastställts beslutsfattandet till något annat organ
- hålla kontinuerlig kontakt med Svenska riksdagsgruppen och partiets europaparlamentariker
- rådgöra tillsammans med Svenska riksdagsgruppen om regeringsmedverkan
- övervaka att medlemsföreningarna och kretsorganisationerna verkar i enlighet med gällande stadga och partiets syfte
- planera partiets verksamhet och sörja för att den är ändamålsenligt organiserad
- utse partisekreterare
- övervaka att partifullmäktiges och partidagens beslut verkställs
- ansvara för skötseln av partiets räkenskaper och medelsförvaltning
- ge politiska utlåtanden i partiets namn
- bära organisationens personalansvar
- förbereda och leda partiets verksamhet vid allmänna val
- tillsätta och utse medlemmar samt ordförande till partiets utskott
- utse vid behov delegationer och kommittéer
- bereda ärenden till fullmäktige
- bereda ärenden som ska föreläggas partidagen
- utse tillfälliga arbetsgrupper och beredningsorgan
- utse talesmän för partiet
- fastställa medlemsföreningarnas, kommunorganisationernas och kretsarnas stadgar samt godkänna nya medlemsföreningar
- fastställa nödvändiga reglementen och instruktioner för utskotten och partikansliet.

§ 12 FINANSUTSKOTTET OCH ORGANISATIONSUTSKOTTET

Finansutskottet och organisationsutskottet består vardera av minst fem och högst nio medlemmar som utses av partistytrelsen för 2 år. Finansutskottets medlemmar utses så att högst hälften av medlemmarnas mandatperiod upphör samtidigt. Minst en utskottsmedlem ska vara, om möjligt, medlem i partifullmäktige.

Finansutskottet övervakar partiets medelsförvaltning och administration i enlighet med partistytrelsens anvisningar. Finansutskottets ordförande, som utses av partistytrelsen, har närvaro- och yttranderätt i partifullmäktige och partistytrelse.

Organisationsutskottet övervakar informationsverksamheten och fungerar som sakkunnigt organ gentemot fältet i organisationsfrågor.

§ 13 PARTIKANSLIET

Partikansliet sköter partiets löpande ärenden i enlighet med partistytrelsens anvisningar samt reglementen och instruktioner som fastställts av partistytrelsen.

Partikansliet leds av partisekreteraren.

§ 14 FÖRFARANDET VID ALLMÄNNA VAL

Kretsmötet fattar beslut om kandidater i riksomfattande och i regionala val. Kretsmötet kan också besluta om nominering genom medlemsomröstning. Den slutgiltiga nomineringen kan dock med partistytrelsens bifall avvika från resultatet i medlemsomröstningen.

Kretsmöte kan delegera beslutsfattandet om kandidater till kretsstyrelsen.

Partidagen fattar beslut om partiets kandidat i valet av republikens president. Vid behov kan partifullmäktige besluta att verkställa en rådgivande medlemsomröstning för partidagen eller på annat sätt utreda opinionerna i väljarkåren.

Partistytrelsen fattar beslut om partiets kandidater i valet av europaparlamentariker. Vid behov kan partistytrelsen besluta att verkställa en rådgivande medlemsomröstning eller på annat sätt utreda opinionerna i väljarkåren.

I dessa stadgar, § 16, fastslås bestämmelser om medlemsomröstningen.

§ 15 REGERINGSMEDVERKAN

Beslut om regeringsmedverkan ska fattas vid ett gemensamt möte mellan partistytrelsen och svenska riksdagsgruppen så att vartdera organets åsikt separat utreds. Om de olika organen företräder olika åsikter sammankommer partifullmäktige och fattar beslut.

Frågan om nominering av regeringsmedlem bereds för svenska riksdagsgruppen av partistytrelsen.

Om svenska riksdagsgruppen inte kan omfatta partistytrelsens förslag återgår frågan till partistytrelsen. Vidhåller då partistytrelsen sitt förslag fatas avgörande gemensamt av partistytrelsen och svenska riksdagsgruppen, varvid alla har en röst. Partistytrelsen kan ge riksdagsgruppen fullmakt att nominera regeringsmedlem.

§ 16 MEDLEMSOMRÖSTNING

Rösträtt vid medlemsomröstning tillkommer de medlemmar av en basorganisation som senast på valdagen fyller 18 år samt var medlem senast 6 månader innan medlemsomröstningen inleds eller av partistytrelsen senare fastställd tidpunkt.

Med basorganisation avses i denna stadga partiets, Svensk Ungdoms, Svenska Kvinnoförbundets samt Svenska Seniorers lokalavdelningar.

En medlem av en basorganisation får rösta i egenskap av medlem i endast en förening. Röstlängd över de röstberättigade utgör det medlemsregister som finns partistytrelsen tillhanda senast 6 månader innan medlemsomröstningen inleds eller av partistytrelsen senare fastställd tidpunkt. Varje röstberättigad har endast en röst.

Partistytrelsen fastställer tidpunkten för förrättandet av medlemsomröstningen.

Medlemsomröstningen kan genomföras som poströstning, elektronisk röstning, val med urna, telefonröstning, på föreningens öppna möte eller som en kombination av ovannämnda.

I medlemsomröstningar som berör en valkrets fungerar kretsstyrelsen i valkretsen som valnämnd. Partistytrelsen har även rätt att utse en representant till valnämnden. I medlemsomröstningar som är nationella fungerar partistytrelsen som valnämnd.

Rätt att nominera personer för medlemsomröstning har en basorganisation, vilken är verksam inom valkretsen. Beslut om nomineringen fattas av det organ inom basorganisationen som utövar beslutanderätt eller, med bemyndigande av detta, av basorganisationens styrelse.

Till medlemsomröstning ska även upptas en person som skriftligt nominerats för denna av minst 15 medlemmar av en och samma basorganisation inom valkretsen. En person kan nomineras även av minst 30 medlemmar som får tillhöra olika basorganisationer som är verksamma inom valkretsen. En medlem av basorganisationen kan förena sig om endast en (1) framställning som avses i detta moment.

För medlemsomröstning får nomineras endast personer vilka gett sitt skriftliga samtycke. Nominerad person ska vara valbar enligt vallagen.

Valnämnden ska meddela basorganisationerna och deras personmedlemmar inom vilken tid nomineringen av personer för medlemsomröstningen ska ske samt sättet för inlämnande av nomineringshandlingarna.

Basorganisation kan nominera högst det antal personer som partiet har rätt att ställa upp kandidater inom valkretsen.

Över de för medlemsomröstning nominerade personerna uppgörs alfabetisk förteckning där det anges namn, yrke och hemort. Förteckningen fungerar som valsedel.

Valnämnden ansvarar för att valen genomförs med behållandet av valhemlighet. Valnämnden ansvarar för rösträkningen och ska omedelbart efter rösträkningen tillställa partistytrelsen undertecknat protokoll över omröstningens resultat.

Resultatet av medlemsomröstningen ska utan dröjsmål

fastställas av kretsstyrelsen vid kretsvisa medlemsomröstningar och av partistyrelsen vid nationella medlemsomröstningar.

På basis av medlemsomröstningen, vars resultat till väsentlig del ska beaktas, uppgörs förslag till partiets kandidatlista. Av personerna upptagna på partiets kandidatlista kan högst en fjärdedel vara personer som icke nominerats för medlemsomröstningen. Partistyrelsen kan dock på anhållan av kretsstyrelsen bevilja undantag från detta.

§ 17 NAMNTECKNING

Partiets namn tecknas av partiordföranden, viceordförandena och partisekreteraren, två tillsammans.

Partistyrelsen kan utöver det förordna en eller flera förtroende- eller tjänstemän att teckna partiets namn, två tillsammans eller var för sig tillsammans med partiordföranden, en viceordförande eller partisekreteraren.

I löpande ekonomiska ärenden tecknas partiets namn av den som partistyrelsen utser därtill.

§ 18 RÄKENSKAPER OCH REVISION

Partiets räkenskapsår är kalenderåret och räkenskaperna avslutas årligen per den 31 december. Bokslutet ska uppgöras och räkenskaperna samt partiorganens protokoll och andra nödvändiga handlingar överlämnas till revisorerna före utgången av april.

Revisionsberättelsen avges till partifullmäktige och ska överlämnas till partistyrelsen före den 15 april, ändå senast två veckor före det partifullmäktigemöte som sammankommer före utgången av maj månad.

§ 19 FÖRTROENDE- OCH TJÄNSTEMÄN

Endast en person som tillhör en medlemsförening kan utses till tjänsteman i partiet. Partiets kandidater i allmänna val ska tillhöra någon av partiets medlemsföreningar såvida det inte finns särskilda skäl som motiverar undantag.

§ 20 STADGEÄNDRING

Dessa stadgar kan ändras endast av en ordinarie partidag, varvid tre fjärdedels majoritet krävs. Om det inte föreligger en sådan majoritet för ändringsförslag, ska ändringsbeslutet underställas följande ordinarie partidag, som med enkel majoritet slutgiltigt kan godkänna ändringsförslaget.

§ 21 UPPLÖSNING AV PARTIET

Ett beslut om att upplösa partiet kan endast fattas av en ordinarie partidag och beslutet ska bekräftas av följande ordinarie partidag. För ett beslut om upplösning krävs minst tre fjärdedelar av de avgivna rösterna.

Om partidagen beslutar att upplösa partiet, ska ett beslut fattas om att disponera partiets tillgångar för ändamål som främjar den svenska befolkningens intressen.

PROPOSITION 2

Partiprogram

VÅRT LAND

Svenska folkpartiet är det liberala partiet i Finland. Vi tror på demokrati, på rättsstaten och på alla människors unika värde. Vi är en röst för ett öppet, internationellt och framåtblickande samhälle där varje människa har möjlighet att utvecklas och skapa sin egen framtid. Vi jobbar kontinuerligt för ett Finland med två levande nationalspråk, svenska och finska. Vi värnar de svenskspråkiga institutionerna, som utgör en central del av det tvåspråkiga Finland. Respekt för alla modersmål och kulturer är en självklarhet i vårt Finland. I vårt starka nordiska välfärdssamhälle får alla hjälp och stöd då de behöver det. I tider av osäkerhet håller vi fast vid det som alltid burit Finland framåt: kunskap, frihet och samarbete.

Vi tror på bildning. Ett starkt Finland byggs genom nyfikenhet, delaktighet, kunskap och ett aktivt medborgarsamhälle. Bildning och kreativitet är nyckeln till vår framgång och vårt samhälles resiliens. Kultur och bildning tillhör alla. Det är där nya idéer föds och där förlegade tankar utmanas. I en värld där artificiell intelligens formar allt mer av vår vardag måste vi värna om det mänskliga och vår förmåga att tänka själv, att ifrågasätta och att skapa.

Vi tror på Europa. Globala utmaningar kräver gemensamma lösningar, och för Svenska folkpartiet är det en självklarhet att Finland är en aktiv aktör i det internationella samfundet. Vi vill se ett starkare EU, där samarbetet fördjupas, där fler länder hittar sin plats i den europeiska gemenskapen och där vi tillsammans bygger en framtid präglad av demokrati, rättvisa och hållbar utveckling. Det nordiska kulturarvet binder oss samman med våra nordiska grannar och tillsammans stärker vi vår position i EU och globalt.

Vi tror på företagande. Finland behöver fler som vågar satsa och fler som vågar ta chansen att lyckas. Framtidens jobb skapas när våra företag ges möjligheter och förutsättningar. Innovation, entreprenörskap och en politik som stödjer tillväxt är vägen framåt. Ett Finland som är öppet för idéer, talanger och investeringar är ett Finland som växer. Ett dynamiskt näringsliv stärker Finland och det inhemska ägandet, och skapar jobb och framtidstro. Vi tror på jämlikhet. Vi vill ha ett Finland där alla har lika möjligheter att lyckas och där frihet och ansvar går hand i hand. Genom att satsa på en hög kunskapsnivå, näringsfrihet och internationellt samarbete bygger vi ett starkt och framtidsinriktat Finland – grundat på bildning, frihet och gemenskap.

VÅR VÄRLD

I världen är vi människor och länder beroende av varandra, på gott och ont. Klimatkatastrofer, kriser och krig hotar tryggheten även i vår vardag. Vår politik ska präglas av samarbete, hållbara lösningar och en tro på framtiden. Ett framgångsrikt Finland är öppet, välkomnande och in-

ternationellt.

Grunden för vår säkerhet är ett trovärdigt nationellt försvar, som bygger på en allmän värnplikt. Nato-medlemskapet förankrar oss i väst, och garanterar att vi inte står ensamma. Finland ska vara en bärande röst i det internationella samfundet och bidra till stabilitet genom samarbete inom FN och andra internationella organ. Ett starkt nordiskt samarbete stärker vår position i världen. Svenska folkpartiet är Finlands mest EU-vänliga parti. EU är vår viktigaste referensram och värdegemenskap inom såväl politik som ekonomi. EU ska vara en samlande politisk kraft för fred, välstånd, stabilitet och rättvisa. För att EU ska vara en trovärdig global aktör behöver unionen bli starkare, mer effektiv, mer självständig och bättre på att agera snabbt. Vi slår vakt om att politik ska byggas på gemensamma avtal och överenskommelser. Finland ska alltid arbeta för en mer demokratisk, jämlik och jämställd värld.

I framtiden är vi...

Trygga

- Finland är världens tryggaste land och vi arbetar aktivt för en säkrare värld via till exempel FN och Nato.
- EU agerar snabbt och effektivt vid kriser och säkerhetsshot i utrikes- och säkerhetspolitiska frågor.
- Finland har allmän jämställd värnplikt för alla och allt färre avbryter sin tjänstgöring.
- Vi har ett brett nätverk av garnisoner och Nylands brigad är en viktig del av Finlands och Nordens försvarssamarbete.
- Ett internationellt avtal skyddar Arktis från ohållbar exploatering och militarisering.

Internationella

- Norden är världens mest integrerade och hållbara region.
- EU är mer integrerat och gränshinder för människor, tjänster, varor och kapital har avskaffats.
- EU är en global handelsmakt med frihandelsavtal som täcker stora delar av världen.
- EU:s beslutsfattande är effektivare och vi tillämpar majoritetsbeslut i högre grad, till exempel i frågor som gäller utrikes- och säkerhetspolitik och trygghandet av rättsstaten.
- Europa leder världen i forskning, innovation och kunnande.
- Det finns en stark tro på det internationella samfundet där gemensamma avtal och överenskommelser ligger som grund för en världsordning som respekterar rättsstatsprincipen.

Solidariska

- Finland och EU är en allt aktivare aktör som bär sitt ansvar för fred och stabilitet i världen och arbetar för att stärka den regelbaserade världsordningen.
- Utvecklingsbiståndet är 1 procent av BNP.
- Finland tar ett större ansvar både då det gäller kvotflyktingar och humanitär invandring.

VÅR SKOLA

Finland ska ha världens bästa skola, från småbarnspedagogiken till den högre utbildningen. Varje människa ska ha möjlighet att utvecklas och förverkliga sina drömmar. Skolan ska vara en trygg plats där varje elev har en möjlighet att lära sig och hitta sin egen väg. Den grundläggande utbildningen bygger en stabil grund där kunskap och nyfikenhet får utrymme att utvecklas. Gymnasiet ska fortsätta att bredda perspektiven och ge en gedigen allmänbildning, medan yrkesutbildningen rustar för arbetslivet samtidigt som den lämnar dörren öppen för vidare studier och nya möjligheter.

Folkhögskolor, medborgarinstitut och vuxenutbildning ger möjlighet att utvecklas genom hela livet. Högskolor och universitet ska ha resurser för både grund- och spetsforskning och utbildning av hög kvalitet, så att Finland förblir en ledande kunskapsnation. Högre utbildning på båda nationalspråken tryggas genom att säkerställa tillgängligheten i våra tvåspråkiga regioner. Utbildningen ska beakta arbetslivets och samhällets behov.

Bildning kräver god tillgång till bibliotek, kultur och fria kunskapsmiljöer. Genom kultur och konst gestaltar vi oss själva och den värld vi omges av. Bildningen är grundpelaren i ett fritt samhälle och formar vår gemensamma identitet, främjar dialog och stärker demokratin.

I framtiden är vi...

Utbildade

- Rätten till småbarnspedagogiken är subjektiv och förskoleundervisningen är tvåårig.
- Alla barn oberoende av bakgrund garanteras en högklassig grundläggande utbildning som ges av behöriga lärare.
- Skolan är en trygg och trivsamt plats för såväl elever, lärare som övrig personal
- Alla som går ut grundskolan behärskar de grundläggande kunskaperna.
- Skolan är fri från fördomar, mobbning och diskriminering.
- Språkundervisningen är god och stödjer barnens språkliga inlärning och flerspråkighet utvecklas genom språkbad och språkduschar.

Kompetenta

- Alla som omfattas av läroplikten ska ha rätt till tillräckligt stöd så att de har en verklig möjlighet att få en examen från andra stadiet.
- Alla som går ut andra stadiet ges goda och likvärdiga förutsättningar att söka till högre utbildning.
- Vi har hög kvalitet på utbildningen och forskningen i högskolorna och ett gott samarbete mellan högskolorna, både inom Finland och på internationell nivå.
- En majoritet av finländska högskolestuderande använder sig av möjligheten till utbytesstudier.
- Vi har fler internationella studerande vid våra högskolor och allt fler av dem väljer att stanna i Finland efter examen.

Bildade

- Det fria bildningsarbetets och den grundläggande konstundervisningens verksamhetsförutsättningar är tryggade och verksamheten är jämlikt tillgänglig.
- Vi värnar om vårt kulturarv, dess utveckling och mångfald.
- Satsningar på kulturen har gett positiva resultat både socialt och ekonomiskt genom ökat välmående och ökad kulturexport.
- Den finlandssvenska kulturautonomin är levande, de särskilda lösningarna för svenskspråkiga behov har fortsatt och stärkts.

VÅR EKONOMI

En stark ekonomi bygger på framtidstro, initiativ, idéer och ansvar för varandra. Välstånd skapar frihet både för samhället och för individen. När ekonomin växer finns det utrymme både för god offentlig service och för individen att själv forma sitt liv. När vi har en fungerande marknad och framgångsrika företag har vi flera jobb, mera tillväxt och starkare resurser för välfärden. När vår granne lyckas har vi också det bättre. Vi vill ge företag de bästa möjliga förutsättningarna att verka och växa i hela landet.

Finland är och ska vara en del av en internationell och öppen värld, där fri och rättvis handel och en stark europeisk inre marknad stärker våra möjligheter att konkurrera globalt. Innovation och teknologisk utveckling driver vår ekonomi framåt. Vi satsar på forskning, utveckling och kunlande för att skapa nya lösningar och stärka Finlands position i världen. En förståelse för mångfalden i den värld som omger oss stärker vår förmåga att lyckas på den internationella marknaden.

Arbetslivet är i konstant förändring. En flexibel, jämställd och trygg arbetsmarknad gör det lätt att röra sig mellan jobb, företagande och studier. Arbete ska alltid löna sig, och samhällets skyddsnät ska stötta utan att skapa hinder för sysselsättning.

En hållbar ekonomi kräver en rättvis och konkurrenskraftig beskattning. Beskattningen ska vara förutsägbar och den ska uppmuntra till arbete, företagande och investeringar. Beskattningen ska skapa balans i samhället utan att hämma tillväxt eller innovation.

I framtiden är vi...

Framgångsrika

- Sysselsättningsgraden är över 80 procent.
- Finländarnas köpkraft har stärkts genom att skatterna på arbete, pensioner och företagande sänkts.
- Innovationer och nya affärsidéer har lett till fler nya tillväxtföretag.
- Primärnäringarna tryggar vår självförsörjning och bidrar positivt till den finländska ekonomin.
- Satsningar på livslångt lärande, välmående och rehabilitering i arbetet har lett till att arbetskarriärerna har förlängts då vi kan och vill arbeta längre.
- Välmående arbetstagare är en avgörande faktor för företagens framgång.

Företagsamma

- Finland har ett gynnsamt och hållbart klimat för före tag och entreprenörer.
- Lokala arbetsavtal har ökat växelverkan och förtroende mellan företagsledningen och personalen.
- Tröskeln för företag att anställa är lägre och företag kan anställa den som är bäst lämpad för jobbet utan byråkratiska hinder eller behovsprövning.
- Förutsättningarna för mindre företag har förbättrats i offentliga upphandlingar.
- Företagsamhetsfostran är en central del av läroplanen i grundskolan.

Rättvisa

- Alla har lika möjligheter på arbetsmarknaden och löneskillnaderna mellan kvinnor och män har eliminerats.
- Arvsbeskattningen har avskaffats och ersatts med en skatt på försäljning av ärvd egendom.
- Det sociala skyddsnätet har förnyats till ett enklare och mer enhetligt system som inte behandlar arbetstagare och arbetsgivare på olika sätt.
- Incitamenten till grå ekonomi, skatteflykt och aggressiv skatteplanering har minimerats.

VÅRT VÄLMÅENDE

Vi vill bygga ett starkt och inkluderande välfärdssamhälle där alla får det stöd de behöver. Vår nordiska välfärdsmodell, grundad på medmännisklighet och ansvar för varandra, värderingar som återspeglar vårt kristna kulturarv, utgör basen för vår samhällssyn. Social- och hälsovård är tillgänglig för alla och fungerar effektivt på båda nationalspråken.

Förebyggande åtgärder och tidiga insatser är nycklarna till ett långsiktigt välmående. En god vård skapas genom samspel mellan den offentliga sektorn, privata aktörer och den tredje sektorn. Det offentliga ska vara en garant för att vården finns tillgänglig och håller hög kvalitet, men det offentliga behöver inte alltid producera tjänsterna. Vi vill att primärvården ska finnas nära. Hela samhället gagnas av att man får rätt hjälp och stöd genast när behovet uppstår.

Alla har rätt till trygghet och att leva fria från diskriminering, trakasserier och våld. Vi arbetar för att vården beaktar individens behov, oberoende av bakgrund och förutsättningar, så att ingen lämnas utanför.

I framtiden är vi...

Omsorgsfiulla

- Vi har en vård som utgår från individens behov och effektivt identifierar vårdbehov i ett tidigt skede.
- Vi har tillräckligt med välutbildad vårdpersonal på båda nationalspråken.
- Vårdpersonalen har en god arbetsmiljö, goda karriärsstigar, flexibla arbetsförhållande och konkurrenskraftiga löner. Vårdyrkena ses som attraktiva.
- Det finns en fungerande mental- och missbrukarvård för alla åldrar.
- Papperslösa har rätt till hälso- och sjukvård.

Tillgängliga

- Närservicen har utvecklats med nya arbetsmetoder inom social- och hälsovården och vårdens tillgänglighet är god tack vare bland annat digitala lösningar.
- Väld i nära relationer har minskat.
- Vi har ett system för egenläkare, egen sjukskötare och eget vårdteam eftersom kontinuitet i vården och omsorgen skapar trygghet och stödjer den förebyggande vården.
- Äldreomsorgen är tryggad och det finns större valfrihet och mångfald i utbudet av boende och service.
- Funktionshindersservicen utgår från individens behov och stödjer både individen och familjen.

Lyckliga

- Finländarna mår bättre tack vare mer motion, ökad rörlighet och bättre kost.
- Det har gjorts större satsningar på förebyggande och hälsofrämjande verksamhet för alla.
- Mentalvården är tillgänglig och det finns en terapigaranti för alla.
- Ungdomars välmående har förbättrats tack vare satsningar på förebyggande och uppsökande ungdomsarbete.
- Alla unga har en meningsfull fritidssysselsättning och rätt till en avgiftsfri hobby.

VÅR MILJÖ

Vi vill se ett hållbart Finland som tacklar klimatförändringen, förlusten av biologisk mångfald och överutnyttjandet av naturresurser. Dessa är akuta utmaningar, men också en möjlighet att bygga något nytt. En hållbar framtid kräver att vi ställer om snabbt och rättvist med långsiktiga lösningar. Vi måste minska våra utsläpp, värna om naturens mångfald och använda våra begränsade resurser klokt.

Finland ska vara en föregångare i den gröna omställningen. Genom att investera i forskning, grön teknik, hållbara energilösningar och cirkulär ekonomi når vi våra klimatomål samtidigt som vi skapar tillväxt, jobb och konkurrenskraft. Det ska löna sig att välja klimatsmart, både för individen, företag och för samhället i stort.

Vi vill se en miljömedveten skattepolitik där förorenaren betalar. Ekonomiska styrmedel ska främja hållbarhet, innovation, återvinning och ett resurseffektivt samhälle.

Klimat- och miljöarbetet ska vara en del av vardagen. Bättre kollektivtrafik, utsläppsfri trafik, hållbar matproduktion, klimatsmarta byggnader och ett bredare miljötänk i hela samhället är avgörande. Kunskap om klimat och miljö ska finnas i skolan och inkluderas i konsumentupplysningen. Klimatet och miljön ska beaktas i varje beslut.

I framtiden är vi...

Hållbara

- Finland är klimatneutralt år 2035.
- Övergödningen av Östersjön har minskat och Östersjöländerna arbetar tillsammans för ett renare hav och hållbara lösningar.

- Tillgången på inhemska livsmedel är tryggad genom att förutsättningar för lönsamt inhemskt lantbruk och fiske har skapats.
- Utarmningen av den biologiska mångfalden har stoppats genom en hållbar markanvändning, en genomtänkt energiförsörjning och en välplanerad primärproduktion.
- Luftkvaliteten, rent grundvatten och en hög livsmedelskvalitet värnas för att minimera människans exponering för skadliga ämnen.
- Användningen av Finlands skogar är långsiktigt, ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart.

Energismarta

- Ett hållbart, mångsidigt och i hög grad inhemskt energiutbud är säkerställt och det satsas på energismarta lösningar.
- Vi har fasat ut fossila energikällor.
- Vi använder oss av smarta elnät och system som bygger på en flexibilitet i efterfrågan.
- Byggandet görs på ett miljömässigt hållbart och långsiktigt sätt. Vi främjar trähusbyggande.

Långsiktiga

- Kollektivtrafiken, privatbilismen, andra personliga transportmedel och logistikkedjorna är hållbara och klimatsmarta.
- Stads- och tätortsplaneringen främjar våra klimatmål och leder till att behovet av personbilar minskar.
- Vi vill se en fortsatt upprustning av rälsbaserad trafik, för att öka mängden snabbgående linjer, tågbasead transport och klimatvänliga trafikalternativ.
- Stora infrastrukturprojekt sammanbinder Finland med övriga Europa.
- Import och export följer samma hållbarhetsprinciper både nationellt och på EU-nivå.

VÅRT SAMHÄLLE

Vi vill ha ett öppet och demokratiskt samhälle där allas friheter och rättigheter respekteras. Yttrandefrihet, religionsfrihet, jämlikhet, jämställdhet och rätten att leva som sig själv är självklara principer som Svenska folkpartiet försvarar i alla lägen. Ingen ska diskrimineras och varje människa ska kunna bestämma över sin kropp, sitt liv och sin framtid. Vi värnar om ett samhälle där alla känner sig delaktiga och kan påverka.

Ett starkt rättsväsende garanterar trygghet och rättvisa. Alla ska ha tillgång till rättsskydd och möjlighet till en nystart. Brottsbekämpningen ska vara effektiv och förebyggande med respekt för individens integritet. Våld och förtryck ska motverkas i alla sammanhang. Polisen och räddningstjänsterna har en viktig uppgift i att skapa trygghet i vardagen.

Oberoende och fri media är avgörande för en fungerande demokrati. Medierna ska kunna verka fritt och granska makten utan rädsla. Yles public service-uppdrag är centralt.

Vi vill att Finland ska vara ett lockande land att flytta till och det kräver ett öppet och välkomnande samhälle. En lyckad integration stärker både individen och hela samhället. Integration handlar om språk, utbildning, arbete och gemenskap, men också om ömsesidig respekt, förtroende och delaktighet. Vi ser mångfald som en tillgång som berikar vårt land och som utgör en naturlig del av framtidens Finland.

I framtiden är vi...

Demokratiska

- All lagstiftning baserar sig på ansvarsfull beredning och omotiverad detaljstyrning undviks.
- Rättssäkerheten tryggas och vi garanterar en tillräcklig resursering för polisen och hela rättskedjan.
- Förvaltningen ska vara öppen, tillgänglig, jämlik, nära människan samt beakta de språkliga rättigheterna.
- Kommunerna och välfärdsområdena är starka, funktionsdugliga och erbjuder service nära invånarna.
- Mediekunskapen är hög bland invånarna, vilket stärker invånarnas resiliens och möjlighet att vara delaktiga i samhället.

Jämlika

- Ansvar för hem, familj och vård delas jämt mellan föräldrar, vilket möjliggör ett jämställt familje- och arbetsliv.
- Representationen i politiken och näringslivet speglar hela befolkningen.
- Finland är ett tryggt land för sexuella minoriteter, könsminoriteter och andra utsatta grupper. Vi har lyckats stoppa våldet mot kvinnor.
- Vi har ett fungerande rättssystem där rättsprocesserna drar inte ut på tiden där straffen står i proportion till brottet.
- Tillgängligheten har förbättrats genom att bland annat artificiell intelligens används för att stärka svensk- och flerspråkig service i Finland.

Öppna

- Samhället har genom aktiva insatser lyckats stoppa rasism och diskriminering. Ett aktivt främjande av likabehandling, jämställdhet och mångfald har gjort vårt samhälle mer jämlikt.
- Finland har blivit mer attraktivt för invandrare genom snabba processer, erkännande av kompetens och ett samhällsklimat som välkomnar mångfald.
- Integrationen av invandrare underlättas genom språkundervisning, ett aktivt inkluderande i medborgarsamhället samt möjligheten att börja arbeta eller studera så snart som möjligt.
- 5–10 procent av invandrare som kommer till Finland integreras på svenska.
- Sysselsättningsgraden för i Finland födda finländare och människor med utländsk härkomst skiljer sig inte från varandra.

STADGAR för Svenska folkpartiet i Finland r.p. Godkända av partidagen 2023

§ 1 NAMN, HEMORT OCH VERKSAMHETS- OMRÅDE

Föreningens namn är Svenska folkpartiet i Finland r.p., Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p. Föreningens hemort är Helsingfors stad och dess verksamhetsområde omspannar hela landet. Föreningens språk är svenska.

§ 2 ÄNDAMÅL

Svenska folkpartiets uppgift är att samla landets svenska och tvåspråkiga befolkning för att, inom ramen för Finlands demokratiska och parlamentariska statsskick på hävdvunnen nordisk rättsgrund, befästa landets självständighet och trygghet, förbättra medborgarnas materiella och andliga livsvillkor samt utveckla samhället i riktning mot ökad rättvisa och inre sammanhållning. Svenska folkpartiet vill bevaka den svenska befolkningens rättigheter, värna dess egenart, främja dess kulturella och sociala liv och trygga dess utkomst.

Dessutom vill Svenska folkpartiet främja goda relationer mellan den svenska och finska befolkningen i landet genom kulturell växelverkan, saklig information och förbättrade språkkunskaper.

Svenska folkpartiet vill på grundvalen av individens frihet, privat äganderätt, fri företagsamhet och ändamålsenlig samhällsplanering verka för kulturellt, socialt och ekonomiskt framåtskridande.

§ 3 VERKSAMHETSFORMER

För att fullfölja sina syften

- 1) deltar partiet som politisk organisation i det statliga och kommunala livet samt i olika samhällsliga organisationers verksamhet,

- 2) bedriver partiet medborgerlig och politisk upplysningsverksamhet genom möten, konferenser, kurser och publikationer
- 3) uppbär partiet för sin verksamhet avgifter av sina medlemmar och tar också emot testamenten och donationer, samt
- 4) kan partiet anordna lotterier och penninginsamlingar, utöva förlagsverksamhet samt förvärva fastigheter.

Partiet utverkar vid behov de tillstånd som behövs för ekonomisk verksamhet.

§ 4 MEDLEMSKAP

En registrerad förening kan bli medlem i partiet efter en skriftlig ansökan till partistyrelsen som beviljar medlemskap. Sådana medlemsföreningar är partiets lokalavdelningar, dess ungdomsorganisation, dess kvinnoorganisation, dess seniorförbund samt lokala, regionala och riksomfattande specialföreningar. Innan partistyrelsen beviljar en lokal eller regional specialförening medlemskap i partiet ska ett utlåtande om ärendet begäras från de berörda lokalavdelningarna och kretsstyrelserna.

Medlemmarna i medlemsföreningarna ska vara finska medborgare, eller sådana utlänningar som har sin hemort i Finland och uppfylla de krav för utländska medlemmar som ställs i medlemsföreningens stadgar.

§ 5 VERKSAMHETENS ORGANISERING

Partiet utövar sin verksamhet dels genom sin partidag, sitt partifullmäktige, sin partistyreelse och dess utskott, dels genom medlemsföreningarna. I kommuner (Helsingfors undantaget) där partiet har flera lokalavdelningar, bildar dessa en kommunorganisation tillsammans med Svensk Ungdoms, Svenska Kvinnoförbundets och Svenska Seniorers lokala och regionala avdelningar på orten.

Riksdagsledamöter som är medlemmar i Svenska folkpartiets medlemsföreningar bildar svenska riksdagsgruppen. Svenska riksdagsgruppen kan även anta andra riksdagsledamöter som medlemmar till gruppen.

Lokalavdelningarna och de lokala och regionala specialföreningarna i Helsingfors, Nylands, Egentliga Finlands och Vasa valkretsar bildar i respektive valkrets kretsorganisationer. Lokalavdelningarna i de övriga valkretsarna bildar tillsammans en kretsorganisation, Svenska folkpartiets Samkrets. Kretsorganisationernas stadgar fastställs av partistyrelsen.

§ 6 PARTIETS ORGAN

Partiets organ är partidagen, partifullmäktige, partistyrelsen och utskott som utsetts av partistyrelsen (i fortsättningen utskotten).

Partiets beslutanderätt utövas av partidagen, partifullmäktige och partistyrelsen.

Partistyrelsen leder partiets verksamhet i enlighet med partiets stadgar och partidagens och partifullmäktiges beslut, anvisningar och föreskrifter.

Partiets presidium består av partiordförande samt partiets tre viceordförande.

§ 7 PARTIDAGEN

Ordinarie partidag hålls årligen före juni månads utgång. Extra partidag hålls när partistyrelsen anser att det finns skäl till det. Extra partidag ska även hållas när minst hälften av partifullmäktiges medlemmar yrkar på detta för behandling av ett uppgivet ärende.

Partistyrelsen sammankallar partidagen samt bestämmer tid och plats för partidagen.

Kallelse till partidagen ska ingå i de svenska tidningar i landet som partistyrelsen beslutar om, och dessutom ska kallelsen skriftligen sändas till alla medlemsföreningar minst tolv veckor före ordinarie partidag och minst två veckor före extra partidag.

Partidagen består av ombud som partiets medlemsföreningar utser bland sina medlemmar eller bland partimedlemmar som är bosatta på föreningens hemort. Föreningarna har rätt till ett ombud för de första 150 medlemmarna, därefter ett ombud för varje påbörjat 75-tal medlemmar.

Medlemsantalet bestäms utgående från de redovisningar av medlemmar som gjorts till partistyrelsen senast fyra veckor före partidag. Medlemsavgifter för senast föregående kalenderår ska vara ombesörjda till partistyrelsen senast fyra veckor före partidagen. Varje medlemsförening är dock berättigad att utse minst ett ombud. Kretsorganisationerna jämte Svensk Ungdom, Svenska Kvinnoförbundet och Svenska Seniorer i Finland utser därutöver 3 (tre) ombud per krets eller organisation.

Ombuden kan delta i partidagen genom datakommunikation eller annat tekniskt hjälpmedel under pågående möte. Ombudens deltaganderätt ska verifieras genom

pålitlig identifiering.

Möjlighet till deltagande utan fysisk närvaro på partidagen, ska nämnas i kallelsen.

Partidagen är beslutför då minst 50 ombud är närvarande. Beslut fattas med enkel majoritet, om inte i dessa stadgar bestämmes något annat. Vid lika röstetal avgör ordförandens röst, utom vid val, då lotten avgör. Omröstning ska förrättas med slutna sedlar, om minst tio ombud yrkar på det.

Motionsrätt vid ordinarie partidag har kretsstyrelserna, kommunorganisationerna, partiets medlemsföreningar och deras medlemmar samt därtill medlemsförbunden Svensk Ungdom, Svenska Kvinnoförbundet och Svenska Seniorer i Finland.

Motioner ska inlämnas till partistyrelsen senast tolv veckor före partidagen. Partistyrelsens propositioner samt motioner och partifullmäktiges yttrande över dessa motioner ska sändas ut till ombuden senast 10 dagar före partidagen.

Partistyrelsen beslutar om principerna för offentligheten vid förhandlingarna på partidagen.

Närvaro- och yttranderätt på partidagen har, utöver ombuden, partiets presidium, partifullmäktige, svenska riksdagsgruppen, partiets europarlamentariker samt partiets tjänstemän. Närvarorätt har alla enskilda partimedlemmar. Partidagens presidium kan även ge närvaro- och yttranderätt åt övriga.

§ 8 ÄRENDEN VID PARTIDAGEN

Vid ordinarie partidag ska följande ärenden behandlas:

- 1) Öppning av partidagen
- 2) Val av ordförande, två viceordförande för mötet och av sekreterare
- 3) Val av två protokolljusterare
- 4) Frågan om mötets behörighet
- 5) Fastställande av föredragningslista och förhandlingsordning
- 6) Tillsättande av partidagsutskott och val av medlemmar i dessa
- 7) Ta del av redogörelse över partiets aktuella verksamhet
- 8) Allmänpolitisk debatt
- 9) Propositioner till partidagen
- 10) Motioner till partidagen
- 11) Val av
 - a) partistyrelsens ordförande, som kallas partiordförande
 - b) tre viceordförande i partistyrelsen, vilka kallas partiets viceordförande
 - c) partifullmäktige
- 12) Övriga eventuella val.
- 13) Frågor som väckts under partidagen och som partidagen med tre fjärdedels majoritet beslutar behandla.

Vid extra partidag behandlas endast de ärenden för vilka den är sammankallad.

§ 9 VAL UNDER PARTIDAGEN

För de val som förekommer vid partidagen, tillsätter denna en valnämnd som består av en ordförande och två ledamöter.

Som vallängd används en förteckning över röstberättigade ombud på partidagen som gjorts upp av partidagens sekretariat. Rösträtt får inte utövas genom fullmakt.

Partiordförande väljs genom majoritetsbeslut. Om fler än två kandidater nomineras och ingen får över hälften av de angivna rösterna verkställs en andra valomgång mellan de två kandidater som fått de flesta rösterna i den första omgången.

Om minst en femtedel av de röstberättigade ombuden på partidagen kräver det utses de tre viceordförandena enligt proportionellt valsätt. Varje röstberättigat ombud ska då rösta på minst två och högst tre på förhand nominerade kandidater, och ska bland dessa märka ut de två kandidater som ombudet helst önskar se invald, genom att teckna bokstäverna A och B vid deras namn i den ordning som föredras. Om valsedeln upptar en kandidat som inte nominerats är valsedeln ogiltig.

Val av 46 ledamöter i partifullmäktige förrättas vid ordinarie partidag. Kandidaterna nomineras med personliga ersättare. Endast personer som är valbara enligt partiets stadgar kan nomineras.

De ledamöter, med ersättare, som väljs för två år kan utses enligt ett proportionellt valsätt om minst en femtededel av de röstberättigade ombuden på partidagen kräver det. Varje röstberättigat ombud ska då rösta på högst tjugotre (23) och minst femton (15) på förhand nominerade kandidater, var och en med högst en personlig ersättare. Ombud ska bland dessa märka ut de tre kandidater som ombudet helst önskar se invalda, genom att teckna bokstäverna A, B och C vid deras namn i den ordning som föredras. Om valsedeln upptar en kandidat som inte nominerats är valsedeln ogiltig.

Vid uträknandet av valresultat vid ABC-val tilldelas den kandidat och ersättare som märkts ut med bokstav A 6 röster, med B 3 röster och C 2 röster samt övriga kandidater var och en 1 röst. Om två kandidater får samma röstetal bestäms deras inbördes ordningsföljd genom lottning.

I det fall att en kandidat nominerats med flera än en ersättare vid röstningen tecknas även ersättarens namn, varvid denne får det röstetal som ges respektive kandidat.

Vid uträknandet av valresultatet vid AB-val tilldelas den kandidat som märkts ut med bokstaven A 6 röster, med B 3 röster samt övriga kandidater var och 1 röst. Om två kandidater får samma röstetal bestäms deras inbördes ordningsföljd genom lottning.

Om en ledamot eller ersättare som valts i partifullmäktige för två år avgår före mandattidens utgång, förrättas fyllnadsval på närmast följande partidag. I det fallet att flera än en post är ledig väljs partifullmäktigeledamöterna enligt ABC-röstning i respektive grupp.

Ersättare för personliga ersättare väljs enligt majoritetsbeslut en för en.

§ 10 PARTIFULLMÄKTIGE

Partifullmäktige består av totalt 50 ledamöter samt 46 ersättare enligt följande:
- partiordförande (1)
- partiets viceordförande (3)
- 46 ledamöter med personliga ersättare inklusive representation från de registrerade medlemsföreningar, som erhållit förbundsstatus inom partiet. Medlemmarna jämte ersättarna är valda för två år så att hälften av ledamöterna med personliga ersättare årligen är i tur att avgå. Partidagen väljer partifullmäktige och personliga ersättare för dem som är i tur att avgå. Valen förrättas enligt § 9, val under partidagen, med beaktande av stadgarna 9 § första moment.

Partifullmäktige utser inom sig ett presidium bestående av fullmäktigeordförande samt en (1) viceordförande för ett verksamhetsår.

Partifullmäktige är beslutför då minst hälften av dess medlemmar och ordföranden eller viceordförande är närvarande. Beslut fattas med enkel majoritet om inte i dessa stadgar bestäms något annat. Vid lika röstetal avgör ordförandens röst, utom vid val, då lotten avgör. Partifullmäktige sammankommer minst två gånger per verksamhetsår på kallelse av partistyrelsen. Kallelse ska skriftligen delges partifullmäktige senast två veckor före den för mötet utsatta dagen. Partifullmäktigemöte som fastställer bokslut, beviljar ansvarsfrihet och väljer revisor ska sammankomma före utgången av maj månad.

Ledamöterna kan delta i partifullmäktige genom data-kommunikation eller annat tekniskt hjälpmedel under pågående möte. Ledamöternas deltaganderätt ska verifieras genom pålitlig identifiering.

Möjlighet till deltagande utan fysisk närvaro på partifullmäktigemöte, ska nämnas i kallelsen.

Partifullmäktige har rätt att låta sig företrädas av en representant vid kretsstyrelsemöten och kretsmöten, vid kommunorganisations möten och styrelsemöten, samt vid lokalavdelningarnas styrelsemöten och lokala möten. Representanten har yttranderätt men inte rösträtt.

Partifullmäktige är särskilt skyldiga att:

- bereda partiets politik på lång sikt utgående från partiets program och stadgar, samt ta initiativ som främjar partiets ändamål.
- behandla på initiativ av partistyrelsen centrala politiska program

- avge yttrande till partistyrelsen om propositioner vilka ska föreläggas partidagen
- på partistyrelsens beredning behandla yttrande över motionerna och förelägga dem för partidagen
- välja tolv (12) medlemmar till partistyrelsen
- behandla partistyrelsens verksamhetsberättelse
- fastställa bokslut för föregående räkenskapsår samt ta del av revisionsberättelse
- bevilja ansvarsfrihet för partistyrelsen och andra ansvarsskyldiga.
- fastställa medlemsavgifterna för följande kalenderår
- välja en revisor godkänd av Centralhandelskammaren (CGR-revisor) samt en ersättare för denna.

Partiets medlemsföreningar jämte deras medlemmar har rätt att inlämna initiativ till partifullmäktige.

Partistyrelsen samt finansutskottets ordförande har närvaro- och yttranderätt på partifullmäktiges möten. Svenska riksdagsgruppen, partiets ministrar, partiets europaparlamentariker samt partiets tjänstemän har rätt att närvara och yttra sig vid partifullmäktiges möten, om inte partifullmäktige bestämmer något annat för ett visst fall.

§ 11 PARTISTYRELSEN

Partistyrelsen består av:

- partiordförande
- partiets viceordförande (3)
- tolv (12) övriga medlemmar som utsetts av partifullmäktige.

Övriga medlemmar väljs, om inte annat bestäms:
- en medlem från Svenska riksdagsgruppen
- en medlem från varje kretsstyrelse (5)
- en medlem från varje registrerad medlemsförening som erhållit förbundsstatus (3)
- tre övriga medlemmar

Fullmäktiges ordförande, partiets ministrar och europaparlamentariker samt finansutskottets ordförande har närvaro- och yttranderätt på styrelsens sammanträden. Partisekreteraren fungerar som föredragande.

Partistyrelsens mandat är ettårigt.

På partistyrelsen ankommer att fungera som det operativa organet som sköter löpande ärenden med uppgift att:

- fastställa partiets åsikt i aktuella politiska, organisatoriska och finansiella frågor, om inte i dessa stadgar har fastställts beslutsfattandet till något annat organ
- hålla kontinuerlig kontakt med Svenska riksdagsgruppen och partiets europaparlamentariker
- rådgöra tillsammans med Svenska riksdagsgruppen om regeringsmedverkan
- övervaka att medlemsföreningarna och kretsorganisationerna verkar i enlighet med gällande stadga och partiets syfte
- planera partiets verksamhet och sörja för att den är ändamålsenligt organiserad
- utse partisekreterare

- övervaka att partifullmäktiges och partidagens beslut verkställs
- ansvara för skötseln av partiets räkenskaper och medelsförvaltning
- ge politiska utlåtanden i partiets namn
- bära organisationens personalansvar
- förbereda och leda partiets verksamhet vid allmänna val
- tillsätta och utse medlemmar samt ordförande till partiets utskott
- utse vid behov delegationer och kommittéer
- bereda ärenden till fullmäktige
- bereda ärenden som ska föreläggas partidagen
- utse tillfälliga arbetsgrupper och beredningsorgan
- utse talesmän för partiet
- fastställa medlemsföreningarnas, kommunorganisationernas och kretsarnas stadgar samt godkänna nya medlemsföreningar
- fastställa nödvändiga reglementen och instruktioner för utskotten och partikansliet

§ 12 FINANSUTSKOTTET OCH ORGANISATIONSUTSKOTTET

Finansutskottet och organisationsutskottet består vardera av minst fem och högst nio medlemmar som utses av partistyrelsen för 2 år. Finansutskottets medlemmar utses så att högst hälften av medlemmarnas mandatperiod upphör samtidigt. Minst en utskottsmedlem ska vara, om möjligt, medlem i partifullmäktige.

Finansutskottet övervakar partiets medelsförvaltning och administration i enlighet med partistyrelsens anvisningar. Finansutskottets ordförande, som utses av partistyrelsen, har närvaro- och yttranderätt i partifullmäktige och partistyrelse.

Organisationsutskottet övervakar informationsverksamheten och fungerar som sakkunnigt organ gentemot fältet i organisationsfrågor.

§ 13 PARTIKANSLIET

Partikansliet sköter partiets löpande ärenden i enlighet med partistyrelsens anvisningar samt reglementen och instruktioner som fastställts av partistyrelsen. Partikansliet leds av partisekreteraren.

§ 14 FÖRFARANDET VID ALLMÄNNA VAL

Kretsmötet fattar beslut om kandidater i riksomfattande och i regionala val. Kretsmötet kan också besluta om nominering genom medlemsomröstning. Den slutgiltiga nomineringen kan dock med partistyrelsens bifall avvika från resultatet i medlemsomröstningen.

Kretsmöte kan delegera beslutsfattandet om kandidater till kretsstyrelsen.

Partidagen fattar beslut om partiets kandidat i valet av republikens president. Vid behov kan partifullmäktige besluta att verkställa en rådgivande medlemsomröstning för partidagen eller på annat sätt utreda opinionerna i väljarkåren.

Partistyrelsen fattar beslut om partiets kandidater i valet av europaparlamentariker. Vid behov kan partistyrelsen besluta att verkställa en rådgivande medlemsomröstning eller på annat sätt utreda opinionerna i väljarkåren.

I dessa stadgar, § 16, fastslås bestämmelser om medlemsomröstningen.

§ 15 REGERINGSMEDVERKAN

Beslut om regeringsmedverkan ska fattas vid ett gemensamt möte mellan partistyrelsen och svenska riksdagsgruppen så att vardera organets åsikt separat utreds. Om de olika organen företräder olika åsikter sammankommer partifullmäktige och fattar beslut.

Frågan om nominering av regeringsmedlem bereds för svenska riksdagsgruppen av partistyrelsen. Om svenska riksdagsgruppen inte kan omfatta partistyrelsens förslag återgår frågan till partistyrelsen. Vidhåller då partistyrelsen sitt förslag fattas avgörande gemensamt av partistyrelsen och svenska riksdagsgruppen, varvid alla har en röst. Partistyrelsen kan ge riksdagsgruppen fullmakt att nominera regeringsmedlem.

§ 16 MEDLEMSOMRÖSTNING

Rösträtt vid medlemsomröstning tillkommer de medlemmar av en basorganisation som senast på valdagen fyller 18 år samt var medlem senast 6 månader innan medlemsomröstningen inleds eller av partistyrelsen senare fastställd tidpunkt.

Med basorganisation avses i denna stadga partiets, Svensk Ungdoms, Svenska Kvinnoförbundets samt Svenska Seniorers lokalavdelningar.

En medlem av en basorganisation får rösta i egenskap av medlem i endast en förening.

Röstlängd över de röstberättigade utgör det medlemsregister som finns partistyrelsen tillhanda senast 6 månader innan medlemsomröstningen inleds eller av partistyrelsen senare fastställd tidpunkt. Varje röstberättigad har endast en röst.

Partistyrelsen fastställer tidpunkten för förrättandet av medlemsomröstningen.

Medlemsomröstningen kan genomföras som poströstning, elektronisk röstning, val med urna, telefonröstning, på föreningens öppna möte eller som en kombination av ovannämnda.

I medlemsomröstningar som berör en valkrets fungerar kretsstyrelsen i valkretsen som valnämnd. Partistyrelsen har även rätt att utse en representant till valnämnden. I medlemsomröstningar som är nationella fungerar partistyrelsen som valnämnd.

Rätt att nominera personer för medlemsomröstning har en basorganisation, vilken är verksam inom valkretsen. Beslut om nomineringen fattas av det organ inom basorganisationen som utövar beslutanderätt eller, med bemyndigande av detta, av basorganisationens styrelse. Till medlemsomröstning ska även upptas en person som skriftligt nominerats för denna av minst 15 medlemmar av en och samma basorganisation inom valkretsen. En person kan nomineras även av minst 30 medlemmar som får tillhöra olika basorganisationer som är verksamma inom valkretsen. En medlem av basorganisationen kan förena sig om endast en (1) framställning som avses i detta moment.

För medlemsomröstning får nomineras endast personer vilka gett sitt skriftliga samtycke. Nominerad person ska vara valbar enligt vallagen.

Valnämnden ska meddela basorganisationerna och deras personmedlemmar inom vilken tid nomineringen av personer för medlemsomröstningen ska ske samt sättet för inlämnande av nomineringshandlingarna. Basorganisation kan nominera högst det antal personer som partiet har rätt att ställa upp kandidater inom valkretsen.

Över de för medlemsomröstning nominerade personerna uppgörs alfabetisk förteckning där det anges namn, yrke och hemort. Förteckningen fungerar som valsedel. Valnämnden ansvarar för att valen genomförs med bibehållandet av valhemlighet. Valnämnden ansvarar för rösträkningen och ska omedelbart efter rösträkningen tillställa partistyrelsen undertecknat protokoll över omröstningens resultat.

Resultatet av medlemsomröstningen ska utan dröjsmål fastställas av kretsstyrelsen vid kretsvisa medlemsomröstningar och av partistyrelsen vid nationella medlemsomröstningar.

På basis av medlemsomröstningen, vars resultat till väsentlig del ska beaktas, uppgörs förslag till partiets kandidatlista. Av personerna upptagna på partiets kandidatlista kan högst en fjärdedel vara personer som icke nominerats för medlemsomröstningen. Partistyrelsen kan dock på anhållan av kretsstyrelsen bevilja undantag från detta.

§ 17 NAMNTECKNING

Partiets namn tecknas av partiordföranden, viceordförandena och partisekreteraren, två tillsammans.

Partistyrelsen kan utöver det förordna en eller flera förtroende- eller tjänstemän att teckna partiets namn, två

tillsammans eller var för sig tillsammans med partiordföranden, en viceordförande eller partisekreteraren.

I löpande ekonomiska ärenden tecknas partiets namn av den som partistyrelsen utser därtill.

§ 18 RÄKENSKAPER OCH REVISION

Partiets räkenskapsår är kalenderåret och räkenskaperna avslutas årligen per den 31 december. Bokslutet ska uppgöras och räkenskaperna samt partiorganens protokoll och andra nödvändiga handlingar överlämnas till revisorerna före utgången av april.

Revisionsberättelsen avges till partifullmäktige och ska överlämnas till partistyrelsen före den 15 april, ändå senast två veckor före det partifullmäktigemöte som sammankommer före utgången av maj månad.

§ 19 FÖRTROENDE- OCH TJÄNSTEMÄN

Endast en person som tillhör en medlemsförening kan utses till tjänsteman i partiet. Partiets kandidater i all-

männa val ska tillhöra någon av partiets medlemsföreningar såvida det inte finns särskilda skäl som motiverar undantag.

§ 20 STADGEÄNDRING

Dessa stadgar kan ändras endast av en ordinarie partidag, varvid tre fjärdedels majoritet krävs. Om det inte föreligger en sådan majoritet för ändringsförslag, ska ändringsbeslutet underställas följande ordinarie partidag, som med enkel majoritet slutgiltigt kan godkänna ändringsförslaget.

§ 21 UPPLÖSNING AV PARTIET

Ett beslut om att upplösa partiet kan endast fattas av en ordinarie partidag och beslutet ska bekräftas av följande ordinarie partidag. För ett beslut om upplösning krävs minst tre fjärdedelar av de avgivna rösterna.

Om partidagen beslutar att upplösa partiet, ska ett beslut fattas om att disponera partiets tillgångar för ändamål som främjar den svenska befolkningens intressen.

ORDLISTA

Ajournera

Uppskjuta ett möte till senare tillfälle, helst för en kort stund. Samma protokoll.

ALDE

ALDE (Alliance of Liberals and Democrats for Europe) är partifamiljen SFP hör till på europeisk nivå. I parlamentet sitter ALDE partiets representanter, dit SFP:s och Centerpartiets parlamentariker hör, i gruppen Renew Europe.

Allmänpolitisk debatt

Under allmänpolitiska debatten är ordet fritt för delegaterna att lyfta fram frågor som man upplever viktiga. Se instruktionerna i förhandlingsordningen.

Att-sats

Varje motionssvar slutar med ett beslutsförslag som är konkret vad SFP ska jobba för. Detta kallas också för att-sats då beslutsförslaget vanligtvis innehåller att-sats/att-satser som knyter ihop vad SFP ska jobba för. Det är att-satserna man röstar om vid behandlingen av motionerna i salen. Beslutet med att-satser fastslår partiets linje.

Beredningsutskott

Ett utskott som tillsätts under partidagen för att förbereda partidagens svar på motioner och propositioner.

Delegat

Deltagare på partidagen som representerar en lokalavdelning, krets eller ett förbund. Delegater har rösträtt på partidagen.

Delegatmöte

Under partidagen träffas delegaterna från respektive krets och förbund för egna möten. På dessa möten diskuterar man kretsens / förbundets strategi för ärendena under partidagen.

Delegatnummer

Varje delegat har ett eget nummer som de kan identifieras med under mötetets gång.

Festsupé

Lite festligare sittande middag på lördagskväll.

Fullmakt

Alla delegater måste ha en fullmakt av den förening man representerar så att man under partidagen har rösträtt.

Förbund

Partiet har tre förbund. 1) vår ungdomsorganisation Svensk Ungdom 3) vår kvinnoorganisation Svenska Kvinnoförbundet 3) vårt seniorförbund Svenska Seniorer.

Förhandlingsordning

Processbeskrivning som slår fast hur möteshandlingarna förlöper.

Handlingar

Partidagshandlingarna syftar till möteshandlingarna som innehåller föredragningslista, förhandlingsordning, motioner, proposition etc.

Kommunorganisation

I kommuner där partiet har flera lokalavdelningar bildas en kommunorganisation som fungerar som en takorganisation.

Kransnedläggning

En tradition att partidagens presidium lägger ner en krans vid hjältegravarna för att hedra minnet av de stupade.

Krets

Partiets lokalavdelningar är organiserade i fem kretsar: Egentliga Finland, Helsingfors, Nyland, Österbotten och Samkretsen.

Kretsmöte

Är kretsarnas årsmöten.

KST

Förkortning på kretsstyrelse. Kretsarna har en kretsstyrelse som är det verkställande organet.

Kyrkogång

En tradition att inleda söndagsmorgon på partidagen med en gemensam andakt samt nedläggning av krans vid hjältegravarna.

MEP

Förkortning av Member of European Parliament. Dvs ledamot av Europaparlamentet

Mingel

Mingel (att mingla) är när människor bebländar sig med övriga närvarande, för att under småprat bekanta sig med dem. Ordet är ett lån från engelskan där mingle betyder 'blanda sig' eller 'umgås med'.

Motion

Kretsstyrelserna, kommunorganisationerna, lokalavdelningar, specialföreningar och medlemmar kan genom att lämna in en motion ta initiativ till ett ärende som partidagen måste besluta om.

Ombud

En annan benämning för delegat.

Partidagskansli

På partidagsplatsen finns ett kansli där partiets tjänstemän befinner sig och kan hjälpa till med både små och stora frågor.

Partidagssidan

<https://partidagen.sfp.fi/>
Där finns all information om partidagen!

Partidagsväder

Under partidagshelgen är det av tradition varmt och soligt. Har skett att helgen är den första varma helgen under våren. Ges dock inga garantier att det är så i år!

Partifullmäktige

Har 50 ledamöter och sammankommer vanligtvis två gånger per år. Kolla i stadgarna § 10 vad som hör till partifullmäktiges uppgifter, bland annat bereder de motionssvar till partidagen. Förkortas ibland pfmge.

PD

Förkortning för partidag. Partiets högsta beslutande organ, som sammankommer en gång per år.

Presidium

Partidagens presidium består av ordförande och vice ordföranden. Partiets presidium består igen av partiordförande och partiets tre vice ordföranden.

Proposition

En proposition är ett förslag från partistyrelsen till partidagen, vilket partidagen ska besluta om.

PST

Förkortning för partistyrelsen. Partistyrelsen är partiets verkställande organ och leder partiets verksamhet i enlighet med stadgarna och partidagens och partifullmäktiges beslut.

Sekretariat

Sekreteraravdelningen, exempelvis partidagens utnämnda sekreterare (kan vara flera) som sitter med mötesordförande.

Specialförening

Partiet har medlemsföreningar som kallas specialföreningar. Dessa är föreningar som är knutna kring ett visst tema.

Svenska riksdagsgruppen

Svenska riksdagsgruppen består under valperioden 2023-2027 av tio riksdagsledamöter; nio från Svenska folkpartiet samt Ålands ledamot.

Valnämnd

Valnämnden håller koll på proceduren kring personval på partidagen, samt räknar röster.

Valutskott

Är det utskott som sköter om valberedningen på partidagen. Exempelvis ger förslag på hur kommande partifullmäktige ska se ut.

Åhörare

Deltagare på partidagen som inte är där som delegat. Och därmed inte har yttrande- eller rösträtt.

ETISKA RIKTLINJER

Godkänt av partistyrelsen 19.12.2024

ETISKA RIKTLINJER FÖR SVENSKA FOLKPARTIET I FINLAND R.P.:S EVENEMANG

SFP:s evenemang ska vara trygga och jämlika för alla deltagare. Genom trygga och jämlika evenemang kan vi säkerställa att alla känner sig välkomna.

SFP följer principerna för trygga rum. Deltagarna på SFP:s evenemang godkänner principerna i och med anmälan till evenemanget. Dessa riktlinjer vägleder deltagare på SFP:s evenemang i etik, moral och praktiska avgöranden.

På SFP:s evenemang ska det råda en trygg och inkluderande atmosfär. Grunden till detta är nolltolerans mot diskriminering, rasism, mobbning och trakasserier. Det politiska arbetet ska präglas av ömsesidig respekt. Öppenhet, ärlighet och tillgänglighet är grunden för all vår kommunikation. Dessa etiska riktlinjer följs på alla evenemang ordnade av Svenska folkpartiet men skall även respekteras i hela verksamheten.

Deltagare på Svenska folkpartiets evenemang

- debatterar med respekt för varandra även vid åsiktsskiljaktigheter
- behandlar alla jämlikt
- använder inte påhopp, personangrepp eller förlöjligande kommentarer
- agerar inte för sin egen vinnings skull eller för att skaffa privata förmåner
- talar inte på ett sätt som sannolikt kan vilseleda eller orsaka skada
- respekterar tystnads plikt i interna ärenden
- uppger alltid aktuella kontaktuppgifter och uppträder under eget namn, inte anonymt eller under pseudonym
- ansvarar för innehållet på sina webbplatser, i sina bloggar och på sociala medier och överväger hur agerandet i olika mediekkanaler påverkar en själv eller partiet
- stör inte någon verbalt, genom beröring eller att stirra
- respekterar varandras personliga utrymme, både fysiskt och socialt
- ingriper tillsammans om någon betar sig eller talar på ett störande sätt

På alla partiets evenemang gäller nolltolerans för alla former av trakasserier och diskriminering, vilket deltagare på partiets evenemang bör respektera. Deltagare på partiets evenemang är även skyldiga att ingripa om man ser att trakasserier eller diskriminering förekommer. För större evenemang väljs skilda trakasserombud, i andra fall kan man kontakta partiets trakasserombud Christoffer Hällfors och Annica Tallqvist.

Person som bryter mot partiets etiska regler kan av partistyrelsen ges en varning, portförbud eller uteslutas ur partiets verksamhet. Vid grova fall kan en person på partistyrelsen uppmaning bli av med sitt partimedlemskap och därmed alla sina uppdrag.

Partiets etiska riktlinjer är avsedda som vägledning om vad partiets etiska linje är, vid tveksamma fall uppmuntras deltagarna alltid att kontakta partiorganisationen.

Riktlinjerna ersätter under inga omständigheter gällande lagstiftning utan används som stöd och komplettering där lagstiftning inte klart definierar uppförandekoder.

SFP tillämpar vid behov informationsutbyte med sina medlemsorganisationer gällande fall av trakasserier, osakligt beteende eller diskriminering. Sanktioner som utdelats av en annan medlemsorganisation kan även tillämpas inom SFP.

